

Latinamerikansk skjønnlitteratur i norsk oversettelse 1941–2010

En bibliografisk oversikt

Av Natalia Elena Milán

Masteroppgave i litteraturformidling
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk

Det humanistiske fakultet
Universitetet i Oslo

Vår 2011

© Natalia Elena Milán

2011

Latinamerikansk litteratur i norsk oversettelse 1941–2010. En bibliografisk oversikt

Natalia Elena Milán

<http://www.duo.uio.no/>

Trykk: Reprosentralen, Universitetet i Oslo

Sammendrag

Denne oppgaven presenterer den første omfattende bibliografien over latinamerikansk skjønnlitteratur i Norge. Bibliografien inkluderer all latinamerikansk skjønnlitteratur for voksne i norsk oversettelse utgitt i bokform fra og med 1941, året den første latinamerikanske oversettelsen utkom, til og med 2010.

Her beskrives skjønnlitterære bøker skrevet av latinamerikanske forfattere, samt skjønnlitterære tekster som er publisert på norsk i dikt- og novelleantologier. Bibliografien er kronologisk organisert og beskriver slik en oversettelseshistorisk utvikling. Et navneregister gjør det enkelt å finne frem opplysninger om enkeltforfattere og forfatterskap. Registeret omtatter navn på land, forfattere, redaktører, oversettere og andre medvirkende.

En undersøkelse av det bibliografiske materialet kartlegger utviklingen i 69 år med oversettelser av latinamerikanske forfattere på det norske bokmarkedet. Undersøkelsen følger den historiske utviklingen fram til våre dager. Det argumenteres for hvordan den såkalte *boomen* var helt avgjørende for at den latinamerikanske litteraturen skulle nå det internasjonale markedet.

Analysen slår fast at 1970-tallet var den latinamerikanske litteraturens storhetstid i Norge. Blant forlagene har Gyldendal stått i en særstilling når det gjelder antall oversettelser, men mange små og store forlag har vært aktive.

Forord

Det har vært en stor glede å arbeide med denne oppgaven, som har utgangspunkt i to fagfelt som tidligere hadde vært ukjent terreng for meg: Bibliografi og latinamerikansk litteratur.

Takk til professor Jon Haarberg, som veiledet dette arbeidet med omsorg, tålmodighet og stor faglig kunnskap. Jeg er spesielt takknemlig for hans enorme entusiasme da det så knapt gjennomførbart ut.

Takk til programansvarlig for litteraturformidling, Marianne Egeland, som hjalp meg til å finne fram til riktig prosjekt, og som kom med gode tips underveis. Jeg vil også takke forskningsbibliotekar ved Nasjonalbiblioteket Hege Stensrud Høsøien, og fagreferent for allmenn litteraturvitenskap ved Universitetsbiblioteket Signe Brandsæter for uvurdelig hjelp i starten. Jeg fikk god hjelp og mye praktisk informasjon som gjorde bibliografien mulig.

Takk til Kristin Hamran Storrusten og Susanne Hartvåg, som hjalp til med struktur, formattering og korrekturlesing. Takk til mine venner, som hele tiden viste oppriktig interesse for mitt prosjekt. Takk til min familie for deres engasjement og støtte, og ikke minst for alle de gode samtalene om latinamerikansk litteratur.

Innhold

1 Innledning.....	2
1.1 Oppgavens struktur.....	2
2 Avgrensning og metode	4
2.1 Avgrensninger	4
2.2 Metode	5
2.3 Oversikt over fagfeltet	6
3 Historisk bakgrunn	8
3.1 <i>El Boom</i>	8
3.2 Den nye fortellerkunsten	9
3.3 Erobring av det franske og amerikanske markedet	10
3.4 Magisk realisme.....	12
4. Det norske markedet.....	14
4.1 Innkjøpsordningene	14
4.2 Oversettelser før 1970	14
4.3 Litteratur og politisk engasjement	16
4.4 Serier.....	17
4.5 Oversatte sjangre	19
4.6 Forlag.....	21
5 Et bokmarked i endring?	23
5.1 Samtidig og klassisk litteratur	24
5.2 Bestselgere: Paulo Coelho og Cecilia Samartin	25
6 Avslutning.....	27
7 Bibliografi over skjønnlitteratur fra Latin-Amerika i norsk oversettelse 1941–2010	28
Litteraturliste	88
Navneregister	93

1 Innledning

Den aller første oversettelsen av en latinamerikansk skjønnlitterær forfatter i Norge er *Donna Barbara. Roman fra Venezuela* av Rómulo Gallegos. Denne romanen fra 1929 blir oversatt fra engelsk av forfatteren Aksel Sandemose og utgitt på Aschehoug. *Donna Barbara* er en typisk *novela de la tierra*, eller *jordroman*; en populær sjanger som dominerte den latinamerikanske litteraturen på begynnelsen av 1900-tallet. Jordromanen skildrer en ugjennomtrengelig natur som dominerer menneskets eksistens. Eksotismen preger fortsatt hvordan «det latinamerikanske» blir framstilt.

Siden 1941 har hundrevis av latinamerikanske romaner, dikt, noveller og skuespill blitt oversatt til norsk. Hermed foreligger det for første gang en fullstendig bibliografi over all latinamerikansk skjønnlitteratur for voksne i norsk oversettelse fram til 2010.

I dag er mange av bøkene glemt. En god del har lenge vært utsolgt fra forlaget, mens andre bøker selger godt og blir stadig oppdaget av nye lesere. Disse oversettelsene er så radikalt forskjellige som de kan være. Likevel er disse bøkene samlet i et felleskap, takket være et eneste kriterium, at deres forfattere kommer fra samme subkontinent. I praksis betyr dette at oppgaven opprettholder denne konstruksjonen om Latin-Amerika, uten videre problematisering.

Det er mye som tyder på at denne konstruksjonen av Latin-Amerika fascinerer. Den første norske reiseskildringen fra det søramerikanske kontinentet ble skrevet av antropologen Johan Falkenberg, *Fremtidsland og fortids riker. Inntrykk fra en reise gjennom det spanske Amerika* (Dreyer, 1948). Misjonsvirksomhet har også ført mange nordmenn til Latin-Amerika, og mange har skrevet om sine opplevelser. Siden har flere nordmenn skrevet om sine inntrykk fra det sør-amerikanske kontinentet. Kanskje den mest kjente er forfatteren Kjartan Fløgstad, som har vært en aktiv formidler av latinamerikansk kultur helt siden 1960-tallet. Spesielt gir det mytiske Cuba stoff til norske romaner og sakprosa.

1.1 Oppgavens struktur

Oppgavens hoveddel består av en bibliografi over oversettelser av skjønnlitteratur for voksne skrevet av latinamerikanske forfattere og utgitt i Norge i bokform. Som innledning presenteres en analyse av dette omfattende empiriske materialet. En historisk, estetisk og sosiologisk gjennomgang tar utgangspunkt i den latinamerikanske *boomen* og den kulturelle

revolusjonen på Cuba, og kontekstualiserer fremveksten av latinamerikanske oversettelser i USA og Europa. Deretter vil jeg diskutere den politiske litteraturen som gjorde seg gjeldende i norsk oversettelse på 1970-tallet, samtidig som interessen for Latin-Amerikas litteratur og kultur økte. Undersøkelsen av det bibliografiske materialet følger utviklingen til våre dager.

Deretter presenteres bibliografien. Denne samler viktig litteratursosiologisk informasjon om både oversettelser og originalverkene. Bibliografien er kronologisk som reflekterer hvordan det norske bokmarkedet har utviklet seg.

Lite oppmerksomhet er viet oversettelsenes materialitet og design, en slik analyse faller utenfor denne oppgavens rammer. Likevel er det ikke til å unngå at bokens fysiske form vil prege vår lesning. Norske oversettelser har i løpet av 70 år kommet i mange formater og størrelser, med omslag prydet med vakre illustrasjoner, ofte ladet av symbolikk.

2 Avgrensning og metode

Bibliografien presenterer informasjon om tekstens forfatter, originaltittel og norsk tittel, oversetter, sidetall, opprinnelig utgivelsessted og -år, norsk forlag og originalforlag, norsk serie og senere norske utgaver. Under betegnelsen *merkn.* inkluderer jeg opplysninger om paratekster som forord og etterord. Noveller og dikt beskrives med utgivelsesinformasjon om hvor teksten ble publisert første gang, dersom det har vært mulig å spore opp denne informasjonen. Bibliografien inneholder ellers ingen kommentarer.

Bibliografien er kronologisk organisert. Oversettelsesår er satt som overskrift, deretter kommer forfatterens fornavn og etternavn alfabetisk innenfor hvert år. *Hyppigheten* og utviklingen av oversettelsene framheves. Deretter står forfatternavn i fokus. Bibliografien er utstyrt med et navneregister som gjør det enkelt å finne frem til den enkelte forfatter på hans eller hennes plass i kronologien.

2.1 Avgrensninger

Hva er så *latinamerikansk* litteratur? I denne oppgaven blir den definert som litteratur skrevet på spansk eller portugisisk av forfattere født i Argentina, Brasil, Bolivia, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Den dominikanske republikk, El Salvador, Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Puerto Rico, Uruguay og Venezuela.

Denne geografiske avgrensningen inkluderer små og store nasjonallitteraturer på det amerikanske kontinentet sør for Rio Grande, den spenner over flere tradisjoner, kulturer og litterære uttrykk. Samtidig blir oversettelser fra små områder i Karibia og nord i Sør-Amerika som har fransk, engelsk og nederlandsk som nasjonale språk, ekskludert. Ingenting tyder på at det finnes tekster oversatt direkte fra indianske språk til norsk, uten at jeg kan si dette med sikkerhet. Om de finnes, er de ikke inkludert i min bibliografi.

Bibliografien inkluderer kun oversatt skjønnlitteratur som er skrevet opprinnelig på spansk eller portugisisk. Dette utelukker såkalt *latino-* og *chicano-*litteratur, som er skrevet på engelsk om «latinamerikanske» temaer. Dette kriterium ekskluderer forfattere som Cecilia Samartin, Sandra Cisneros og Julia Álvarez.

Det omfattes kun skjønnlitteratur for voksne. Dette vil si at barne- og ungdomslitteratur, tegneserier og andre sjangrer faller utenfor bibliografiens rammer. Andre medietyper som lydbøker, hørespill og filmatiseringer av oversatte romaner er heller ikke

inkludert. Det inkluderes kun skjønnlitterære tekster utgitt i bokform. Det betyr at oversettelser av dikt, noveller og korttekster som har stått på trykk i forskjellige norske tidsskrifter og aviser ikke er inkludert.

Selv om denne bibliografien i utgangspunktet bare omfatter skjønnlitteratur skrevet av latinamerikanske forfattere, er noen få sakprosaittler inkludert. Disse bøkene er viktige bestanddeler av store og kjente forfatterskap. Følgende oversettelser er inkludert i bibliografien: Selvbiografiene skrevet av Pablo Neruda (1975), Isabel Allende (2004 og 2008) og Gabriel García Márquez (2002). Vanlige forfatterbiografier, derimot, er ikke inkludert. Eduardo Galeano skriver historie i gråsonen mellom sakprosa og skjønnlitteratur.

Pax har oversatt følgende: *Latinamerikas åpne årer* (1979), *Ildens erindring*-trilogien (1998–99) og *Fotball i sol og skygge* (1998). Tre sakprosautgivelser om litteraturvitenskap i serien *Cappelens upopulære skrifter: Den norrøne litteratur* (1969) av Jorge Luis Borges og Delia Ingenieros og Octavio Paz' essay om moderne poesi, *Avantgardens solnedgang* (1993). Mario Vargas Llosa har skrevet *Brev til en ung forfatter* (2009). To dokumentarbøker av Gabriel García Márquez er også tatt med: *Kidnappet* (1996) og *Miguel Littíns hemmelige oppdrag i Chile* (1987) samt *Lukten av guavafrukt* (1983), et intervju med García Márquez.

2.2 Metode

Materialets tilgjengelighet var en viktig forutsetning for gjennomføringen av dette arbeidet. Selv om mange oversettelser for lengst er utsolgt fra forlaget, er de fleste tilgjengelige for lån fra Nasjonalbibliotekets depotbibliotek, hvor alle dokumenter oppbevares i minst ett eksemplar. Andre dokumenter har blitt innlånt fra biblioteker rundt omkring i landet, med god hjelp fra Universitetsbiblioteket i Oslo. I henhold til avleveringsplikten har alle forlag plikt til å melde sine utgivelser, slik at de blir registrert i Bibsys. Alle dokumenter som er laget for spredning ut over en privat krets, må leveres til Nasjonalbiblioteket, uavhengig av medietype. Dette betyr at hvis det finnes oversettelser som har falt utenfor denne ordningen, er de ikke inkludert i min bibliografi.

Å finne fram til norske oversettelser av latinamerikanske forfattere har budt på flere utfordringer underveis. Det viktigste verktøyet har vært søkeredskapet Bibsys Ask, som søker etter dokumenter i Bibliotekbasen og andre databaser. Nasjonalbibliotekets database Norbok og svenske Libris har også vært nyttige redskaper. Men alle databaser har sine begrensninger. Ingen, unntatt Norbok, har en konfigurering som gjør det mulig å søke på oversettelser fra et bestemt språk.

Bibsys-emnesider og -bibliografier er slett ikke komplette, og de kan ikke skille mellom verk på originalspråket og oversettelser. Denne begrensningen gjorde at søk på forfatternavn ga de beste resultatene, derfor brukte jeg forfatterregistrene til flere oppslagsverk og nettressurser i latinamerikansk litteraturhistorie som ga meg så mange forfatternavn som mulig.¹ Omfattende søk i Google, Google Books og Amazon har hjulpet meg å finne fram til riktige titler og utgivelsessteder.

En viktig del av denne bibliografien utgjøres av opplysninger om originalverkene, som originaltittel, utgivelsesår og -sted. Hvor ble teksten utgitt? Hvor lang tid tok det før den ble oversatt til norsk? Library of Congress, British Library og Worldcat.org – en fellesskatalog som henter inn informasjon fra 71 000 biblioteker i 112 land – har vært mine viktigste kilder i jakten på denne informasjonen.

De fleste oversettelsene oppgir originaltittel i kolofonen, noen ganger også førsteutgavens utgivelsessted og -år. Likevel har jeg opplevd at spesielt oversettelser av diktsamlinger, novelle og antologier kan mangle nødvendige bibliografiske opplysninger som muliggjør å spore opp titler. Oversetteren kan også ha hentet tekster fra samlede verk, eller oversatt fra et annet språk enn spansk, uten å opplyse om dette.

2.3 Oversikt over fagfeltet

Det har tidligere blitt skrevet fire bibliografier om oversatt latinamerikansk litteratur i Norge, tre av dem på bibliotekstudier ved Statens bibliotekskole. Den første er en hovedoppgave skrevet av Tor Jakobsen, *Sør-Amerikansk litteratur i Skandinavia. En bibliografi* (1969). Denne bibliografien gir en oversikt over oversatte tekster til norsk, dansk og svensk, samt materiale om sør-amerikansk litteratur i perioden 1945–1968.

Marit Mikkelsen skrev hovedoppgaven *Latinamerikansk litteratur oversatt til dansk, svensk og norsk. 1960–1970* (1977). Denne bibliografien er delvis annotert og inneholder skjønnlitterære verk, antologier, og artikler om forfattere og latinamerikansk litteratur generelt. Anne-Gunn Westers hovedoppgave var *Latinamerikansk litteratur. En bibliografi over litteratur om og av latinamerikanske forfattere på skandinavisk 1950–1976* (1978). Der inkluderes tidsskiftartikler, deler av bøker og monografier om latinamerikanske forfattere og litteratur, samt oversatte bøker og antologier. Som en del av det svenske tidsskriftet

¹ Jeg har brukt diverse nettressurser og forfatterlistene i følgende verk: Efraín Kristal (red.) *The Cambridge Companion to the Latin American Novel*. Cambridge, 2005. Pedro Shimose. *Historia de la literatura latinoamericana*. Madrid: Playor, 1989. Stenvång, Eva. *Latinamerikanska författare i svensk översättning*, (Stockholm: Utbildning för Bistandsverksamhet, 1988)

Latinoamericana har Nina Berve skrevet *Latin-Amerika i norsk bibliografi 1976–1980* (*Latinoamericana*, nr. 9, 1982). Bibliografien omfatter skjønnlitterære titler og sakprosabøker, og tidsskrifts- og avisartikler utgitt i Norge i perioden 1976–80. Disse bibliografiene har jeg brukt til å kontrollsjekke mine egne innførsler fram til 1980.

Interessen for formidlingen av latinamerikansk litteratur ser ut til å ha vært større i Sverige enn i Norge. Tilknyttet Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Stockholm finnes Latinamerika-institutet, et forskningssenter for områdestudier om Latin-Amerika og Karibia med Nordens største spesialbibliotek på feltet. Instituttet har siden 1960 utgitt tidsskriftet *Latinoamericana*, som senere har fått navnet *Iberoamericana*.

Som en del av dette tidsskriftet har flere svenske bibliografier blitt publisert: *Latinamerika i svensk bibliografi 1974–1976* (1978), *1977–1980* (*Latinoamericana*, nr 12, 1982) og *1983–1984* (*Latinoamericana*, nr 17, 1987). Disse bibliografiene er utarbeidet av studenter ved Bibliotekhögskolan i Borås under veiledning av Miguel Benito, forsker innen bibliotekfag.

Benito har selv utarbeidet *Latinamerika i svensk bibliografi 1959–1969* (1971) i samarbeid med Latinamerika-institutet og Kungliga Bibliotek. Denne bibliografien samler svenske publikasjoner om Latin-Amerika, men ikke oversettelser. Eva Stenvång har skrevet *Latinamerikanska författare i svensk översättning* (Utbildning för Bistandsverksamhet, 1982), en bibliografisk oversikt over oversatte forfattere med korte forfatterportretter. Senere har hun utgitt *Latinamerikansk och karibisk litteratur på svenska* (Tranan, 2002), en oppdatert utgave av hennes tidligere oversikt.

Forlagsvirksomheter har også vist interesse for latinamerikansk litteratur i Sverige. Forlaget Tranan spesialiserte seg på oversatt skjønnlitteratur fra Afrika, Asia og Latin-Amerika. På svensk kan man finne informasjon om latinamerikansk litteratur på <www.macondo.nu>, som inneholder forfatterbiografier, presentasjoner av oversatte romaner, litteraturhistoriske artikler om skjønnlitteratur i svensk oversettelse fra områdene nevnt ovenfor. I denne databasen er Eva Stenvångs bibliografiske innførsler fra *Latinamerikansk och karibisk litteratur på svenska* tatt med. I samarbeid med Tranan forlag utgis bokserien *Macondo Klassiker*, moderne klassikere fra de samme områdene.

3 Historisk bakgrunn

3.1 *El Boom*

Eksplosjonen i oversettelsen av latinamerikansk litteratur på 1970-tallet er en direkte konsekvens av den såkalte latinamerikanske *boom*, et økonomisk, sosiologisk og estetisk fenomen som forandret Latin-Amerikas litteratur og bokmarked radikalt på 1960-tallet. Eksplosjonen hadde en rekke ideologiske og politiske implikasjoner som ikke kan spesifiseres her, men vi kan konsentrere oss om hva dette fenomenet betydde for eksporten av latinamerikansk skjønnlitteratur til vestlige markeder.

Boomen forutsatte et forbrukssamfunn, som gjorde det mulig for folk flest å kjøpe og lese samtidslitteratur. Antall skjønnlitterære utgivelser økte, og litteraturen som før var forbeholdt få, nådde raskt massene, takket være distribusjonsavtaler og omfattende markedsføring. Med høyere utdanning og bedre leseferdigheter i befolkningen vokste bokmarkedet. Små forlag – inspirert av en blomstrende panamerikansk nasjonalisme – produserte bøker i billig *pocket*-format og store opplag.

Utviklingen i bokproduksjonen og -distribusjonen var en forutsetning for interessen for latinamerikansk litteratur i USA og Europa på 1970-tallet, men den var ikke den eneste. Litteraturforsker Ángel Rama fremhever *boom*-litteraturens gode kvalitet og tilpasningsevne til andre markeder som viktige elementer, men det er den sosialistiske revolusjonen på Cuba i 1959 som har mye av æren for den internasjonale oppmerksomheten regionen ble viet. Denne interessen bekreftet den regionale stoltheten og en stigende nasjonalisme i et tiår preget av sterke sosiale omveltninger.²

Boomen hadde ikke blitt en realitet uten Cubas samlende ideologi, ifølge litteraturforsker Rodríguez Monegal. Den cubanske revolusjonen var rett og slett en avgjørende faktor: De første årene etter revolusjonen ble det iverksatt en offensiv kulturpolitikk som omfattet hele Latin-Amerika. Kulturrevolusjonens sete var institusjonen Casa de las Américas i Havanna, som organiserte festivaler, kongresser og konkurranser, publiserte sitt eget tidsskrift (*Revista*), og utga samtidslitteratur, klassikere og antologier, alt i samsvar med den sosialistiske ideologien. I løpet av 1960-årene spredde den cubanske kulturpolitikken seg gjennom venstreorienterte intellektuelle som engasjerte seg i tidsskrifter, ukeaviser og små forlag i andre land. Disse foretakene støttet frigjøringskampen for den

² Ángel Rama, *La crítica de la cultura en América Latina* (Caracas: Biblioteca Ayacucho, 1984), 267.

latinamerikanske kulturen. Forfattere organiserte seg for første gang i 1965 i Comunidad Latinamericana de Escritores, med hovedkontor i Mexico. Dette var en ideologisk *boom*, fremmet av Cuba og støttet av den sterke latinamerikanske venstresiden.³

3.2 Den nye fortellerkunsten

Mens Rama beskriver *boomens* politiske og sosiologiske årsaker, er Rodríguez Monegal opptatt av *boom*-verkenes estetiske kvaliteter. Han identifiserer en ny fortellerkunst og peker ut 1940 som et symbolsk årstall som markerer overgangen til et nytt estetisk uttrykk. Mens man i Europa kan snakke om et skille i kunsten etter første verdenskrig, skjer dette bruddet først utpå 1940-tallet i Latin-Amerika.

«Den nye fortellerkunsten»⁴ skildrer hovedsakelig urbane omgivelser, i motsetning til den rurale tematikken som preget den gamle *novela de la tierra*, *jordromanen*. Denne sjangeren dominerte før 1940, og preges av at naturen og landskapet hersker over menneskene.

At man får en ny fortellerkunst, betyr ikke slutten for den rurale fortellingen, men Monegal skriver at det er den *dårlige* jordromanens død. Nå skal det ikke lenger være endimensjonale personer og mekaniske fremstillinger av virkeligheten. Med den nye fortellerkunsten preges litteraturen av en modernistisk estetikk, sterkt påvirket av europeiske og nordamerikanske forfattere som Marcel Proust, Virginia Woolf, William Faulkner og James Joyce.

Slike modernistiske litterære teknikker og politisk og sosial bevissthet skaper et uttrykk som gjør latinamerikansk litteratur enestående, ifølge Rodríguez Monegal. Julio Cortázers roman *Rayuela* fra 1963 er blitt kalt «den frieste og mest komplekse romanen i den nye latinamerikanske fortellerkunsten».⁵ Da *boomen* kom på 1960-tallet, begynte også flere å lese disse modernistiske bøkene, og slik nådde den nye fortellerkunsten det internasjonale bokmarkedet.

Den norske professoren Arne Worren har som Rodríguez Monegal undersøkt modernismen i Latin-Amerika, og legger i tillegg vekt på *kulturell identitet* som et grunnleggende problem i Latin-Amerika, som også reflekteres i litteraturen. Et underliggende spørsmål er om gamle koloniområder i det hele tatt kan ha en egen kulturell identitet, eller om

³ Rodríguez Monegal, *El boom de la novela latinoamericana* (Caracas: Nuevo Tiempo, 1972), 18–22.

⁴ Rodríguez Monegal bruker uttrykket «la nueva narrativa latinoamericana».

⁵ Emir Rodríguez Monegal, *Narradores de esta América II* (Buenos Aires: Alfa, 1974), 17. *Rayuela* (1963) ble tidlig oversatt til engelsk og fransk (begge oversettelser er fra 1966), men den norske oversettelsen kom først i 1999.

de bare er krysningspunktet for en rekke uløste kulturkonflikter. Borgerkrigen i Spania og den andre verdenskrigen kom til å bety dødsstøtet for troen på Europas kulturelle hegemoni. De intellektuelle levde i en vedvarende og uløst identitetskrise når de skulle definere seg selv og sin egen kultur. Hvordan skulle man skape en kulturidentitet på «blandingsrasekontinentet»?

For Worren er litteraturen stedet hvor disse motstridende stemmene kommer til uttrykk idet den latinamerikanske fortellerkunsten tar en ny retning etter 1940. De nye formene ble redskapet for å nærme seg Latin-Amerika i nåtid og fortid på nytt fra nye synsvinkler.⁶ Worren tolker den nye fortellerkunsten som en søking etter en felles kulturell identitet. Uansett forklaringsmodell kan det tenkes at den nye latinamerikanske litteraturen reflekterer konstruksjonen av et samlet Latin-Amerika – som studerer seg selv i stedet for å lengte til Europa – framstår som en homogen størrelse, og dermed når det internasjonale markedet.

3.3 Erobring av det franske og amerikanske markedet

Oversettelsene av latinamerikanske bøker blomstret først på 1960-tallet, men det var også sporadiske oversettelser i Europa og USA tidligere. På 1930-tallet ble romaner som i dag har klassikerstatus, oversatt til engelsk og andre europeiske språk: *Los de abajo* av Mariano Azuela, *La vorágine* av José Eustasio Rivera og *gaucho*-romanen *Don Segundo Sombra* av Ricardo Güiraldes. Ingen av disse er oversatt til norsk. Norske oversettelser er direkte knyttet til *boomen*, med noen få unntak, som *Donna Barbara* (1941) og José Amados romaner *Strandens herrer* (1955) og *Negeren fra Bahía* (1957).

Tidlig på 1940-tallet var det i hovedsak bare ett forlag som satset på latinamerikansk litteratur, nemlig New York-baserte Alfred Knopf. Forleggerens kone, Blanche Knopf, var interessert i å fremme mindre kjente talenter for sine lesere. I 1942 besøkte hun Colombia, Chile, Peru, Argentina, Uruguay og Brasil og oppsøkte forfattere og agenter på jakt etter eksporterbar litteratur. I flere tiår oversatte Knopf latinamerikansk litteratur og sørget for å gjøre Eduardo Mallea, Jorge Amado, Alejo Carpentier, Graciliano Ramos og flere andre tilgjengelige på det nordamerikanske markedet.

Knopf-paret hadde imidlertid visse estetiske forventninger til litteraturen de ville oversette. De foretrakk forfattere som hadde noe å si om Latin-Amerikas «skikker».⁷ Deres engasjement synes med andre ord til å ha vært delvis motivert av eksotisk forventning. I 1952

⁶ Arne Worren, Innledning til *Oligarken svanesang* (Oslo: Aschehoug, 1988) 17–18.

⁷ Suzanne Jill Levine, «The Latin American Novel in English Translation» i *The Cambridge Companion to the Latin American Novel* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005), 299.

ble Blanche og Alfred Knopf tilbudt bøkene til Jorge Luis Borges, men de refuserte ham.

Oversetter Suzanne Jill Levine kommenterer hendelsen som har forundret mange kritikere:

Borges was a presence in the Argentine literary world that did not «represent» the image of the Latin American writer that would entice American publishers. An appeal to local color was an imperative for a Latin American novel to be published in the States with or without nods to cosmopolitan trends.⁸

Sannsynligvis appellerte ikke Borges til Knopf-paret fordi han allerede på 1950-tallet skrev fabulerende prosa som ikke ble oppfattet som spesielt «latinamerikansk». Han var en kultivert *man of letters* og godt kjent med klassisk europeisk litteratur. Borges ble etter hvert en betydelig skikkelse som påvirket andre forfattere, da særlig i Río de la Plata-området.

I Frankrike var forlaget Gallimard først ute med å forsyne sine lesere med latinamerikansk skjønnlitteratur. I 1951 startet Gallimard bokserien *La Croix du Sud* for iberamerikansk litteratur. Serien var det første forsøket på å introdusere spansk-amerikansk litteratur systematisk til andre markeder enn det spanskspråklige.⁹

Bokseriens tilblivelse skyldes flere tilfældigheter: I 1939 ble forlegger Roger Caillois invitert til å holde en rekke forelesninger om mytologi i Buenos Aires, men krigen brøt ut mens han oppholdt seg i den argentiske hovedstaden. Der skulle han tilbringe fem år i eksil, og den tiden brukte han til å lære seg spansk og bli kjent med spanskspråklig litteratur og miljøet rundt litteraturtidsskriftet *Sur*, der viktige argentinske forfattere som Borges, Victoria Ocampo, Eduardo Mallea og Adolfo Bioy Casares holdt til. Tilbake i Frankrike, startet Caillois *La Croix du Sud* med Borges' *Ficciones* som den første utgivelsen.

Borges skulle likevel vente over ti år før han første gang ble oversatt til engelsk. I 1961 fikk han den internasjonale Formentor-prisen sammen med Samuel Beckett. Prisen sikret utgivelse i Europa og USA samtidig.¹⁰ Borges ble utgitt i New York av to forlag i 1962.¹¹

For den unge oversetteren Kjell Risvik var Borges inngangsporten til latinamerikansk litteratur: «Det begynte i 1961. En oversetter in spe, selv modernist på sin hals, konstaterte med forundring, og en snev av fortørnelse, at hans store idol, Samuel Beckett, måtte finne seg

⁸ Levine, «The Latin American Novel in English Translation», 299–300.

⁹ Maarten Steenmeijer, «How the West was Won: Translations of Spanish American Fiction in Europe and the United States» i *Voice-overs. Translation and Latin American Literature*, redigert av Daniel Baldeston og Marcy E. Schwartz (New York: 2002), 145.

¹⁰ Rodríguez Monegal, *El boom de la novela latinoamericana*, 32–33.

¹¹ New Directions (*Labyrinths. Selected Stories and Other Writings*) og Grove Press (*Ficciones*). Begge er fremdeles i salg og kommer stadig i nye utgaver. New Directions' nyeste utgave av *Labyrinths* er utstyrt med en innledning av cyberpunk-forfatter William Gibson, som understreker Borges' stadige aktualitet.

i å dele Prix Formentor med en argentiner som het Jorge Luis Borges.»¹² I 1964 kom den første norske Borges-oversettelsen i serien *Cappelens moderne klassikere*. I Norge var *Vinduet*-redaktør og senere Gyldendal-forlegger Brikt Jensen en interessert Borges-formidler, han oversatte flere tekster fra fransk av og om Borges, publisert i *Vinduet* i 1967.

3.4 Magisk realisme

Etter den latinamerikanske *boomen* har det i flere år vært *magisk realisme* som knyttes til latinamerikansk litteratur. Begrepet kan knyttes til Gabriel García Márquez. Magisk realisme presenterer en surrealistisk virkelighet hvor overnaturlige og usannsynlige hendelser er en del av personenes virkelighet.

Magisk realisme ble brukt for første gang av den tyske kritikeren Franz Roh i 1925, for å beskrive tysk post-ekspresjonistisk kunst i boka *Nach-Expressionismus (Magischer Realismus)*. Den spanske filosofen José Ortega y Gasset fikk boka oversatt til spansk i 1927, og det som hadde vært undertittelen på tysk, ble løftet frem som hovedtittel: *Realismo Mágico*. Nyheten krysset raskt Atlanteren.

Allerede i 1928 var magisk realisme løselig anvendt på ikke-realistiske fortellinger på litterære sammenkomster i Buenos Aires, forteller Rodríguez Monegal.¹³ Men først i 1955, med artikkelen «Magical Realism in Spanish American Fiction» ble begrepet omtalt i litteraturhistorisk sammenheng. Litteraturprofessor Ángel Flores lot seg begeistre av dette særegne uttrykket og tilskriver Borges' *Historia universal de la infamia* (1935) starten på den latinamerikanske magiske realismen.

Takket være den magiske realismen er Latin-Amerika i besittelse av et autentisk, sivilisert, spennende og varig uttrykk, skriver Flores.¹⁴ Senere har han blitt kritisert for å ikke etablere en historisk kontekst og nærmest hevder å ha oppfunnet begrepet selv, men hovedsakelig fordi hans positive bedømmelse ikke har gyldighet lenger. Magisk realisme har vært et dominerende element i mye av den latinamerikanske litteraturen, men i dag virker begrepet foreldet, og de færreste forfatterne vil assosieres med denne retningen.

Magisk realisme skapte motreaksjoner på midten av 1990-tallet. I 1997 ble antologien *McOndo* utgitt i Barcelona, og det var en gruppe chilenske forfattere som sto bak. Denne

¹² Kjell Risvik, «Solskinn om bord, måneskin om natten» i *Det umuliges kunst* (Oslo: Aschehoug, 1990), 288.

¹³ Emir Rodríguez Monegal, «Realismo mágico versus literatura fantástica: Un diálogo de sordos» i *Otros mundos otros fuegos. Fantasía y realismo en Iberoamérica* (Michigan: Latin American Studies Center, 1975). I denne artikkelen kritiserer Monegal hvordan kritikken av magisk realisme mangler en metodologi, (spesielt med Ángel Flores og Luis Leal i tankene) og dette fører til forvirring og til en «dialog mellom døve».

¹⁴ Ángel Flores, «Magical Realism in Spanish American Fiction», *Hispania* 38, nr. 2 (1955): 191–2.

litterære bevegelsen forsøkte å motarbeide magisk realisme som den universelle forestillingen av Latin-Amerika.¹⁵

Innledningen til antologien er som et litterært manifest å regne, der forfatterne forkaster den magiske realismens eskapisme og foretrekker en litteratur som skildrer individuelle, private og ikke minst urbane virkeligheter i Latin-Amerika, uten å ty til magisk realisme som fortellerteknikk.

En lignende reaksjon på *boom*-generasjonens estetikk er den meksikanske *Crack*-generasjonen, som søker et nytt litterært uttrykk, preget av polyfoni.¹⁶ Magisk realisme kan sies å ha hatt sin storhetstid i Norge på åttitallet, og begynner å nærme seg periferien. Samtidig blir andre latinamerikanske forfattere gjenopptaget, som Jorge Luis Borges. Dette har sammenheng både med den litterære situasjonen i Latin-Amerika, og også det norske markedet har betydning. I det følgende kapitlet vil jeg se særlig på hvilke trender som har styrt det norske markedet.

¹⁵ Alberto Fuguet og Sergio Gómez, «Presentación del país McOndo» i *McOndo* (Barcelona: Mondadori, 1997), 11–20.

¹⁶ Alberto Castillo Pérez, «El *Crack* y su manifiesto».

4. Det norske markedet

4.1 Innkjøpsordningene

Statlige støtteordninger har gjort at norske forlag har kunnet oversette relativt mange titler. Litteraturpolitikken som ble utformet i perioden 1965–1977 innebar innføringen av momsfritak på bøker, utvidet statlige stipendordningene for skjønnlitterære forfattere og en innkjøpsordning.¹⁷ Denne politikken prioriterte i første omgang ny norsk litteratur. Innkjøpsordningen for oversatt skjønnlitteratur ble innført først i 1990 og utvidet fra 50 til 60 titler i 2004.

Ordningen sikrer at det finnes oversatt skjønnlitteratur fra mange språk til utlån på norske biblioteker. Forlagene har også fått økonomisk mulighet til å oversette flere titler, siden Kulturrådet betaler 25 prosent av oversetterhonoraret og kjøper inn 500 eksemplarer av hver tittel. I 2011 kan inntil 120 titler oversatt skjønnlitteratur for både voksne og barn kjøpes inn.

Innkjøpsordningen spiller fremdeles en viktig rolle i den offentlige litteraturpolitikken. Siden 2008 har Kulturrådet dessuten støttet prosjektet Mosaikk-litteratur, oversettelser fra asiatiske eller afrikanske språk. Da dekker Kulturrådet hele oversetterhonoraret og kjøper inn 500 eksemplarer. Mosaikk-prosjektet er en del av *Mangfoldsåret 2008*, en statlig satsning på kulturelt mangfold i Norge. 2008 markerte starten på Regjeringens stimulering av varierte kulturelle uttrykk.

4.2 Oversettelser før 1970

Mens latinamerikansk litteratur målbevisst ble introdusert på det amerikanske og franske bokmarkedet i 1940- og 1950-årene, var 1970-tallet Latin-Amerikas storhetstid i Norge. Kjell Risvik sammenligner det som skjedde med vikingenes erobringstokter tusen år før: «Latin-Amerika ble det store litterære landnåm i 70-årene: Det sen-romerske tiår i norsk forlagshistorie, den gang var alt mulig».¹⁸ Riktignok fikk Latin-Amerika mer oppmerksomhet fra og med 1970, men før denne tiden hadde en rekke oversettelser kommet ut i Norge. I

¹⁷ Trond Andreassen, *Bok-Norge. En litteratursosiologisk oversikt* (Oslo: Universitetsforlaget, 2006), 35–6.

¹⁸ Kjell Risvik, «Solskinn om bord, måneskinn om natten», *Det umuliges kunst*, red. Per Qvale (Oslo: Aschehoug, 1990), 288.

perioden 1941–1970 ble 16 romaner og to Borges-bøker oversatt. Vi kan se nærmere på noen utgivelser som skiller seg ut.

På 1950-tallet ble to «kommunistiske» romaner av brasilianeren Jorge Amado utgitt på forlaget Ny Dag, som var tilknyttet Norges kommunistiske parti: *Strandens herrer* (1955) og *Negeren fra Bahía* (1957).¹⁹ Begge romanene var skrevet av en svært politisk aktiv Amado, som på 1930-tallet var et brennende, ungt medlem av det brasilianske kommunistpartiet. Tjue år etter fant romanene veien til Norge, denne gangen gjennom russisk, og ikke engelsk, slik det skjedde med *Donna Barbara*.

Flere av Amados romaner var for lengst oversatt til russisk, og trolig er de norske utgivelsene sekundære oversettelser: Torbjørn Bergstrøm som oversatte Amado, var Ny Dags faste oversetter fra russisk. Komisk nok, da den første romanen kom på norsk i 1955, hadde Amado allerede meldt seg ut av partiet. Han var skuffet over at kommunismens urokkelighet ikke førte fram til demokrati.

Sakte, men sikkert økte antall latinamerikanske oversettelser. Gyldendal oversatte *Gabriela. Nellik og kanel* av Amado i 1964 og *Ekspløsjon i katedralen* av Alejo Carpentier i 1965. Fra 1966 til 1972 kommer det i gjennomsnitt én roman i året av nobelprisvinneren Miguel Ángel Asturias, alle utgitt av Tiden.

I 1967 presenter forfatter og oversetter Finn Aasen lyrikkantologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning*, i samarbeid med svenske og danske oversettere. Aasen selv hadde debutert som forfatter i 1947 med novellesamlingen *Guttene på pampaen*, inspirert av sørlige landskaper. Store poeter som Pablo Neruda, Nicolás Guillén og Octavio Paz blir oversatt til norsk for første gang. I 1968 får vi *Menneskesønnen* av Augusto Roa Bastos, det eneste paraguayanske verket oversatt hittil.

I 1970 kom både Gabriel García Márquez' *Hundre års ensomhet* og Julio Cortázers novellesamling *Seremonier* på norsk, begge oversatt av Kjell Risvik. Selv om *Hundre års ensomhet* i dag regnes som en klassiker, tok det lang tid før García Márquez slo gjennom i Norge. Først i 1982, året han fikk Nobelprisen, kom *Hundre års ensomhet* i nytt opplag.²⁰ Året etter kommer romanen i Bokklubben, men den var aldri hovedbok. García Márquez' popularitet tiltok med tiden, en nyutgivelse i Gyldendals serie *De nye klassikerne* fulgte i 1985, og i 1998 ble *Hundre års ensomhet* utgitt i Bokklubbens *Århundrets bibliotek*, med

¹⁹ Både Ny dag forlag (startet i 1929) og Falken forlag (startet i 1946) var knyttet til kommunistpartiet, men ble senere stått sammen. Fortsatt drives Falken forlag, som utgir progressiv politisk litteratur med spesielt vekt på marxismens klassikere. Ny Dag var et produktivt forlag: Et Bibsys-søk viser over 230 politiske og skjønnlitterære utgivelser.

²⁰ Tone Formo, «Oversettelse i Norge etter 1940» i *Brobyggere. Oversettelser til norsk fra middelalderen til i dag*, redigert av Magnus Rindal et al. (Oslo: Aschehoug, 1998), 222–3.

vedlagt forfatterhefte.²¹ *Kjærlighet i koleraens tid* var hovedbok i bokklubben i 1986, *Generalen i sin labyrint* i 1989.

Tre latinamerikanske lyrikere har også fått Nobelprisen: Gabriela Mistral (1946), Pablo Neruda (1971) og Octavio Paz (1990), men de er neppe like populære som García Márquez og Vargas Llosa. Dreyer forlag har oversatt lyrikk og drama av Octavio Paz, mens Cappelen har gitt ut Paz' essays om modernistisk lyrikk under tittelen *Avantgardens solnedgang*. Den chilenske lyrikeren Gabriela Mistral er oversatt til nynorsk i diktsamlingen *Alle skulle bli dronning* (2007). Pablo Neruda er også blitt oversatt ved flere anledninger.

4.3 Litteratur og politisk engasjement

På slutten av 1960-tallet og hele 1970-tallet kjempet den latinamerikanske venstresiden en brutal kamp mot USA-støttede diktaturer. Dette førte til bokutgivelser som avslører et tydelig politisk engasjement. Selv om følgende oversettelser ikke er inkludert i bibliografien, er det likevel verdt å kommentere dem i lys av den historiske konteksten.

I 1968 blir tre politiske bøker utgitt: Che Guevaras berømte *Gerilja* (Pax) er Kjell Risviks første oversettelse fra spansk. *Boken om Che. Dagbok* (Gyldendal) var utstyrt med innledning av Fidel Castro og et essay om revolusjonen av Sigbjørn Hølmebakk. *Pentagonismen* (Gyldendal) av den dominikanske politiker Juan Bosch stilte seg kritisk til amerikansk imperialisme og USAs tilstedeværelse i Latin-Amerika.

Politisk ustabilitet og det ukjente er gjennomgående elementer som karakteriserer retorikken rundt Latin-Amerika. Slik beskrives den latinamerikanske virkeligheten på baksiden av novelleantologien *Moderne latinamerikanske noveller* (1973):

Frå Latinamerika får vi jamleg bod om store politiske omveltningar. Revolusjonære arbeidrarar og fattige masser er i rørsle, i opprør mot rase- og klasseundertrykking. Men vi kjenner lite til dette kontinentet, og litteraturen derifrå har stort sett vore eit ukjent fenomen.²²

Flere dokumentarbøker fordømte forholdene under Pinochets diktatur, med titler som taler for seg selv: *Chile, den langstrakte død* (Cappelen, 1988), *Fange uten navn, celle uten nummer* (Cappelen, 1982) begge skrevet av den argentinske journalisten Jacobo Timerman og *Dagbok fra en chilensk konsentrasjonsleir* (Aschehoug, 1976) av Hernán Valdés.

²¹ *Århundrets bibliotek* omfatter en liste over de 100 beste bøkene i det 20. århundre, valgt ut av 100 litteraturkyndige. Også García Márquez' *Beretningen om et varslet mord*, Borges' *Labyrinter* og Isabel Allendes *Ånden hus* var med i Århundrets bibliotek.

²² Forlagets baksidetekst, *Moderne latinamerikanske noveller*, 1973.

I litterære kretser var engasjementet stort. Antologiene *Chilex. Chilensk litteratur i eksil* (1977) og *I eksil. Latinamerikanske noveller* (1978) hadde politisk eksil som motiv. I 1978 ble det fjerde heftet av tidsskriftet *Vinduet* viet til Latin-Amerika. Redaktør Knut Faldbakken og medredaktør Birger Angvik framhevet engasjement som litterært motiv og karakteriserte den nye latinamerikanske litteraturen som «en av de mest politiske aktive og ”engasjerte” som finnes i dag». Likevel vil de vise en bredere litteratur:

Latinamerikansk diktning har jo lenge hatt en høy stjerne i vår kulturkrets, særlig da blant litterater og intellektuelle, knyttet bare til et fåtall sentrale navn (...). Det er først i de aller seneste årene at den latinamerikanske litteraturen har stått frem i noen bredde, og har vunnet vid anerkjennelse for sin originalitet og kraft, og også for sin inngripen i kontinentets politiske og samfunnsmessige forhold.²³

Engasjementet finnes også som estetisk element i den latinamerikanske litteraturen. Kjell Risvik skriver at dette elementet går igjen i flere nasjonallitteraturer:

Allerede i det 16. århundre skjedde det hos noen en sammensmelting av amerikanske og europeiske elementer, til en euro-amerikansk litteratur som skiller seg sterkt fra andre kjente litteraturer. Hensikten med det skrevne var sjelden rent kunstnerisk. Det gjaldt å hevde sin egenart, sin uavhengighet av de europeiske makthavere i første omgang, siden speile møtet med den industrielle revolusjon (...) At litteraturen skulle være engasjert, er derfor et av de få gjennomgående trekk.²⁴

Det hører med til historien at nordmenn viste stort politisk og humanitært engasjement ved å støtte de politiske flyktningene som kom til Norge på 1970-tallet. Den største flyktninggruppen besto av chilenerne, de første kom allerede kort tid etter Antonio Pinochets kupp i 1973. Mange av dem var svært politisk aktive og medlemmer av den radikale fronten MIR. Den politiske aktiviteten fortsatte i sterk grad i eksil, og mange chilenerne knyttet seg også til norsk venstreside etter ankomst. Den politiske aktiviteten i Norge dreide seg mye om solidaritetsarbeid.²⁵

4.4 Serier

Norske forlag har tradisjonelt samlet oversatt skjønnlitteratur i litterære serier. Serier gjør det lettere å markedsføre ukjente forfattere.²⁶ Gyldendal åpnet tidlig dørene for utenlandsk samtidslitteratur med *Den gule serie* (1929–1959), som besto av radikal og eksperimentell

²³ Birger Angvik og Knut Faldbakken, «Diktere og diktatorer», *Vinduet* 38 nr. 4 (1978): 1.

²⁴ Risvik, *Latin-Amerika forteller*, 8.

²⁵ Hallvard Tjelmeland og Grete Brochmann, *Norsk innvandrers historie. I globaliseringens tid* (Oslo: Pax, 2003), 173–4.

²⁶ Kaja Østergaard Pettersen, «Seriens forestilte felleskap» (Masteroppgave, Universitetet i Oslo, 2010), 11.

skjønnlitteratur.²⁷ Andre serier var *Verdens beste romaner* (1928–29) og *Gyldendals moderne romanserie* (1929). Gyldendal forklarte sin oppgave slik:

Med de bedre økonomiske kår, den stigende folkeopplysningen og den økte fritid var lesebehovet til stede som aldri før; og det meldte seg som en kulturell oppgave å møte dette behovet med populære serier av litteraturens mesterverker, vakkert innbundet, til en pris som kunne gjøre dem til hvermannseie.²⁸

Gyldendals serier var en blanding av folkeopplysning og nysgjerrighet for utenlandsk samtidslitteratur. Tidlige latinamerikanske oversettelser knyttes i flere tilfeller til litterære serier, og disse kommer til å danne grunnlaget for 80-årenes oversettelseseksplosjon. Gyldendals første oversettelse av en latinamerikansk forfatter var *De tapte skritt* (1958) av Alejo Carpentier, i serien *Gyldendals moderne romanserie*.

Gyldendal er det norske forlaget som har markert seg mest på oversettelser fra Latin-Amerika, med fire av ti titler i denne bibliografien. Forlaget har siden 1960-tallet utgitt forfattere som nobelprisvinnerne Gabriel García Márquez og Mario Vargas Llosa, i tillegg til andre kjente forfattere som Carlos Fuentes og Isabel Allende.

Gyldendal skapte presens for serier i bokmarkedet. Andre konkurrerende forlag fulgte etter. Etter 1945 profilerte Cappelen seg som et kulturforlag, først og fremst som utgiver av nordisk litteratur, men også oversatt skjønnlitteratur. Juan Rulfos klassiker *Pedro Paramo* (1961) og Beatriz Guidos *Englenes hus* (1963) utkom i serien *Verdens unge*. I 1964 ble den første norske oversettelsen av Borges, *Labyrinter*, utgitt i *Cappelens moderne klassikere* (1963–7).

Denne serien hadde som mål å utgi kvalitetslitteratur fra det 20. århundre. Serien var redigert av den tyske forfatteren og litteraturkjenneren Hans Magnus Enzensberger, som på 1960-tallet var bosatt på Tjøme. Borges var i godt selskap; og andre forfattere i serien var Jean Paul Sartre, Samuel Beckett, Henry Miller, Jean Genet, Franz Kafka og William Faulkner. Serien ble stoppet etter kun 16 utgivelser fordi prosjektet manglet kommersiell suksess.²⁹

Også Samlaget rettet også blikket til nå ukjente litteraturen. I 1965 lanserte forlaget serien *Orion Utsyn*, med temabøker om «den tredje verden». Utgaven om Latin-Amerika kom ut i 1977, med tittelen *Latin-Amerika under åket*. Året etter ble serien *Orion Ex* startet i regi av NRK-ansatte Andreas Skartveit, tanken var å presentere «det framande», og «[n]y

²⁷ «Den gule serie» i jubileumsboken *Gyldendal norsk forlag 1925–50* (Oslo: 1950). Upaginert.

²⁸ «Store litterære serier» i *Gyldendal norsk forlag 1925–50*.

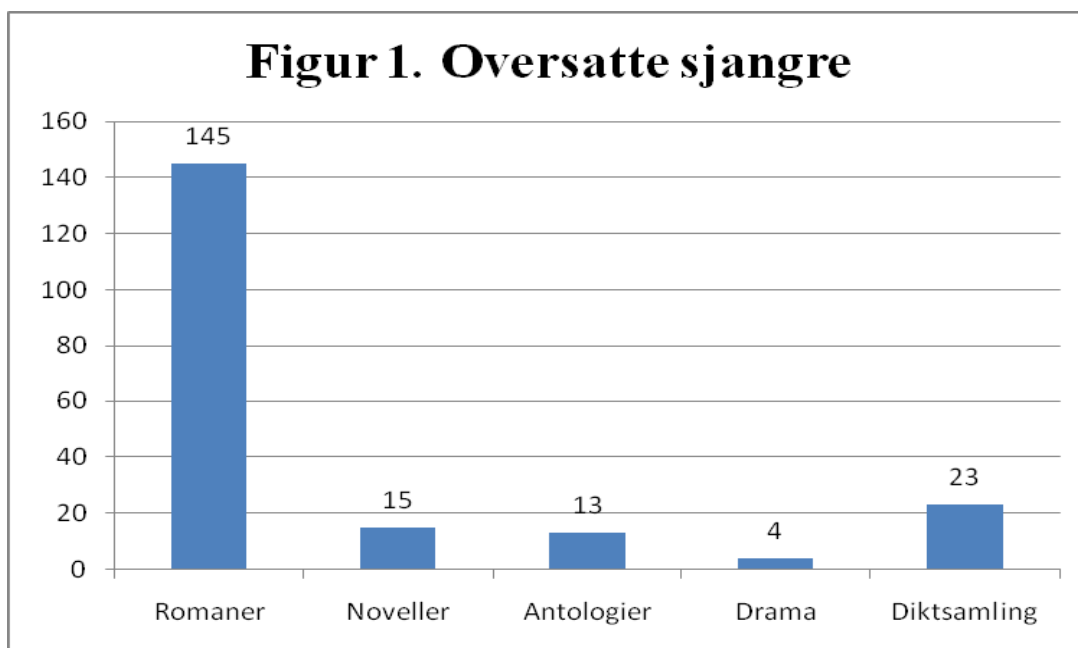
²⁹ Lars Iversen, «Om utenlandsk diktning i Norge 1926–1983. En studie av fem serier av oversatt skjønnlitteratur» (Hovedfagsoppgave, Universitetet i Bergen, 1983), 50–9.

skjønnlitteratur, særlig fra 'den tredje verda'». ³⁰ Fram til 1981 kom det tretten titler, hvorav tre er latinamerikanske: Carlos Fuentes' *Aura* (1967), Roberto Arlt's *Spøkjelseskapteinen* (1972) og Juan Carlos Onettis *Farvel* (1977).

Selv om oversettelser er kostbare å kjøpe inn, har de hatt en viktig posisjon i det norske bokmarkedet. Mellom 1957 og 1978 utgjorde oversettelser rundt 30 prosent av den totale bokproduksjonen i Norge. ³¹ I 2009 var tallet 20,2 prosent for Forleggerforeningens medlemsforlag. I likhet med andre oversatte enkeltutgivelser har ikke forlag økonomisk gevinst av denne virksomheten. Det er kulturell kapital og prestisje som er gevinsten. Oversettelser av obskure titler og forfattere kan ses på som en langsiktig investering, siden moderne klassikere selger stødig over mange år.

4.5 Oversatte sjangre

Det er kanskje ikke overraskende at romanen er sjangeren som dominerer. Grafen under viser at drama, novelle og lyrikk er mindre prominente sjangre.

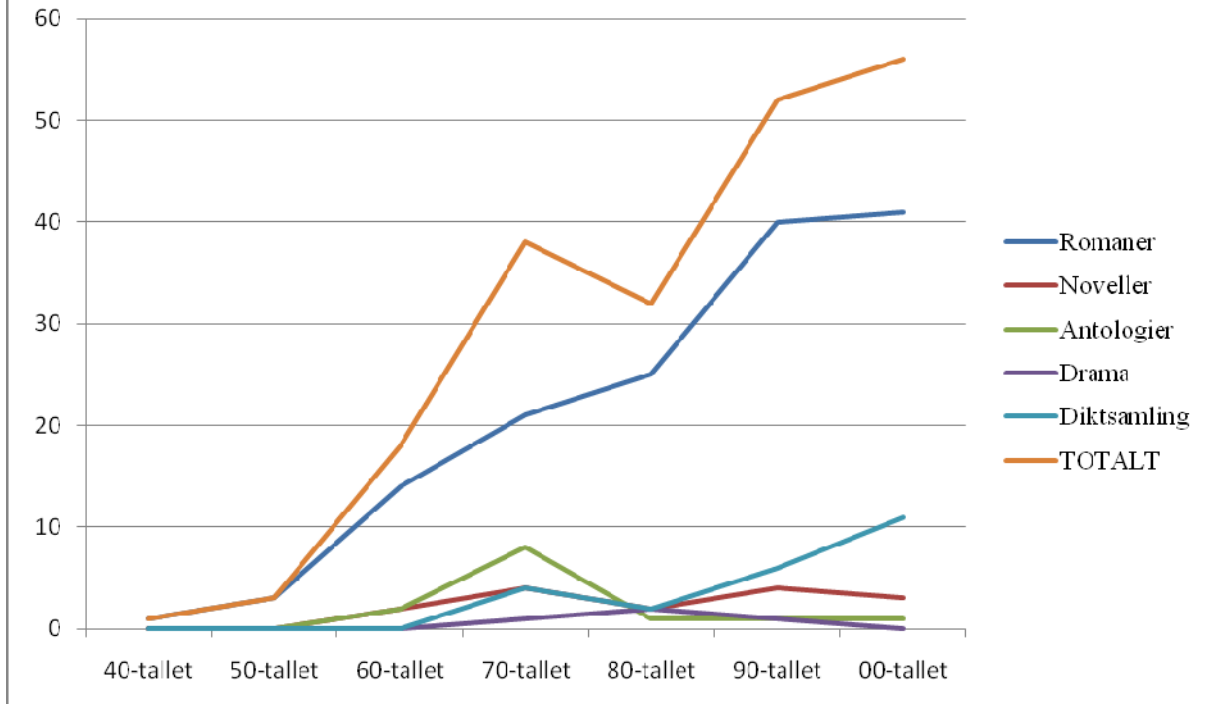

Følgende graf viser hvordan oversettelsen av forskjellige sjangre har utviklet seg over tid.

³⁰ Pettersen, 19.

³¹ Iversen, 9.

Figur 2. Oversatte sjangre over tid

Grafen over viser at oversettelser av romaner har holdt seg relativt stabilt over tid, men det har flatet ut de siste femten årene.

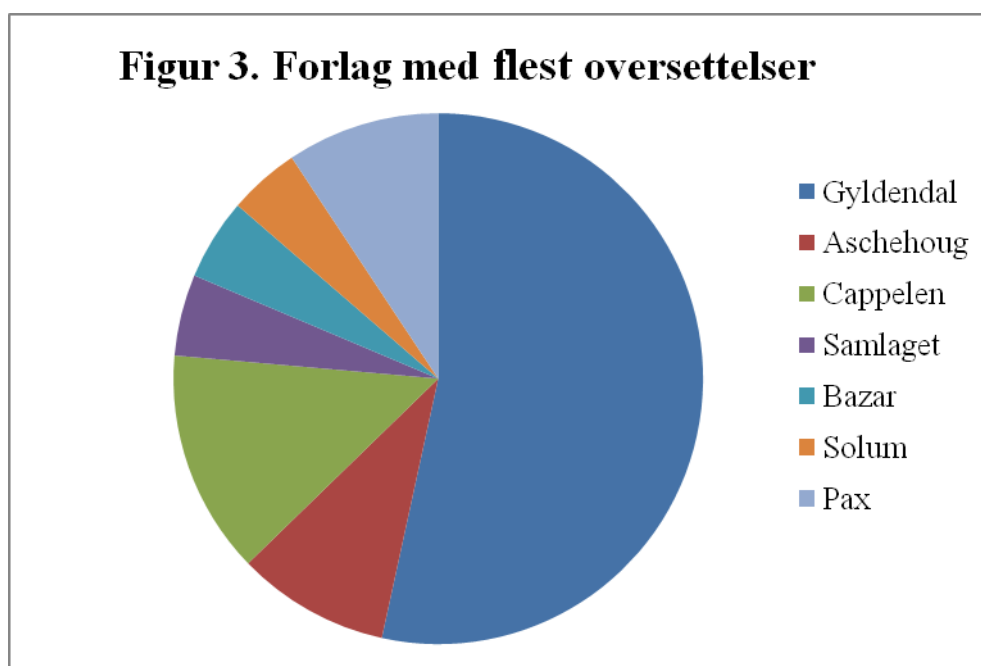
Også i de andre sjangrene kan vi se endringer. Det er interessant å legge merke til hvordan det har vært en markant økning i oversatte diktsamlinger de siste årene. Siden 2000 har vi fått en rekke oversettelser av gamle og nye latinamerikanske lyrikere. Klassiske forfattere som José Martí, Gabriela Mistral og Julia de Burgos har for første gang blitt oversatt til norsk, mens andre, som tidligere har vært oversatt – César Vallejo, Pablo Neruda og Nicolás Guillén – har kommet ut i nye diktsamlinger. Moderne forfattere som Roberto Bolaño og Ángel Escobar har også sin plass i de siste årenes økning av diktsamlinger.

Pedro Carmona-Álvarez har nylig oversatt både kjente og ukjente navn i diktantologien *Verden finnes ikke på kartet* (2010). Her samles dikt av lyrikere vi kjenner fra før, altså Nicanor Parra, César Vallejo og Alejandra Pizarnik. Carmona-Álvarez introduserer forfattere som aldri har blitt oversatt til norsk før (Martín Gambarotta, Paula Ilabaca Núñez, Damaris Calderón, Jotamario Arbeláez og Roberto Juarroz).

Grafen viser tydelig at 70-tallet var et viktig tiår for antologiene. I løpet av få år kom det flere antologier som samlet lyrikk og noveller. Kanskje den mest ambisiøse antologien i den perioden var *Latin-Amerika forteller* (1980), en novellesamling i to bind redigert av Kjell Risvik, som inkluderte tekster av nesten 80 latinamerikanske forfattere.

Tidlig på 70-årene kom det en rekke antologier som samlet både dikt og noveller: *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba, Maisguden lyser i natta* (meksikanske dikt) og *Moderne latinamerikanske noveller. Stemmer fra den tredje verden* (1970) presenterte informasjon om latinamerikanske og afrikanske forfattere. Særlig to antologier skiller seg ut: *Chilex. Chilensk litteratur i eksil* (1977) og *I eksil: Latinamerikanske noveller* (1978). Som vi har allerede sett, viser antologiene en tydelig interesse for eksillitteratur fra Latin-Amerika.

4.6 Forlag

Gyldendal forlag har oversatt flest latinamerikanske forfattere, men alle forlagene har bidratt til mangfoldet av latinamerikansk litteratur som reflekteres i bibliografien.

Til sammen er 23 forlag representert i bibliografien, mange av dem med bare én eller to titler, som Bokvennen, Orkana, Kolotitt, Hr Ferdinand og Dreyer. For enkelthetens skyld viser grafen over kun forlagene som har oversatt flere enn åtte titler. Store og mellomstore forlag som Cappelen (senere Cappelen Damm), Pax, Solum, Bazar og Aschehoug har bidratt med betydelig flere oversettelser. Det er interessant å legge merke til Aschehoug. Selv om Aschehoug regnes som et stort forlag i Norge, har de oversatt relativt lite latinamerikansk skjønnlitteratur. Forlaget har heller ikke fulgt noe forfatterskap over tid.

Som vi allerede har sett, oversatte Cappelen tidlig mange latinamerikanske forfattere ved hjelp av seriene *Verdens Unge*, *Cappelens moderne klassikere* og *Cappelens upopulære*

skrifter, og nylig med serien for kvinnelige lyrikere fra hele verden, *Stemmens kontinent*. Dette reflekteres i grafen.

Tidlig på 1970-tallet sørget Tiden forlag for hyppige oversettelser av Miguel Ángel Asturias til norsk. I løpet av seks år kom det like mange romaner av Asturias: *Herr President* (1966), *Syklonen* (1968), *Weekend i Guatemala* (1969), *Den grønne paven* (1970), *Den hellige frihet* (1971) og *De begravdes øyne* (1972). Tiden har siden ikke oversatt flere forfattere.

Pax har oversatt flere av Eduardo Galeanos bøker. Pax har også oversatt *Menneskesønnen* av Augusto Roa Bastos, den eneste forfatteren fra Paraguay oversatt til norsk hittil. I 1973 kom diktsamlingen *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba*, redigert og oversatt av Kjartan Fløgstad og novelleantologien *Moderne latin-amerikanske noveller* redigert av Birger Angvik.

Siden starten i 1974 har Solum satset i stor grad på oversatt skjønnlitteratur, spesielt russisk, men de siste 20 årene har de utgitt flere viktige latinamerikanske forfattere. I 1988 kom Lasse Midtuns gjendiktning av Jorge Luis Borges, *Dikt*. Siden har Solum sørget for å oversette Cortázers monumentale roman *Rayuela*, Horacio Quirogas novellesamling *Fortellinger om kjærlighet, galskap og død*, og ikke minst både dikt og prosa av den chilenske fortatteren Roberto Bolaño.

Det er nå over ti år siden Gyldendal og Pax ga ut to romaner av henholdsvis Marta Cerda og Mayra Montero, vi har siden ikke fått flere titler av dem. Det blir interessant å se om forlagene vil satse på flere titler av noen av disse forfattere som har flere utgivelser bak seg: Abilio Estévez, Bernardo Carvalho, Federico Andahazi, Milton Hatoum og Horacio Castellanos Moya.

5 Et bokmarked i endring?

I dag finnes et godt fundament av latinamerikansk skjønnlitteratur i norsk oversettelse. Som vi har tidligere, er Gyldendal representert med flest oversettelser. Forlaget har også fulgt tre lange forfatterskap: Nobelprisvinnerne Gabriel García Márquez og Mario Vargas Llosa, samt Isabel Allende. Selv om Allende har en kortere litterær karriere bak seg, er hun oversatt til over 30 språk og nyter en enorm popularitet i Norge. Siden hun slo gjennom med romanen *Ånden hus* i 1984 har tolv romaner, tre ungdomsbøker og to selvbiografiske bøker blitt oversatt av Gyldendal. En tydelig indikator på hennes popularitet er at ti av hennes romaner har vært hovedbøker i bokklubben.³²

De oversettelsene som har kommet ut i løpet av de siste 20 årene viser tegn på at det norske bokmarkedet er i endring. Små forlag har kommet på banen med oversettelser av både nyere og eldre litteratur de siste årene, mens de store forlagene ser ut til å satse på trygge forfatternavn. Det spørs om disse små forlagene kommer til å overleve lenge nok til å levere mer kvalitetslitteratur i norsk oversettelse fra hele verden.

Agora forlag (startet i 2010) har i løpet av sitt første leveår rukket å utgi tre oversettelser av kjente utenlandske forfattere. En relevant Agora-utgivelse i denne sammenhengen er *Samlede fiksjoner*, en 600-siders novellesamling av Jorge Luis Borges oversatt av Kari og Kjell Risvik. Kanskje tiden var moden for en ny Borges-utgivelse, *Samlede fiksjoner* skjer samtidig som det dukker opp en fornyet interesse for Borges i den norske offentligheten. Agora-forlegger Gabi Gleichmann kritiserer norske forlag for å være altfor opptatt av salgstall og overskudd, selv vil han presentere hele forfatterskap og følge de store forfatterens utvikling over tid. Gleichmann har uttalt at «sammenlignet med en svensk bokhylle, ser den norske ut som en sveitserost. Det er nærmest en liten skandale å se hva som ikke er oversatt til norsk.»³³

Hovde & Brekke forlag er et annet ungt forlag som har som mål «å gjere kvalitetslitteratur meir tilgjengeleg for folk flest».³⁴ Forlagets andre utgivelse er César Airas roman fra 2000, *En episode i en omreisende malers liv*, som ifølge forlegger John Øyvind

³² *Dommedagskrigen* av Mario Vargas Llosa var for øvrig den første latinamerikanske hovedbok i Bokklubben, i 1983.

³³ Rune Hallheim, «Tetter hull i norske bokhyller». *Aftenposten*, 17. november 2010.

³⁴ Kenneth Kamp, «Utflytta valderøying med kvalitetsforlag». *Nytt i uka*, 19. januar 2011. <<http://www.nyttiuka.no/default.aspx?menu=617&id=30950>> (oppsøkt 21.01.2011).

Hovde er den første oversettelsen til et nordisk språk av den anerkjente argentinske forfatteren. Litteraturprofessor Gisle Selnes har uttalt at «César Aira vil få Nobelprisen, og han har en helt annen estetikk enn boom-generasjonen. Han er en produktiv forfatter med en fabulerende, nesten avangardistisk stil.»³⁵

5.1 Samtidig og klassisk litteratur

Sakte, men sikkert bidrar alle forlagene til å tette hullene i den norske sveitserosten, både med nyere og eldre latinamerikansk litteratur. En kjapp undersøkelse av titlene oversatt siden 2000 viser flere nye forfatternavn. Disse forfatterne er relativt unge og lever fortsatt, med unntak av chileneren Roberto Bolaño, som døde i 2003 som 50-åring. Det er også overraskende at flere cubanske forfattere har blitt oversatt det siste tiåret. Gyldendal har utgitt *Den skitne Havanna-trilogien* (2005) av Pedro Juan Gutiérrez og *Mitt elskede Havanna* (2008) av Dáina Chaviano. Aschehoug har oversatt Abilio Estévez' romaner *De fjerne palasser* (2005) og *Ditt er riket* (1999), mens en novellesamling av Virgilio Piñera, *Kaldt fortalt*, ble utgitt av Samlaget i 2004, i samarbeid med Cuba-kjenneren Tove Bakke.³⁶

I 2010 oversatte Cappelen Damm to forfattere som var ukjente for norske lesere: Horacio Castellanos Moya og brasilianeren Milton Hatoum. Solum har siden 2007 viet oppmerksomhet til genierklærte Roberto Bolaño, og forlaget har fram til i dag oversatt to romaner og én diktsamling. Andre nye navn er argentineren Juan José Saer, Bernardo Carvalho og Santiago Gamboa.

De siste årene har vi fått flere latinamerikanske klassikere i norsk språkdrakt. Noen praktfulle eksempler er Adolfo Bioy Casares' roman fra 1940 *Morels oppfinnelse* (2010), Horacio Quirogas novellesamling *Fortellinger om kjærlighet, galskap og død* (2003) utgitt av Solum, forlaget som også har sørget for en norsk oversettelse av Julio Cortázers monumentale *Rayuela* (1999). José Lezama Limas hermetiske roman *Paradiso* (2002) er utgitt av Pax.

Gyldendal har de siste årene også oversatt et par forfattere som tilhører den eldre garde: Sergio Pitol med *Et ekteskap* (2005) og Jorge Edwards, med romanen *Drøm og historie* (2003). I begge tilfeller dreier det seg om disse forfatternes første norske oversettelse, selv om begge har lange forfatterskap bak seg.

³⁵ Guri Kulås, Olav Østrem og Sara Sørheim, «Ikke spesielt spenstig» *Klassekampen*, 8. oktober 2010. <<http://www.klassekampen.no/58042/article/item/null/ikke-spesielt-spenstig>> (oppført 21.01.2011).

³⁶ Bakke har tidligere oversatt dikt av Piñera i samlingen *To cubanske i utvalg* (Samlaget, 2001).

5.2 Bestselgere: Paulo Coelho og Cecilia Samartin

Latinamerikanske oversettelser er som smale å regne i dagens globalisterte marked. De må konkurrere om oppmerksomhet med store internasjonale bestselgere som spres over hele verden på kort tid. Undersøkelser viser at det leses nokså likt over hele verden, i det internasjonale markedet kjemper noen få bestselgere om oppmerksomhet.³⁷ Disse er som regel knyttet til et bestemt lesersegment, som foretrekker å lese i en bestemt sjanger framfor såkalte «langhale-bøker», det vil si bøker av høyere litterær kvalitet som selger over lang tid. I dette bokmarkedet, som etterspør profitt og høye salgstall, skal oversettelser av latinamerikanske forfattere introduseres.

Øyvind Hagen i forlaget Bazar legger ikke skjul på at han er ute etter de store bestselgerne. Han har sikret seg rettighetene til bestselgerne Dan Brown, J. K. Rowlings *Harry Potter*, og Sue Monk Kidd, forfatteren bak *Bienes hemmelige liv*. Hagen var den første utenlandske forlegger som oppdaget Paulo Coelho. I 1993 hadde han allerede gjort suksess i Brasil med *Alkymisten*, som siden har solgt millioner av bøker verden rundt.

Paulo Coelho forblir Bazars eneste latinamerikanske satsing, med fjorten titler overstatt til norsk per 2010. Hagen mener at det som skiller Coelho fra andre store Bazar-forfattere – som Dan Brown og J.K. Rowling – er hans evne til å holde kontakten med sine lesere, gjennom mange kanaler. «Selv om han skriver utfra et behov om å forstå seg selv og sitt eget liv, berører han også hjertene til millioner av lesere som stiller seg de samme spørsmålene. Han utfordrer den nysgjerrige, fordomsfrie og intelligente leseren.»³⁸

Juritzen forlag har siden 2006 hatt stor suksess med forfatteren Cecilia Samartin. Født på Cuba, har Samartin bodd hele livet i USA og skriver på engelsk. Hun bruker sin cubanske bakgrunn som råstoff i romanene. Hittil har fire romaner utkommet på norsk: *Señor Peregrino* (2006) *Drømmehjerte* (2008), *Salvadoreña* (2009) og *Mofongo* (2010). I 2011 er Samartin Juritzens mestselgende forfatter, og ifølge forlaget har bøkene hennes toppet bestselgerlisten i over ett år.

I likhet med Bazar har Juritzen forlag lyktes i å skape et ettertraktet produkt som har truffet et kvinnelig lesersegment. Samartin samarbeider tett med forlaget, hun svarer på Facebook-kommentarer, reiser på turné i Norge og opptrer på frokost-tv. Juritzen satser tungt

³⁷ Helge Rønning og Tore Slaatta, *Boken: Mellom perm og skjerm. Utviklingstrekk i internasjonal forlagsbransje*, (Institutt for medier og kommunikasjon UiO), 20.

³⁸ Paulo Coelho, «Thank you Oyvind!» <<http://paulocoelhoblog.com/2010/09/10/thank-you-oyvind/>> (oppsøkt 17. 01. 2011).

på Samartin: kokeboka *Mofongo – Mat for sjelen. Magiske oppskrifter fra romanen Mofongo* er en helnorsk produksjon. YouTube-videoen viser en fargerik Samartin som serverer cubansk mat til et stort selskap bestående av familie og venner i hagen.

Både norske og utenlandske forlag bruker i dag nye kanaler for å nå gamle og nye lesere. Sosiale medier, interaktive nettsider og audiovisuelle midler er blitt en del av forlagsbransjens markedsstrategier, anbefalinger fra etablerte forfattere brukes til å introdusere nye navn. Norske forlag har de siste årene gradvis tatt i bruk virkemidler som forfatterintervjuer og andre visuelle produksjoner som har boka som utgangspunkt. Denne *community*-tekningen innebærer at forfatteren går i tettere dialog med sine lesere.³⁹ Særlig på allmennt markedet er forfatterens personlige evne til å kommunisere med sine lesere blitt en viktig salgsfaktor som kan kompensere for den tradisjonelle merkevare-effekten som bare noen få forfattere oppnår. Gyldendal, Cappelen Damm og Aschehoug og andre forlag lager «bokfilmer» som legges ut på offisielle YouTube-kanaler.

Juritzen har en forklaring på hvorfor de små forlagene lykkes så godt akkurat innenfor dette segmentet: «Vi har ikke en stab av norske bestselgere, i og med at stort sett alle norske forfattere av en eller annen grunn velger å gå til de tre største forlagene. Det gjør at vi blir avhengige av å få suksess med oversatt litteratur.»⁴⁰

Det er interessant å legge merke til at disse bøkene blir markedsført som latinamerikanske, selv om de er skrevet på engelsk. I disse bøkene kan vi finne elementer av det eksotiske Latin-Amerika, eksil og magisk realisme. Bare i 2010 har tre slike bøker kommet ut: Carolina de Robertis' *Det usynlige fjellet* (Schibsted) og dominikansk-amerikanske Junot Díaz' *Oscar Waos korte, makeløse liv* (Cappelen Damm). Vi ser også at Juritzen forlag prøver å gjenta Samartin-suksessen med romanen *Søstrene Gabaldón* av amerikansk-meksikanske Lorraine López.

³⁹ Rønning og Slaatta, *Boken: Mellom perm og skjerm*, 13–4

⁴⁰ Jorid Mathiassen, «Små forlag med store titler». *Bok & Samfunn* nr. 15 (2009): 17–20.

6 Avslutning

I et intervju fra 1972 forteller Jorge Luis Borges om utgivelsen av sin første bok, *Fervor de Buenos Aires* (1923). Denne boka var en liten diktsamling, betalt med egne penger og ment for egen bruk:

Det falt meg ikke inn å gi et eksemplar til bokhandlerne eller avisene; man snakket ikke om suksess eller mislykkethet. Min var far en venn av Arturo Cancela, som publiserte bøker som solgte svært mye, men han trodde at hvis de andre forfatterne hørte det, ville de tro at hans bøker var skrevet for almuen og ikke hadde noe verdi. Så Cancela sa: ”Nei, nei, folk overdriver, egentlig selger bøkene mine veldig lite”⁴¹

Borges’ fortelling illustrerer godt hvordan bokmarkedet i Latin-Amerika forandret seg radikalt i løpet av en relativ kort tid. Takket være en økonomisk og kulturell *boom* i Latin-Amerika, nådde den nye latinamerikanske fortellerkunsten det internasjonale bokmarkedet fra 1960-årene av.

På grunnlag av den foreliggende bibliografien lar det seg gjøre å påpeke noen felles trekk i et stort materiale som spenner over 69 år. En økende interesse for Latin-Amerika og «den tredje verden» generelt trigget utgivelsen av ikke bare romaner, men flere antologier med noveller og lyrikk. Nysgjerrighet på kontinentets litteratur og kultur har åpnet for stadig flere oversettelser.

1970-tallet var den latinamerikanske litteraturens storhetstid i Norge. Mye av denne litteraturen har vært formidlet av «mellommenn», som Kjartan Fløgstad, Kjell Risvik, Inger Elisabeth Hansen, Birger Angvik og Tove Bakke.

Det ser ikke ut til å være noen grunn til å frykte for latinamerikansk litteratur i norsk oversettelse. Til tross for at romanen har vært den dominerende sjangeren, har vi de siste årene fått flere oversatte diktsamlinger. Små forlag kommer på banen og satser på oversettelser generelt. Agora og Hovde & Brekke har allerede i sitt første driftsår levert to oversettelser av store argentinske forfattere. Vi har fått flere oversatte bøker som regnes som latinamerikanske klassikere, samtidig som det også satses på samtidsforfattere. Spesielt interessant er den fornyede interessen for Jorge Luis Borges, i kjølvannet av utgivelsen av *Samlede fiksjoner* i 2010. Kanskje vi ser mer av ham i fremtiden.

⁴¹ Sitert i Rama, *La crítica de la cultura en América Latina*, 286. Min oversettelse.

7 Bibliografi over skjønnlitteratur fra Latin-Amerika i norsk oversettelse 1941–2010

1941

1. Rómulo Gallegos (Venezuela)
Donna Barbara / Doña Bárbara
264 s.
overs.: Axel Sandemose
ed.princ.: Barcelona, 1929
forlag: Aschehoug / Araluce
genre: roman

1955

2. Jorge Amado (Brasil)
Strandens herrer / Capitães de areia
243 s.
overs.: Lise Lindbæk
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1937
forlag: Norsk forlag Ny Dag / José
Olympio
genre: roman

1957

3. Jorge Amado (Brasil)
Negeren fra Bahia / Jubiabá
315 s.
overs.: Torbjørn Bergstrøm
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1936
forlag: Norsk forlag Ny Dag / José

Olympio

genre: roman

1958

4. Alejo Carpentier (Cuba)
De tapte skritt / Los pasos perdidos
271 s.
overs.: Tryggve Norum
ed.princ.: Mexico By, 1953
forlag: Gyldendal, *Gyldendals*
moderne romanserie / Ediapsa
genre: roman

1961

5. Erico Veríssimo (Brasil)
Natt / Noite
177 s.
overs.: Helge Hagerup
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1954
forlag: Mortensen / Globo
genre: roman
6. Juan Rulfo (Mexico)
Pedro Paramo / Pedro Páramo
161 s.
overs.: Per Wollebæk
ed.princ.: Mexico By, 1955
forlag: Cappelen, *Verdens unge* /
Fondo de Cultura Económica

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Cappelen, *Pan*, 2004.

Ny oversettelse ved Christian

Rugstad. 119 s. *Øvrige utg.:* De

norske bokklubbene,

Verdensbiblioteket, 2004; Christian

Rugstads oversettelse.

1963

7. Beatriz Guido (Argentina)

Englenes hus / La casa del ángel

175 s.

overs.: Karna Dannevig

ed.princ.: Buenos Aires, 1954

forlag: Cappelen, *Verdens Unge /*

Emecé

genre: roman

1964

8. Jorge Amado (Brasil)

*Gabriela. Nellik og kanel / Gabriela,
cravo e canela*

332 s.

overs.: Axel S. Seeberg

ed.princ.: São Paulo, 1958

forlag: Gyldendal / Martins

genre: roman

9. Jorge Luis Borges (Argentina)

Labyrinter / Ficciones

172 s.

overs.: Finn Aasen

ed.princ.: Buenos Aires, 1944

forlag: Cappelen, *Cappelens moderne*

klassikere/ Sur

genre: noveller

merkn.: Novellesamling. Etterord av

Hans Magnus Enzensberger. Basert

på den endelige utgaven med tre

ekstra noveller (Buenos Aires:

Emecé, 1956) 2. utg.: Cappelen,

Cappelens upopulære skrifter, 1993

[revidert oversettelse] 3. utg.: Den

norske Bokklubben, *Århundrets*

bibliotek, 1994.

1965

10. Alejo Carpentier (Cuba)

*Eksplasjon i katedralen / El siglo de
las luces*

217 s.

overs.: Axel S. Seeberg

ed.princ.: Mexico By, 1962

forlag: Gyldendal / Compañía

General de Ediciones

genre: roman

1966

11. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)

Herr president / El señor Presidente

218 s.

overs.: Axel S. Seeberg

ed.princ.: Buenos Aires, 1946

forlag: Tiden / Losada

genre: roman

1967

12. Carlos Fuentes (Mexico)

Aura / Aura

70 s.

overs.: Åse-Marie Nesse

ed.princ.: Mexico By, 1962

- forlag:* Samlaget, *Orion Ex* / Alacena
genre: roman
13. César Vallejo (Peru)
 «De ni uhyrene»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 34–5 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
14. Finn Aasen (red.)
Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning
 110 s.
forlag: Den norske Bokklubben
genre: dikt
merkn.: Diktantologi. Utvalg, gjendiktning og forord ved Finn Aasen. Inneholder dikt av Vicente Huidobro, Jorge Luis Borges, Jorge Carrera Andrade, César Vallejo, Pablo Neruda, Nicolás Guillén, Jorge de Lima og Octavio Paz.
15. Jorge de Lima (Brasil)
 «Pappa John»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 75 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
16. Jorge Carrera Andrade (Ecuador)
 «Våren & Co.», «Min mors annet liv», «Forsvar for søndagen», «Storbyens ensomhet»
overs.: Finn Aasen
- genre:* dikt
merkn.: s. 25–9 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
17. Jorge Luis Borges (Argentina)
 «Ukjent gåte», «Den botaniske haven», «Nesten en dommedag», «Gitaren»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 18–20, 22 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
18. Nicolás Guillén (Cuba)
 «Svette og pisk»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 68 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
19. Octavio Paz (Mexico)
 «Urtidens sten», «Skrevet med grønt blekk», «Fuglen», «Dine øyne», «Såkorn til en hymne», «Verken himmel eller jord», «Den unge soldaten»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 88–99 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
20. Pablo Neruda (Chile)
 «Morgenen kommer med storm», «Jeg rusler rundt...», «Høstens

- tilbakekomst», «Barcarole», «Josie Bliss», «Skjendede marker», «Regnets ryttere», «Chiles hav», «Hymne og tilbakekomst», «Det store oseanet», «Vinen», «Døden», «Livet», «Den store gleden»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 46–63 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
21. Vicente Huidobro (Chile)
 «Ronda», «Bring gleden», «Natt», «Det celebre hav», «Diktets kunst»
overs.: Finn Aasen
genre: dikt
merkn.: s. 9–11 i antologien *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
- 1968**
22. Augusto Roa Bastos (Paraguay)
Menneskesønnen / Hijo de hombre
 269 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Buenos Aires, 1960
forlag: Pax / Losada
genre: roman
23. César Vallejo (Peru)
 «Folkehøpar»
overs.: Einar Økland
genre: dikt
merkn.: 452–3 i *Framande dikt frå fire tusen år* (se post 25).
24. Gabriela Mistral (Chile)
 «Å drikke»
overs.: Aslaug Vaa
genre: dikt
merkn.: s. 436 i *Framande dikt frå fire tusen år* (se post 25).
25. Hartvig Kiran et al. (red.)
Framande dikt frå fire tusen år
 505 s.
genre: dikt
forlag: Samlaget
merkn.: Diktantologi. Inneholder dikt av Gabriela Mistral, Pablo Neruda og César Vallejo.
26. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
Syklonen / Viento fuerte
 182 s.
overs.: Axel S. Seeberg
ed.princ.: Buenos Aires, 1950
forlag: Tiden / Losada
genre: roman
27. Pablo Neruda (Chile)
 «Døden åleine» og «Ei rose»
overs.: Einar Økland og Jan Anker Frøydarlund
genre: dikt
merkn.: s. 477–8 i *Framande dikt frå fire tusen år* (se post 25).
- 1969**
28. Carlos Fuentes (Mexico)
Don Artemios død / La muerte de Artemio Cruz
 252 s.

- overs.: Åse-Marie Nesse
 ed.princ.: Santa Cruz, 1962
 forlag: Samlaget / Fondo de Cultura
 Económica
 genre: roman
29. Eduardo Mallea (Argentina)
*Alt grønt skal forgå / Todo verdor
 perecerá*
 186 s.
 overs.: Kari Risvik
 ed.princ.: Buenos Aires, 1941
 forlag: Gyldendal / Espasa-Calpe
 genre: roman
30. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
*Weekend i Guatemala / Week-end en
 Guatemala*
 216 s.
 overs.: Axel S. Seeberg
 ed.princ.: Buenos Aires, 1956
 forlag: Tiden / Losada
 genre: roman
 merkn.: Øvrige utg.: Den norske
 Bokklubben, 1969
31. Jorge Luis Borges og Delia
 Ingenieros (Argentina)
*Den norrøne litteratur / Antiguas
 literaturas germánicas*
 90 s.
 overs.: Hans Erich Lampl og Niels
 Magnus Bugge
 ed.princ.: Mexico By, 1951
 forlag: Cappelen, Cappelens
 upopulære skrifter / Fondo de Cultura

Económica
 genre: litteraturhistorie

1970

32. Gabriel García Márquez (Colombia)
*Hundre års ensomhet / Cien años de
 soledad*
 327 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Buenos Aires, 1967
 forlag: Gyldendal / Sudamericana
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Lanterne*,
 1978. 3. utg.: Gyldendal, *De nye
 klassikerne*, 1985. 4. utg.: Gyldendal,
20. århundre, 1993. 5. utg.:
 Gyldendal, 1997. 6. utg.: Gyldendal,
 2003. 7. utg.: Gyldendal, *Klassiker
 Nobel*, 2006. Øvrige utg.: Den norske
 Bokklubben 1983 og 1990,
Århundrets bibliotek 1998.
33. Julio Cortázar (Argentina)
Seremonier
 221 s.
 overs.: Kjell Risvik
 forlag: Gyldendal, *Den gule serie Ny
 rekke*
 genre: noveller
 merkn.: Novellesamling. Fra
Bestiario, Buenos Aires:
 Sudamericana, 1951; *Final del juego*;
 Mexico By: Los Presentes, 1956; *Las
 armas secretas*; Buenos Aires:
 Sudamericana, 1959 og *Todos los*

- fuegos el fuego*; Buenos Aires: Sudamericana, 1966. 2. utg.: Gyldendal, 20. århundre, 1994.
34. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
Den grønne paven / El papa verde
 273 s.
 overs.: Axel S. Seeberg
 ed.princ.: Buenos Aires, 1954
 forlag: Tiden / Losada
 genre: roman
35. Yngvar Ustvedt (red.)
Stemmer fra den tredje verden. En antologi om moderne afrikanske og latin-amerikanske forfattere
 169 s.
 forlag: Gyldendal, Fakkelt
 genre: blandet
 merkn.: Antologien inneholder følgende tekster: «Pablo Neruda – modernisten fra Sør-Amerika», ved Yngvar Ustvedt. «Det blå» fra *Residencia en la tierra*, 1925; «Det store oseanet» fra *Canto General*, 1950. Begge oversatt av Finn Aasen. Andre dikt uten tittel eller opplysninger om opprinnelse. «Alejo Carpentier – en kulturens talsmann på Cuba», av Eva Lorentzen. Fragmenter fra: *De tapte skritt* (se post 4); *Ekspløsjon i katedralen* (se post 10); *El reino de este mundo* (senere oversatt til norsk med tittel *Riket av denne verden*, se post 135). Innlegget inneholder fragmenter fra romanen *El*

acoso, som ikke foreligger på norsk. Ett fragment er fra novellen «Reisen til opprinnelsen»⁴². ”Miguel Ángel Asturias – indianernes talsmann”, ved Yngvar Ustvedt. Fragmenter fra *Leyendas de Guatemala* og *El señor Presidente* (se post 11). ”Jorge Luis Borges” ved Finn Aasen. Diktfragmenter uten kildehenvisninger.

1971

36. Amado Nervo (Mexico)
 «Til ei spansk kvinne», «Den store ferd»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 41–2 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
37. Anonyme Nahuatl-diktere (Mexico)
 «I huset til blømande fivrelld», «Til gudinna for det fløymande vatn», «Xochipillis song», «Vi vaknar om våren», «Eg, ein songar», «Vi kom for å sove», «Eg slår ut mine venger» «Bd en krans», «Song om den spanske erobring»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 19–26, 31–3 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).

⁴² Senere oversatt som «Reisen til frøet» (se post 160) og «Reise til roten» (se post 55)

38. Ase-Marie Nesse (red.)
Maisguden lyser i natta. Meksikanske dikt
 overs.: Åse-Marie Nesse
 forlag: Samlaget
 genre: dikt
 merkn.: Diktantologi. forord av Åse-Marie Nesse.
39. Carlos Pellicer (Mexico)
 «Forelesning om blomar», «Veke i Nederland»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 52–7 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
40. Concha Urquiza (Mexico)
 «Romanse om regnet», «Job»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 71–3 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *Galantería mexicana: Antología de la poesía galante mexicana del siglo XVII a nuestros días*; Alfredo Reina Reguera (red.) Mexico By: Reina, 1968.
41. José Emilio Pacheco (Mexico)
 «Heraklit», «Buddhas ord», «For kort tid sidan», «Epigram», «Kritikk av poesien», «Forsvar for poesien»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 93–100 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
42. Josefa Murillo (Mexico)
 «Definisjon», «Villblomen»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 39–40 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
43. Juan Bañuelos (Mexico)
 «Vind av diamant», «Der dei berre talar om kjærleik»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 90–2 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *Poesía en movimiento: México 1915–1966*. Mexico By: Siglo XXI, 1966.
44. Juan José Tablada (Mexico)
 «Haiku», «Li-Po», «Skiftande nocturne»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 43–7 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
45. Juana de Abasje [feilaktig for Asbaje], også kjent som Sor Juana de la Cruz (Mexico)
 «Maria-hymne», «Rondell», «Sonett»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 34–7 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *Biografía y poesías de Sor Juana de la Cruz*. Heriberto García Rivas (red.) Mexico By: Olimpo, 1963.

46. Kong Nezahualcóyotl (Mexico)
 «Aldri døyr mine blomar», «Alt er flyktig»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 27–30 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
47. Mañuel [sic] Acuña [Narro] (Mexico)
 «Visne blad»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 38 i antologien *Maisguden lyser i natta* (se post 38).
48. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
Den hellige frihet / Los ojos de los enterrados
 206 s.
overs.: Axel S. Seeberg
ed.princ.: Buenos Aires, 1960
forlag: Tiden / Losada
genre: roman
merkn.: To første av romanens fire deler (se post 59).
49. Octavio Paz (Mexico)
 «Diktarlagnad», «Gravskrift over diktaren», «Ein diktar», «Mexico-dalen», «Læredikt om ting», «Småstein», «Søndag på Elefantøya», «Maithuna», «Hymne mellom ruinar», «Frå Den knuste urne»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 74–87 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
50. Ramón López Velarde (Mexico)
 «Våt jord», «Mi kusine Agueda»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 48–51 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *An Anthology of Mexican Poetry*; Bloomington: Indiana University Press, 1958.
51. Rofolfo Usigli (Mexico)
 «Einsemds veg», «Fragment», «Kva skal det bli av min kjærleik»,
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 64–70 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *Conversación desesperada*, Mexico By: E. Nandino, 1938.
52. Rosario Castellanos (Mexico)
 «Lagnad», «Kvardagen»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 88–9 i antologien
Maisguden lyser i natta (se post 38).
 Fra *Poesía en movimiento: México 1915–1966*. Mexico By: Siglo XXI, 1966.

1972

53. Ana María Simo (Cuba)
 «Planten» / «La hoja»
overs.: anon.
genre: novelle
merkn.: s. 92–3 i antologien

- Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden* (se post 56). Fra *Las fábulas*; Havanna: El Puente, 1962.
54. Alejandro Jodorowsky (Mexico)
«De siamesiske tvillingene» / «Los hermanos siameses»
overs.: Jon Bing, Tor Åge Bringsværd og Liv Greta Brem
genre: novelle
merkn.: s. 89–91 i antologien
Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden (se post 56). Fra *Cuentos Pánicos*; Mexico By: Era, 1963.
55. Alejo Carpentier (Cuba)
«Reise til roten» / «Viaje a la semilla»
overs.: anon.
genre: novelle
merkn.: s. 144–55 i antologien
Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden (se post 56). Også i *Latin-Amerika forteller*, se post 160). Fra *Guerra del tiempo*; Mexico By: Compañía General de Ediciones, 1958.
56. Jon Bing og Tor Åge Bringsværd (red.)
Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden
211 s.
forlag: Den norske Bokklubben
genre: noveller
- merkn.*: Antologien inneholder noveller av Ana María Simo, Jorge Luis Borges, Alejo Carpentier, Octavio Paz og Julio Cortázar.
57. Jorge Luis Borges (Argentina)
«Det hemmelige mirakelet» / «El milagro secreto»
overs.: Finn Aasen
genre: novelle
merkn.: s. 86–9 i antologien
Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden (se post 56). Oversettelse hentet fra *Labyrinter* (se post 9).
58. Julio Cortázar (Argentina)
«Brev til en ung dame i Paris»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 96–100 i antologien
Vestenfor måne. 56 fantastiske fortellinger fra hele verden (se post 56). Overrettelse hentet fra *Seremonier* (se post 33).
59. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
De begravdes øyne / Los ojos de los enterrados
299 s.
overs.: Axel S. Seeberg
ed.princ.: Buenos Aires, 1960
forlag: Tiden / Losada
genre: roman
merkn.: To siste av romanens fire deler (se post 49).

60. Octavio Paz (Mexico)
«Mitt liv med bølgen» / «Mi vida con la ola»

genre: novelle

overs.: anon.

merkn.: s. 94–5 i antologien

Vestenfor måne. 56 fantastiske

fortellinger fra hele verden (se post

56). Også inkludert i *Drager og*

datamaskiner. Fabelprosa IV, s.

96–102 (se post 289). Fra *Águila o*

sol? Mexico By: Fondo de Cultura

Económica, 1951.

61. Pablo Neruda (Chile)

Balladen om Joaquín Murieta /

Fulgor y muerte de Joaquín Murieta

94 s.

overs.: Åse-Marie Nesse

ed.princ.: Santiago, 1967

forlag: Samlaget, *Orion dramatikk* /

Nascimento

genre: drama

62. Roberto Arlt (Argentina)

Spøkjelseskapteinen / *El traje del*

fantasma

80 s.

overs.: Kjartan Fløgstad

ed.princ.: Buenos Aires, 1933

forlag: Samlaget, *Orion* / Librerías

Anaconda

genre: novelle

merkn.: Etterord av Kjartan Fløgstad.

Novelle hentet fra *El jorobadito*;

Buenos Aires: Librerías Anaconda,
1933.

1973

63. Antón Arrufat (Cuba)

«Den landsforviste frå 1958»

overs.: Kjartan Fløgstad

genre: dikt

merkn.: s. 65 i antologien *Litteratur i*

revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post

88).

64. Alfredo Bryce Echenique (Peru)

«Med Jimmy i Paracas» / «Con

Jimmy, en Paracas»

overs.: Birger Angvik

genre: novelle

merkn.: s. 88–96 i antologien

Moderne latin-amerikanske noveller

(se post 66). Fra *Huerto cerrado*;

Havanna: Casa de las Américas,

1968.

65. Armando Álvarez Bravo (Cuba)

«Visse om tinga», «Dei svarte

dagane»

overs.: Kjartan Fløgstad

genre: dikt

merkn.: s. 67–8 i antologien

Litteratur i revolusjonen. Dikt frå

Cuba (se post 88).

66. Birger Angvik (red.)

Moderne latin-amerikanske noveller

124 s.

forlag: Pax, *PaxBibliotek*

genre: noveller

- merkn.:* Novelleantologi. Etterord av Birger Angvik.
67. César López (Cuba)
 «Kan hende sto alt eg hadde lært»,
 «Når stilla utslettat»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 59–60 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post 88).
68. César Vallejo (Peru)
 «Opning i Muren»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 7–8 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Escalas melografiadas*. Lima: Talleres Tipográficos de la Penitenciaría, 1923.
69. Domingo Alfonso (Cuba)
 «Dikt til den vanlege mann»,
 «Spørsmål i august», «Ikke-overskridande biografi», «Minnast du, einsame venninne»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 61–4 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post 88).
70. Edmundo Desnoes (Cuba)
 «Tropeeeventyr»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 59–67 i antologien
- Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66).
71. Eliseo Diego (Cuba)
 «Ode til det unge lyset»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 17–8 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post 88).
72. Ernesto Cardenal (Nicaragua)
Salmer I, 34, 48, 130 og 150
overs.: Birger Angvik
genre: dikt
merkn.: s. 110–7 i antologien
Moderne latin-amerikanske noveller (se post 66). Fra *Salmos*; endelig utgave Buenos Aires: C. Lohlé, 1969.
73. Enrique Lihn (Chile)
 «Skrive på Cuba»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 74–5 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post 88).
74. Fayad Jamis (Mexico)
 «Av og til», «Namnet mitt lyder», «Auschwitz var ikkje min barndoms hage», «Dette er tida», «Sjå på henne, for ho er vakker», «Batane»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 42–8 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post 88).

75. Gustavo Álvarez Gardeazábal (Colombia)
«Ana Joaquina Torrentes»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 45–7 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66).
76. Heberto Padilla (Cuba)
«Den rette tid for mennesket», «Dei kubanske diktarar drøymmer ikkje lenger», «Eg har alltid budd på Cuba», «Til José Lezama Lima», «Skrive i Amerika», «I vanskelige tider»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 51–6 i antologien *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post 88).
77. Héctor Mujica (Venezuela)
«Tre vitner»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 48–51 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Los tres testimonios y otros cuentos*; Caracas: Arte, 1967.
78. Jorge Edwards (Chile)
«Den siste dagen»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 68–76 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Gente de ciudad*; Santiago: Editorial Universitaria, 1961.
79. José Álvarez Baragaño (Cuba)
«I Pentagon»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 49–50 i antologien *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post 88).
80. José Donoso (Chile)
«To brev» / «Dos cartas»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 38–44 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Veraneo y otros cuentos*; Santiago: Editorial Universitaria, 1955.
81. José Lezama Lima (Cuba)
«Å du vert borte», «Ei mørk eng kallar på meg»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 15–6 i antologien *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post 88).
82. José María Arguedas (Peru)
«Arango-ane døyr» / «La muerte de los hermanos Arango»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 23–8 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66).

- 66). Også i *Fortellinger fra fjerne strøk* (se post 138).
83. José Mauro de Vasconcelos (Brasil)
Mitt søtappelsintre / O meu pé de laranja lima.
 159 s.
overs.: Martin Indregard
ed.princ.: São Paulo, 1968
forlag: Tyri / Melhoramentos
genre: roman
84. Juan Carlos Onetti (Uruguay)
 «En draum som vert virkeleg»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: novelle
merkn.: s. 9–22 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Un sueño realizado y otros cuentos*; Montevideo: Número, 1951.
85. Juan José Hernández (Argentina)
 «Enkja»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 77–80 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *El inocente*; Buenos Aires: Sudamericana, 1965.
86. Juan Rulfo (Mexico)
 «Jorden dei gav oss»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 29–32 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *El llano en llamas*; Mexico By: Fondo de Cultura Económica, 1953.⁴³
87. Julio Cortázar (Argentina)
 Sitat-collage fra *Dagen rundt på åtti verdenar*
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 20–5 i antologien *Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post 88). Fragmentene er fra *La vuelta al día en ochenta mundos*; Mexico By: Siglo XXI, 1967.
88. Kjartan Fløgstad (red.)
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå Cuba
 96 s.
overs.: Kjartan Fløgstad
forlag: Pax, Paxlyrikk
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Etterord av Kjartan Fløgstad.
89. Lizandro Chávez Alfaro (Nicaragua)
 «Far og dyrehagen»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 52–5 i antologien *Moderne latin-amerikanske noveller* (se post 66). Fra *Los monos de San Telmo*; Havanna: Casa de las Américas, 1963.

⁴³ Hele novellesamlingen foreligger på norsk (se post 244).

90. Luis Britto García (Venezuela)
 «Helena»
 overs.: Birger Angvik
 genre: novelle
 merkn.: s. 97–100 i antologien
Moderne latin-amerikanske noveller
 (se post 66). Fra Rajatabla; Havanna:
 Casa de las Américas, 1970.
91. Luis Marré (Cuba)
 «Dersom de spør meg...»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 30 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).
92. Luis Suardíaz (Cuba)
 «Med låg røyst»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 69 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).
93. Manuel Díaz Martínez (Cuba)
 «Krigen»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 66 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).
94. Miguel Barnet (Cuba)
 «Fedreland»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 70 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).
95. Nancy Morejón (Cuba)
 «Hamna i Havanna»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 71 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).
96. Nicolás Guillén (Cuba)
 «Guadalupe W.I.», «Liten ode til ein
 kubansk negerboksar», «Sukkerrøyr
 «Madrígal», «Vi kjem fram»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 8–14 i antologien
*Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
 Cuba* (se post 88).
97. Óscar Collazos (Colombia)
 «Son de máquina»
 overs.: Birger Angvik
 genre: novelle
 merkn.: s. 100–9 i antologien
Moderne latin-amerikanske noveller
 (se post 66). Fra novellesamlingen
Son de máquina; Bogotá: Testimonio,
 1967.
98. Otto René Castillo (Guatemala)
 «Glede»
 overs.: Kjartan Fløgstad
 genre: dikt
 merkn.: s. 85 i antologien *Litteratur i
 revolusjonen. Dikt frå Cuba* (se post
 88).

99. Pablo Armando Fernández (Cuba)
«Det eg veit», «Makt», «Årsdagen»,
«I meg lever ikkje det gode»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 38–41 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
Cuba (se post 88).
100. Pablo Neruda (Chile)
Dikt i utval
156 s.
overs.: Kjartan Fløgstad
forlag: Den norske Bokklubben
genre: dikt
101. Pedro Orgambide (Argentina)
«Boby»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 56–8 i antologien *Moderne*
latin-amerikanske noveller (se post
66).
102. Rafael Alcides [Pérez] (Cuba)
«Den takksame», «Helten»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 57–8 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
Cuba (se post 88).
103. René Depestre⁴⁴ (Haiti)
«Til ære for valden som Angela Davis

står for»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 83–4 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
Cuba (se post 88).

104. Roberto Branly (Cuba)
«Om ånder veit eg ingenting sikkert»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 32 i antologien *Litteratur i*
revolusjonen. Dikt frå Cuba (se post
88).

105. Roberto Fernández Retamar (Cuba)
«Tid», «Å forlata Paris», «Gravskrift
over ein inntrengjar», «Den andre»,
«Testamente»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 33–7 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
Cuba (se post 88).

106. Ronaldo Escardó (Cuba)
«Å våga seg til Dagane Form»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: dikt
merkn.: s. 20–30 i antologien
Litteratur i revolusjonen. Dikt frå
Cuba (se post 88).

107. Roque Dalton (El Salvador)
«De har slått meg», «Revolusjonen
«Yanqui-turistar i ei gammal kyrkje»,
«Gløymsla», «Eg luktar vondt løyve
til å vaska meg», «Eg elsker deg»

⁴⁴ Depestre er opprinnelig fra Haiti. Han
sympatiserte med den cubanske revolusjonen og
bodde i eksil på Cuba fra 1959 til 1978.

overs.: Kjartan Fløgstad

genre: dikt

merkn.: s. 74–82 i antologien

Litteratur i revolusjonen. Dikt frå

Cuba (se post 88).

108. Ted Córdova-Claure (Bolivia)

«Skitne ord» / «Malas palabras»

overs.: Birger Angvik

genre: novelle

merkn.: s. 81–7 i antologien *Moderne*

latin-amerikanske noveller (se post

66).

1974

109. Alberto Baeza Flores (Chile)

«Jordisk paradis»

overs.: Åse-Marie Nesse

genre: dikt

merkn.: s. 18 i antologien *Det*

vakraste under månen (se post 117).

110. Ernesto Cardenal (Nicaragua)

Nulltimen

113 s.

overs.: Henry Notaker og Rosamaria

Paasche

forlag: Gyldendal, *Lanterne*

genre: dikt

merkn.: Diktsamling. Utvalg ved

Henry Notaker og Rosamaria

Paasche. Salmene 130 og 150 er også

oversatt av Birger Angvik i *Moderne*

latin-amerikanske noveller (se post

72).

111. Gabriela Mistral (Chile)

«Fortvilning»

overs.: Åse-Marie Nesse

genre: dikt

merkn.: s. 41 i *Det vakraste under*

månen (se post 117).

112. Josefa Murillo (Mexico)

«Definisjon»

overs.: Åse-Marie Nesse

genre: dikt

merkn.: s. 11 i *Det vakraste under*

månen (se post 117). Også i

Maisguden lyser i natta (se post 38).

113. José Mauro de Vasconcelos (Brasil)

Ara ara / Arará vermelha

272 s.

overs.: Martin Indregard

ed.princ.: São Paulo, 1953

forlag: Tyri / Mérito

genre: roman

114. Manuel Scorza (Peru)

Jernring om Rancas. Ballade 1: Hva

som skjedde ti år før oberst

Marruecos grunnla Chinchis annen

kirkegård / Redoble por Rancas; lo

que sucedió diez años antes que el

Coronel Marruecos fundara el

segundo cementerio de Chinche

209 s.

overs.: Axel S. Seeberg

ed.princ.: Barcelona, 1970

forlag: Aschehoug / Planeta

genre: roman

115. Mario Vargas Llosa (Peru)
Pantaleón og tjenerinnene /
Pantaleón y las visitadoras
236 s.

overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1973
forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: roman

116. Pablo Neruda (Chile)
«Kjærleiksdialog»
overs.: Åse-Marie Nesse
genre: dikt
merkn.: s. 71 i *Det vakraste under månen* (se post 117). Oversettelse hentet fra *Balladen om Joaquín Murieta* (se post 61).

117. Åse-Marie Nesse (red.)
Det vakraste under månen.
Kjærleiksdikt frå mange land
genre: dikt
forlag: Bokklubben, *Lyrikkvenner*
merkn.: Diktantolgi. Utvalg ved Åse-Marie Nesse. Inneholder dikt av Gabriela Mistral, Alberto Baeza Flores, Josefa Murillo og Pablo Neruda.

1975

118. Pablo Neruda (Chile)
Jeg tilstår at jeg har levet / Confieso que he vivido
454 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1974

forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: memoarer
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 1978.

1976

119. Alejo Carpentier (Cuba)
Metoden / El recurso del método
291 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Mexico By, 1974
forlag: Gyldendal, *Lanterne* / Siglo XXI
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 1978

1977

120. Antonio Skármeta (red.)
Chilex. Chilensk litteratur i eksil
143 s.
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen. «Stillhet» av Carlos Cerda oversatt av Camilla Plahte Tschudi
forlag: Pax
genre: noveller
merkn.: Novelleantologi. Tekster av ti chilenske forfattere i eksil.
Innledende dikt «Å drepe folket er å drepe dikteren». Innledning ved Antonio Skármeta.

121. Ariel Dorfman (Chile)
«Aspekter av chilex»
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen
genre: essay

- merkn.:* s. 41–56 i antologien *Chilex*.
Chilensk litteratur i eksil (se post 120).
122. Carlos Cerda (Chile)
«Stillhet»
overs.: Camilla Plahte Tschudi
genre: novelle
merkn.: s. 120–8 i antologien *Chilex*.
Chilensk litteratur i eksil (se post 120).
123. Carlos Ossa (Chile)
«Leandra»
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen
genre: novelle
merkn.: s. 93–101 i antologien *Chilex*. *Chilensk litteratur i eksil* (se post 120).
124. Constanza Lira (Chile)
«Minefeltet»
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen
genre: novelle
merkn.: s. 70–73 i antologien *Chilex*.
Chilensk litteratur i eksil (se post 120).
125. Ernesto Malbrán (Chile)
«11. september»
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen
genre: novelle
merkn.: s. 75–92 i antologien *Chilex*.
Chilensk litteratur i eksil (se post 120).
126. Fernando Jerez (Chile)
«Gatene»
overs.: Johannes Nymark og Inger Elisabeth Hansen
genre: novelle
merkn.: s. 57–69 i antologien *Chilex*.
Chilensk litteratur i eksil (se post 120).
127. Gabriel García Márquez (Colombia)
Patriarkens høst / El otoño del patriarca
182 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1975
forlag: Gyldendal, Kolon / Plaza & Janés
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Lanterne*, 1983.
128. Jonas Negalha (Brasil)
Den kortaste dagen
76 s.
overs.: Jan Anker Frøydarlund
forlag: Dreyer
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Forord av Leif Sletsjøe.
129. Juan Carlos Onetti (Uruguay)
Siste farvel / Los adioses
95 s.
overs.: Svanaug Steinnes
ed.princ.: Montevideo, 1954
forlag: Samlaget, *Orion Ex / Arca*

genre: roman

merkn.: Etterord av Kjartan Fløgstad.

130. Leandro Urbina (Chile)

«Fader vår, du som er i himmelen»,

«Fotografiets muligheter» og

«Portrett av en dame»

overs.: Johannes Nymark og Inger

genre:

merkn.: s. 115–9 i antologien *Chilex*.

Chilensk litteratur i eksil (se post 120).

131. Luis Domínguez (Chile)

«Lykke til dere som er igjen»

overs.: Johannes Nymark og Inger

Elisabeth Hansen

genre: novelle

merkn.: s. 35–40 i antologien *Chilex*.

Chilensk litteratur i eksil (se post 120).

132. Manuel Scorza (Peru)

Garabombo den usynlige / Historia de Garambombo el invisible
232 s.

overs.: Turid Gjerløw

ed.princ.: Barcelona, 1972

forlag: Aschehoug / Planeta

genre: roman

133. Poli Délano (Chile)

«Daniel Zañartus åpenbaring»

overs.: Johannes Nymark og Inger

Elisabeth Hansen

genre: novelle

merkn.: s. 21–34 i antologien *Chilex*.

Chilensk litteratur i eksil (se post 120).

1978

134. Ana María Simo (Cuba)

«Fiesta» / «Fiesta»

overs.: Birger Angvik

genre: novelle

merkn.: s. 202–10 i antologien

Fortellinger fra fjerne strøk (se post 138). Fra *Las fábulas*; Havanna: El Puente, 1962.

135. Alejo Carpentier (Cuba)

Riket av denne verden / El reino de este mundo

107 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Mexico By, 1949

forlag: Gyldendal, *Lanterne* / Ediapsa

genre: roman

136. César Vallejo (Peru)

Spania, ta denne kalk fra meg og andre dikt / España, aparta de mí este cáliz

88 s.

overs.: Terje Johanssen

ed.princ.: 1939⁴⁵

forlag: Gyldendal, *Lanterne*

genre: dikt

⁴⁵ Publisert posthumt i *Spania* i 1939. Den første utgaven av *España, aparta de mí este cáliz* ble trykket i klosteret Abadía de Montserrat i Cataluña av republikanske soldater. En ny utgave ble publisert i Mexico (Mexico By: Séneca, 1940)

- merkn.: Diktsamling. Forord av Terje Johanssen. *España, aparta de mí este cáliz* er oversatt i sin helhet. Øvrige dikt er hentet fra *Los heraldos negros*, *Trilce*, *Poemas en prosa*, og *Poemas humanos*.
137. Dimas Lidio Pitty (Panama)
«Edderkoppenes natt»
overs.: Turid Gjerløw
genre: novelle
merkn.: s. 109–46 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
138. Elisabeth Aasen (red.)
Fortellinger fra fjerne strøk
344 s.
forlag: Dreyer
genre: noveller
merkn.: Forord og kommentarer om Latin-Amerika av Elisabeth Hansen. Inneholder noveller av Mario Benedetti, José María Arguedas, Silvina Ocampo og Ana María Simo. Illustrasjoner av Johan Kippenbroeck.
139. Jorge Luis Borges (Argentina)
Kongressen / El libro de arena
130 s.
overs.: Mona Lange
ed.princ.: Buenos Aires, 1975
forlag: Cappelen, Pan / Emecé
genre: noveller
merkn.: Forord av Olav Angell, etterord av Jorge Luis Borges.
140. José Luis González (Puerto Rico)
«En historie om to naboer» og «Den kvelden vi ble mennesker igjen»
overs.: Turid Gjerløw
genre: novelle
merkn.: s. 52–63 og 87–101 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
141. José María Arguedas (Peru)
De dype floder / Los ríos profundos
240 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Buenos Aires, 1958
forlag: Gyldendal, Lanterne / Losada
genre: roman
142. Juan Carlos Onetti (Uruguay)
Verftet / El astillero
197 s.
overs.: Inger Elisabeth Hansen
ed.princ.: Buenos Aires, 1961
forlag: Gyldendal / Compañía Fabril Editora
genre: roman
143. Lizandro Chávez Alfaro (Nicaragua)
«Det største offer»
overs.: Turid Gjerløw
genre: novelle
merkn.: s. 11–6 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
144. Lizandro Chávez Alfaro (red.)
I eksil. Latinamerikanske noveller / ¡Exilio!

- 161 s.
overs.: Turid Gjerløw
ed.princ.: Mexico By, 1977
forlag: Aschehoug, *Fontene Nova* / Tinta Libre
genre: noveller
merkn.: Oversatt novelleantologi. Forord av Gabriel García Márquez. Inneholder noveller av Lizandro Chávez Alfaro, Poli Délano, José Luis González, Pedro Orgambide, Miguel Donoso Pareja og Dimas Lidio Pitty.
145. Mario Benedetti (Uruguay)
 «Apestrekar» / «Ganas de embromar»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 189–95 i antologien *Fortellinger fra fjerne strøk* (se post 138). Fra *La muerte y otras sorpresas*. Mexico By: Siglo XXI, 1968.
146. Miguel Donoso Pareja (Ecuador)
 «Vinduet» og «Du skulle ha vært der»
overs.: Turid Gjerløw
genre: noveller
merkn.: s. 72–8 og 103–7 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
147. Pedro Orgambide (Argentina)
 «Arena», «Yuri» og «Tango»,
overs.: Turid Gjerløw
genre: noveller
merkn.: s. 36–8, 66–9 og 79–85 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
148. Poli Délano (Chile)
 «Som hyenen», «Ved samme hjørne» og «Marionetter»
overs.: Turid Gjerløw
genre: noveller
merkn.: s. 17–33, 39–49 og 147–61 i antologien *I eksil. Latinamerikanske noveller* (se post 144).
149. Silvina Ocampo (Argentina)
 «Fotografía» / «Fotografía»
overs.: Birger Angvik
genre: novelle
merkn.: s. 196–201 i antologien *Fortellinger fra fjerne strøk* (se post 138). Fra *La furia*; Buenos Aires: Sur, 1959.
150. Ernesto Sábato (Argentina)
Tunnelen / *El túnel*
 151 s.
overs.: Leif Sletsjøe
ed.princ.: Buenos Aires, 1948
forlag: Gyldendal, *Kolon*
genre: roman
151. João Ubaldo Ribeiro (Brasil)
Sersjant Getúlio / *Sargento Getúlio*
 135 s.
overs.: Kjell Risvik
utg.: Rio de Janeiro, 1971
forlag: Cappelen, *Pan* / Artenova
genre: roman
merkn.: Forord av Jorge Amado.

1979

152. Carlos Fuentes (Mexico)
Hvor luften er klarest / La región mas transparente
 363 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Mexico By, 1958
 forlag: Gyldendal / Fondo de Cultura Económica
 genre: roman
153. Eduardo Galeano (Uruguay)
Latinamerikas åpne årer / Las venas abiertas de América Latina
 340 s.
 overs.: Arne Hem
 ed.princ.: Havanna, 1971
 forlag: Pax / Casa de las Américas
 genre: blandet
154. Eduardo Galeano (Uruguay)
Songen om oss / La canción de nosotros
 185 s.
 overs.: Svanaug Steinnes
 ed.princ.: Buenos Aires, 1975
 forlag: Pax / Sudamericana
 genre: roman
 merkn.: etterord av Johannes Nymark.
155. Gabriel García Márquez
 (Colombia)
Den utrolige og sørgelige historien om den troskyldige Eréndira og hennes hjerteløse bestemor / La increíble y triste historia de la

cándida Eréndira y su abuela desalmada

136 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Barcelona, 1972
 forlag: Gyldendal / Barral Editores
 genre: noveller

156. Jorge Luis Borges (Argentina)
Fra A til Z
 214 s.
 overs.: Kjell Risvik
 forlag: Gyldendal, *Lanterne*
 genre: noveller
 merkn.: Novelleantologi. Hentet fra samligene *El Aleph*; Buenos Aires: Losada, 1949. *El hacedor*; Buenos Aires: Emecé, 1960. *El informe de Brodie*; Buenos Aires: Emecé, 1970. *Otras inquisiciones*; Buenos Aires: Sur, 1952.

157. José Jacinto Veiga (Brasil)
Drøvtygernes time / A hora dos ruminantes
 151 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Rio de Janeiro, 1966
 forlag: Gyldendal / Civilização Brasileira
 genre: roman

1980

158. Adalberto Ortiz (Ecuador)
 «La entundada» / «La entundada»
 overs.: Kjell Risvik

- genre*: novelle
merkn.: s. 313–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *La entundada y cuentos variados*;
 Quito: Casa de la Cultura
 Ecuatoriana, 1971.
159. Adolfo Cáseres Romero (Bolivia)
 «Bakhold» / «La emboscada»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 156–62 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Argal-Lagar*; Cochabamba: Los
 Amigos del Libro, 1967.
160. Alejo Carpentier (Cuba)
 «Reisen til frøet» / «Viaje a la
 semilla»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 151–63 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Også i *Vestenfor måne*, [post 55] og
Stemmer fra den tredje verden [post
 35]]. Fra *Guerra del tiempo*; Mexico
 By: Compañía General de Ediciones,
 1958.
161. Alfonso Reyes (Mexico)
 «Kommandant Arandas hånd» / «La
 mano del comandante Aranda»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 64–71 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Quince presencias*, Mexico By:
 Obregón, 1955.
162. Alfredo Cardona Peña (Costa Rica)
 «Muren» / «El muro»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 326–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Cuentos de magia, de misterio y
 de horror*; Mexico By: Finisterre,
 1966.
163. Álvaro Menéndez Leal (El
 Salvador)
 «“Fire and Ice”» / «“Fire and Ice”»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 141–6 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Cuentos breves y maravillosos*,
 San Salvador: Dirección de
 publicaciones, 1963.
164. Antonio Benítez (Cuba)
 «Begravde statuer» / «Estatuas
 sepultadas»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 126–39 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Tute de reyes*, Havanna: Casa de
 las Américas, 1967.
165. Antônio de Alcântara Machado
 (Brasil)
 «Vesle Gaetano» / «Gaetaninho»
overs.: Kjell Risvik

- genre:* novelle
merkn.: s. 222–4 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Braz, Bexiga e Barra Funda*;
 1927. Her hentet fra *Novelas Paulistanas*; Rio de Janeiro: José Olympio, 1961.
166. Arturo Usler Pietri (Venezuela)
 «Spyflua» / «La mosca azul»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 201–9 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Treinta hombres y sus sombras*;
 Buenos Aires: Losada, 1949.
167. Augusto Céspedes (Bolivia)
 «Brønnen» / «El pozo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 165–79 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Sangre de mestizos*; Santiago: Nascimento, 1936.
168. Augusto Monterroso (Guatemala)
 «Solformørkelsen» / «El eclipse»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 15 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
169. Augusto Roa Bastos (Paraguay)
 «Fangen» / «El prisionero»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 329–36 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *El trueno entre las hojas*; Buenos Aires: Losada, 1953.
170. Baldomero Lillo (Chile)
 «Port nummer 12» / «La compuerta número 12»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 31–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Subterra*; Santiago, 1904.
171. Beatriz Guido (Argentina)
 «Ti ganger rundt kvartalet» / «Diez vueltas a la manzana»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 52–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *La mano en la trampa*, Buenos Aires: Losada, 1961.
172. Bernardo Domínguez Alba, også kjent som Rogelio Sinán (Panama)
 «Lulú står til rette» / «Lulú antes los tribunales»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 181–193 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *El cuento en Hispanoamérica*, Mario C. Arenas (red.); Lima: Studium, 1974.
173. Breno Accioly (Brasil)
 «João Urso» / «João Urso»
overs.: Kjell Risvik

- genre:* novelle
merkn.: s. 249–59 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *João Urso, contos*; Rio de Janeiro: Epasa, 1944.
174. Carlos Fuentes (Mexico)
 «En ren sjel» / «Un alma pura»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 73–89 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Cantar de ciegos*, Mexico By: J. Mortiz, 1964.
175. Clarice Lispector (Brasil)
 «Til lykke med dagen» / «Feliz Aniversário»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 305–14 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Laços de família*; Rio de Janeiro: Editora do Autor, 1965.
176. Dalton Trevisan (Brasil)
 «Besøk hos lærerinnen» / «Visita à professora»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 316–24 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *O vampiro de Curitiba*; Rio: Civilização Brasileira, 1965.
177. Demetrio Aguilera Malta (Ecuador)
 «Cholo'en som tok hevn» / «El cholo que se vengó»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 211–2 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Los que se van*; Guayaquil: Zea & Paladines, 1930.
178. Dinah Silveira de Quiroz (Brasil)
 «Den høye moral» / «A moralista»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 233–8 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *As noites do moro do encanto*; Rio de Janeiro: Civilização Brasileira, 1957.
179. Domingos Pellegrini Jr (Brasil)
 «Den største brua i verda» / «O maior ponte do mundo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 366–76 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *O homem vermelho*; Rio: Civilização Brasileira, 1977.
180. Eduardo Mallea (Argentina)
 «Samtale» / «Conversación»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *La ciudad junto al río inmóvil*; Buenos Aires: Sur, 1936.
181. Enrique Gil Gilbert (Ecuador)
 «Den onde» / «El malo»

- overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 275–80 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
Fra *Los que se van*; Guayaquil: Zea & Paladines, 1930.
182. Felisberto Hernández (Uruguay)
«Krokodillen» / «El cocodrilo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 129–41 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
Fra *La casa inundada*; Montevideo: Alfa, 1960.
183. Francisco Coloane (Chile)
«Kapp Horn» / «Cabo de Hornos»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 238–50 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
Fra *Cabo de Hornos*; Santiago: Orbe, 1942.
184. Gabriel García Márquez (Colombia)
«Den Store Mammas begravelse» / «Los funerales de Mamá Grande»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 91–105 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
Fra *Los funerales de la Mamá Grande*, Xalapa: Universidad Veracruzana, 1962.
185. Gabriel García Márquez (Colombia)
Ingen skriver til obersten / El coronel no tiene quien le escriba
93 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Medellín, 1961
forlag: Gyldendal, *Lanterne* / Aguirre
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 1990. 3. utg.: Gyldendal, *Gyldendals lille bibliotek*, 1996. 4. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2003.
186. Graciliano Ramos (Brasil)
«To fingre» / «Dois dedos»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 205–11 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
Fra *Insônia*; Rio de Janeiro: Record, 1977.
187. Guillermo Meneses (Venezuela)
«Hånden mot muren» / «La mano junto al muro»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 262–73 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
Fra *El cuento venezolano en El Nacional*, Caracas: Nuevo Tiempo, 1973.
188. Horacio Quiroga (Uruguay)
«I drift» / «A la deriva»
overs.: Kjell Risvik

- genre:* novelle
merkn.: s. 39–41 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1. (se post 204 og 347). Fra *Cuentos de amor, de locura y de muerte*; Buenos Aires: Imprenta Mercatali, 1917.⁴⁶
189. João Guimarães Rosa (Brasil)
 «Elvens tredje bredd» / «A terceira margem do rio»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 226–31 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Fra *Primeiras Estórias*; Rio de Janeiro: José Olympio, 1962.
190. Joaquim Maria Machado de Assis (Brasil)
 «Midnattsmesse» / «Missa do Galo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 197–203 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Først publisert i 1894, her hentet fra *Contos consagrados de Machado de Assis*; Rio de Janeiro: Ed. de Ouro, 1969.
191. Jorge Luis Borges (Argentina)
 «Hagen med ganger som forgrener seg» / «El jardín de los senderos que se bifurcan»
overs.: Kjell Risvik
- genre:* novelle
merkn.: s. 113–23 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *Ficciones*; Buenos Aires: Emecé, 1956.
192. José Agustín (Mexico)
 «Det avgjørende punkt» / «Punto decisivo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 184–93 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Fra *La mirada en el centro*; Mexico By: Joaquín Mortiz, 1977.
193. José María Arguedas (Peru)
 «Rasu Ñitis dødskamp» / «La agonía de Rasu-Ñiti»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 252–60 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *La agonía de Rasu-Ñiti*; Lima: Ícaro, 1962.
194. José María Arguedas (Peru)
 «Warma Kuyay» / «Warma Kuyay»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 154–60 i antologien *Et usendt kjærlighetsbrev og andre noveller om kjærlighet fra hele verden* (se post 240). Fra *Agua, los escolares, Warma Kuyay*; Lima: Cía. de Impresiones y Publicidad, 1935.

⁴⁶ Hele novellesamlingen foreligger på norsk (se post 347).

195. José Donoso (Chile)
Den søndagen / Este domingo
 178 s.
overs.: Mona Lange
ed.princ.: Santiago, 1966
forlag: Cappelen, *Pan / Zig-Zag*
genre: roman
196. José Donoso (Chile)
 «Santelices» / «Santelices»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 31–50 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Publisert for første gang i 1962 i tidsskriftet «Revista de la Universidad de México». Blir senere en del av *Los mejores cuentos de José Donoso*; Santiago: Zig-Zag, 1965.
197. José Revueltas (Mexico)
 «Gud på jorden» / «Dios en la Tierra»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 319–24 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Dios en la Tierra*; Mexico By: El Insurgente, 1944.
198. Juan Bosch (Den dominikanske republikk)
 «Kvinnen» / «La mujer»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 214–6 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
- Fra *Camino real*; La Vega: El Progreso, 1933.
199. Juan Carlos Onetti (Uruguay)
 Velkommen, Bob» / «Bienvenido, Bob»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 218–25 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Un sueño realizado y otros cuentos*; Montevideo: Número, 1951.
200. Juan José Arreola (Mexico)
 «Sporveksleren» / «El guardagujas»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 347–53 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Confabulario*; Mexico By: Fondo de Cultura Económica, 1952.
201. Juan Rulfo (Mexico)
 «Hører du ikke hundene?» / «No oyes ladrar los perros»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 355–8 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *El llano en llamas*.⁴⁷
202. Julio Cortázar (Argentina)
 «De hemmelige våpen» / «Las armas secretas»
overs.: Kjell Risvik

⁴⁷ Hele novellesamlingen er oversatt til norsk (se post 244).

- genre:* novelle
merkn.: s. 288–311 i antologien
Latin-Amerika forteller, bd 1 (se post 204). Fra *Las armas secretas*⁴⁸;
 Buenos Aires: Sudamericana, 1959.
203. Julio Ramón Ribeyro (Peru)
 «Åtselgribber uten fjær» / «Los gallinazos sin plumas»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 107–16 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Los gallinazos sin plumas*, Lima: Círculo de Novelistas Peruanos, 1955.
204. Kjell Risvik (red.)
Latin-Amerika forteller, bd 1
 376 s.
overs.: Kjell Risvik
forlag: Den norske Bokklubben,
Forteller-serien
genre: noveller
merkn.: Novelleantologi. Utvalg og forord av Kjell Risvik.
205. Kjell Risvik (red.)
Latin-Amerika forteller, bd 2
 380 s.
overs.: Kjell Risvik
forlag: Den norske Bokklubben,
Forteller-serien
genre: noveller
- merkn.:* Novelleantologi. Se forrige post.
206. Luiz Vilela (Brasil)
 «Langt på natt» / «Tarde da noite»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 351–64 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Tarde da noite*; São Paulo: Vertente, 1970.
207. Lygia Fagundes Telles (Brasil)
 «Perlène» / «As pérolas»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 266–74 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Antes do baile verde*; Rio: Nova Fronteira, 1970.
208. Manuel Gutiérrez Nájera (Mexico)
 «Gjenferdet Rip-Rip» / «Rip-Rip el aparecido»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 18–23 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Cuentos completos*; Fondo de Cultura Económica, 1958.
209. Manuel Mejía Vallejo (Colombia)
 «Gitaren» / «La guitarra»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 20–9 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *El cuento venezolano en El*

⁴⁸ Denne oversettelsen er også trykt i *Seremonier* (se post 33).

- Nacional*, Caracas: Tiempo Nuevo, 1973.
210. Marco Denevi (Argentina)
 «Kafkas første novelle?» / «¿El primer cuento de Kafka?»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 17–18 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Falsificaciones*, Buenos Aires: Corregidor, 1966.
211. María Amparo Dávila (Mexico)
 «Forstenede træer» / «Árboles petrificados»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 68–71 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Árboles petrificados*, Mexico By: J. Mortiz, 1977.
212. María Luisa Bombal (Chile)
 «Treet» / «El árbol»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 227–36 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Trykt sammen med romanen *La última niebla*; Santiago: Nascimento, 3. utg., 1962.
213. Mario Benedetti (Uruguay)
 «Stjernene og du» / «Los astros y vos»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
- merkn.:* s. 8–13 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Con y sin nostalgia*, Mexico By: Siglo XXI, 1977.
214. Mário de Andrade (Brasil)
 «Sortkledd» / «Vestida de prêto»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 213–20 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Contos novos*; São Paulo: Martins, 1947.
215. Mario Vargas Llosa (Peru)
 «Et besøk» / «Un visitante»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 147–55 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Los Jefes*; Barcelona: Rocas, 1959.
216. Marta Brunet (Chile)
 «Blodets ensomhet» / «La soledad de la sangre»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 73–91 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Aguas abajo*; Santiago: Cruz del Sur, 1943.
217. Martha Jara (Chile)
 «Serveringsdamen» / «La camarera»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 100–12 i antologien *Et*

- usendt kjærlighetsbrev og andre noveller om kjærlighet fra hele verden* (se post 240).
218. Marta Lynch (Argentina)
 «For Adelaida» / «Por Adelaida»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 118–24 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Los dedos de la mano*, Buenos Aires: Sudamericana, 1976.
219. Miguel Ángel Asturias (Guatemala)
 «Juan først i lenker» / «Juan antes [sic] el encadenado»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 93–111 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *El espejo de Lida Sal*; Mexico By: Siglo XXI, 1967.
220. Moacyr Scliar (Brasil)
 «Opphold» / «Pausa»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 343–4 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *O carnaval dos animais*; Pôrto Alegre: Movimento, 1968.
221. Murilo Rubião (Brasil)
 «Godofredos tre navn» / «Os três nomes do Godofredo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 240–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Os dragões e outros contos*; Belo Horizonte: Movimento-Perspectiva, 1965.
222. Nélida Piñón (Brasil)
 «Høst» / «Colheita»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 335–41 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Sala de armas*; Rio: J. Olympio, 1973.
223. Óscar Collazos (Colombia)
 «Ildens ritualer» / «Ceremonias del fuego»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 168–83 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Biografía del desarraigo*; Buenos Aires: Siglo XXI, 1974.
224. Óscar Soria Gamarra (Bolivia)
 «Sankhansnattens blod» / «Sangre en San Juan»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 338–45 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Hentet fra *Narradores bolivianos*, Mariano B. Gemucio (red.); Caracas: Monte Ávila, 1969.
225. Osman Lins (Brasil)
 «De forviklede» / «Os confundidos»
overs.: Kjell Risvik

- genre:* novelle
merkn.: s. 276–82 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Nove, novena*; São Paulo: Martins, 1966.
226. Osvaldo Soriano (Argentina)
Jeg sier ikke farvel / Triste, solitario y final
 162 s.
overs.: Mona Lange
ed.princ.: Buenos Aires, 1973
forlag: Gyldendal / Corregidor
genre: roman
227. Otto Lara Resende (Brasil)
 «Katt katt katt» / «Gato gato gato»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 261–4 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *O retrato na gaveta*; Rio de Janeiro: Editora do Autor, 1962.
228. Rafael Arévalo Martínez (Guatemala)
 «Mannen som lignet en hest» / «El hombre que parecía un caballo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 43–54 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Her hentet fra *Un siglo del relato latinoamericano*; Havanna: Casa de las Américas, 1976.
229. Renato Prada Oropeza (Bolivia)
 «Rommet» / «El cuarto»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 163–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205).
 Fra *Argal-Lagar*; Cochabamba: Los Amigos del Libro, 1967.
230. René Marqués (Puerto Rico)
 «Nok en dag som er vår» / «Otro día nuestro»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 360–72 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Otro día nuestro, cuentos*; San Juan de Puerto Rico: Imprenta Venezuela, 1955.
231. Ricardo Güiraldes (Argentina)
 «Ved glørne» / «Al rescoldo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 56–62 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204).
 Fra *Cuentos de muerte y de sangre*; Buenos Aires, Librería La Facultad, 1915.
232. Rosario Castellanos (Mexico)
 «Gaven som ble forsmådd» / «El don rechazado»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 59–66 i antologien *Latin-Amerika forteller* (se post 205).
 Fra *Cuidad real*, Mexico By: Universidad Veracruzana, 1960.

233. Rubem Fonseca (Brasil)
 «Lucia McCartney» / «Lúcia McCartney»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 284–303 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Fra *Lúcia McCartney*; Rio de Janeiro: Olivé, 1969.
234. Rubén Darío (Nicaragua)
 «Børen» / «El fardo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 25–9 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *Azul...*; Santiago: Excelsior, 1888.
235. Salvador Salazar Arrué, også kjent som Salarrué (El Salvador)
 «Skatten» / «La botija»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 125–7 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *Cuentos de barro*; San Salvador: La Montaña, 1933.
236. Samuel Rawet (Brasil)
 «Rekviem for en ensom» / «Réquiem para um solitário»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 326–33 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Fra *Contos do imigrante*; Rio de Janeiro: J. Olympio, 1956.
237. Silvina Ocampo (Argentina)
 «Dødssynden» / «El pecado mortal»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 195–9 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *Las invitadas*; Buenos Aires: Losada, 1961.
238. Sônia Coutinho (Brasil)
 «Hete» / «Calor»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 346–9 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 2 (se post 205). Fra *Nascimento de uma mulher*; Rio de Janeiro: Civilização Brasileira, 1970.
239. Víctor Cáseres Lara (Honduras)
 «Sumpfeber» / «Paludismo»
overs.: Kjell Risvik
genre: novelle
merkn.: s. 282–6 i antologien *Latin-Amerika forteller*, bd 1 (se post 204). Fra *Humus*; Comayagüela: Libertad, 1952.
240. Vidgis Stokkelien (red.)
Et usendt kjærlighetsbrev og andre noveller om kjærlighet fra hele verden
 278 s.
ed.princ.: Den norske Bokklubben, 1980
genre: noveller
merkn.: Novelleantologi. Forord og

utvalg av Vidgis Stokkelien.

Inneholder noveller av Marta Jara og

José María Arguedas.

1981

241. Carlos Fuentes (Mexico)

Hydras hode / La cabeza de la hidra

277 s.

overs.: Kirsti Baggethun

ed.princ.: Mexico By, 1978

forlag: Pax / J. Mortiz

genre: roman

242. Gabriel García Márquez

(Colombia)

Beretningen om et varslet mord /

Crónica de una muerte anunciada

115 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Bogotá, 1981

forlag: Gyldendal / La Oveja Negra

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Lanterne*,

1983; 3.utg.: Gyldendal, *Pocket*,

1992. 4 utg.: Gyldendal, 1999. Øvrige

utg.: De Norske Bokklubbene, 1984.

De Norske Bokklubbene, *Århundrets*

bibliotek, 2003.

243. José Donoso (Chile)

Sommerboligen / Casa de campo

372 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 1978

forlag: Gyldendal / Seix Barral

genre: roman

244. Juan Rulfo (Mexico)

*Sletten brenner / El llano en llamas y
otros cuentos*

143 s.

overs.: Inger Elisabeth Hansen

ed.princ.: Mexico By, 1953

forlag: Gyldendal / Fondo de Cultura
Económica

genre: noveller

merkn.: Novellesamling.

245. Manuel Puig (Argentina)

*Edderkoppkvinnens kyss / El beso de
la mujer araña*

243 s.

overs.: Turid Gjerløw

ed.princ.: Barcelona, 1976

forlag: Aschehoug, *Nova* / Seix
Barral

genre: roman

merkn.: Etterord av Arne Worren.

1982

246. Mario Vargas Llosa (Peru)

*Dommedagskrigen / La guerra del fin
del mundo*

577 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 1981

forlag: Gyldendal / Seix Barral

genre: roman

merkn.: 2. utg: Gyldendal, 20.

århundre, 1992. 3. utg.: Gyldendal,

Gyldendals små grå, 2001.

1983

247. Gabriel García Márquez
(Colombia)
Lukten av guavafrukt. Samtaler med Gabriel García Márquez / Conversaciones con Plinio Apuleyo Mendoza: El olor de la guayaba
134 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Bogotá, 1982
forlag: Gyldendal / Oveja Negra
genre: forfatterintervju
248. Julio Cortázar (Argentina)
«Innleiing til instruksane for å trekkja klokka», «Instruksar for å trekkja klokka», «Tante i vanskar», «Linjane i handa»⁴⁹
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: korttekster
merkn.: s. 137–41 i *Ordlyden* (se post 251). Fra *Historias de cronopios y famas*; Buenos Aires: Minotauro, 1962.
249. Marta Traba (Argentina)
Samtale i sør / Conversación al sur
178 s.
overs.: Kari Risvik
ed.princ.: Mexico By, 1981
forlag: Cappelen, *Pan* / Siglo XXI
genre: roman
250. Octavio Paz (Mexico)
«Der grensene sluttar», «Inngang i

materien», «Tidleg morgon», «Folket»
overs.: Kjartan Fløgstad
genre: blandet
merkn.: s. 152–7 i *Ordlyden* (se post 251). Først publisert i *Basar* nr. 1, 1977.

251. Runar Leite (red.)
Ordlyden
192 s.
genre: blandet
forlag: Samlaget
merkn.: Samling av diverse prosastykker, oversettelser og artikler skrevet av Kjartan Fløgstad (se postene 248, 250 og 343).

1984

252. Inger Elisabeth Hansen (red.)
Latin-Amerika ¡Presente! Ord og bilder fra et kontinent
176 s.
forlag: Pax
genre: blandet
merkn.: forord av Inger Elisabeth Hansen. Inneholder bilder, illustrasjoner og tekstutdrag fra forskjellige kilder.
253. Isabel Allende (Chile)
Andenes hus / La casa de los espíritus
405 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1982
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés

⁴⁹ To av disse korttekstene er også blitt oversatt av Kjell Risvik (se post 306).

genre: roman

merkn.: 2. utg.: *Pocket*, Gyldendal, 1985. 3 utg.: Gyldendal, *Magnum*, 1988. 4.utg.: Gyldendal, 1996. 5. utg.: Gyldendal, 1997. 6. utg.: Gyldendal, 2000. 7. utg.: Gyldendal, 2001.

Øvrige utg.: Den norske Bokklubben, 1987. Den norske Bokklubben, *Århundrets Bibliotek*, 2005.

Gyldendal, *Klassiker* 2006 og 2010.

254. Luis Rogelio Nogueras (Cuba)

Kodemelding til Havanna / Y si muero mañana

174 s.

overs.: Kjartan Fløgstad

ed.princ.: Havanna, 1978

forlag: Samlaget / Unión

genre: roman

255. María Luisa Bombal (Chile)

Den siste tåken / La última niebla

109 s.

overs.: Kari Risvik

ed.princ.: Buenos Aires, 1934

forlag: Cappelen, *Pan* / Colombo

genre: roman

256. Mario Benedetti (Uruguay)

Nådetid / La tregua

178 s.

overs.: Kåre Nilsson

ed.princ.: Montevideo, 1960

forlag: Gyldendal, *Vita* / Alfa

genre: roman

1985

257. Mario Vargas Llosa (Peru)

Historien om Mayta / La historia de Mayta

261 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 1983

forlag: Gyldendal / Seix Barral

genre: roman

1986

258. Gabriel García Márquez

(Colombia)

Kjærlighet i koleraens tid / El amor en los tiempos del cólera

418 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Bogotá, 1985

forlag: Gyldendal / La Oveja Negra

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Magnum*,

1989. 3. utg.: Gyldendal, 1998. 4.

utg.: Gyldendal, 2003. 5. utg.:

Gyldendal, *Forfatterens forfatter*,

2007 med innledende essay av Levi

Henriksen. Øvrige utg.: Den norske

Bokklubben, 1993 og 2004, den siste

i serien *Verdensbiblioteket*, med

innledende essay av John le Carré.

259. Humberto Constantini (Argentina)

Francisco Sanctis' lange natt / La larga noche de Francisco Sanctis

164 s.

overs.: Kåre Nilsson

ed.princ.: Buenos Aires, 1984

forlag: Gyldendal, *Vita* / Brugera

genre: roman

260. Isabel Allende (Chile)

*Om kjærlighet og skygge / De amor y
sombra*

256 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 1984

forlag: Gyldendal / Plaza & Janés

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*

1987. 3. utg.: Gyldendal, *Magnum*,

1989. 4. utg.: Gyldendal, 1999.

261. Jorge Ibarguengoitia (Mexico)

Jentene som forsvant / Las muertas

143 s.

overs.: Axel S. Seeberg

ed.princ.: Mexico By, 1977

forlag: Oktober / J. Mortiz

genre: roman

262. Pablo Neruda (Chile)

Ennå / Aún

41 s.

overs.: Kari Kemény

utg.: Santiago, 1969

forlag: Oktober, *Poesi* / Nascimento

genre: dikt

1987

263. Gabriel García Márquez

(Colombia)

Miguel Littíns hemmelige oppdrag i

Chile / La aventura de Miguel Littín

clandestino en Chile

125 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Buenos Aires, 1986

forlag: Gyldendal / Sudamericana

genre: reportasje

1988

264. Carlos Fuentes (Mexico)

Gamle gringo / Gringo viejo

191 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Mexico By, 1985

forlag: Gyldendal / Fondo de Cultura

Económica

genre: roman

265. Isabel Allende (Chile)

Eva Luna / Eva Luna

287 s.

overs.: Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 1987

forlag: Gyldendal / Plaza & Janés

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*,

1989. 3. utg.: Gyldendal, *Magnum*

1990. 4. utg.: Gyldendal, 1994. 5.

utg.: Gyldendal, 1999. 6. utg.:

Gyldendal, *Klassiker* 2006.

266. Jorge Luis Borges (Argentina)

Dikt

overs.: Lasse Midttun

forlag: Solum

genre: dikt

merkn.: Diktsamling. Etterord av

Lasse Midttun.

267. Jorge Amado (Brasil)
Tereza Batista / Tereza Batista
cansada de guerra
535 s.
overs.: Anne Ellingers
ed.princ.: São Paulo, 1972
forlag: Den norske Bokklubben /
Martins
genre: roman
merkn.: illustrasjoner av Calasans
Neto.

268. Mario Vargas Llosa (Peru)
Hvem drepte Palomino Molero? /
¿Quién mató a Palomino Molero?
138 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1986
forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: roman

1989

269. Clarice Lispector (Brasil)
Lidelseshistorie / A paixão segundo
G. H.
164 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1964
forlag: Gyldendal, *Vita* / Editôra do
autor
genre: roman

270. Gabriel García Márquez
(Colombia)
Generalen i sin labyrint / El general
en su laberinto

252 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Bogotá, 1989
forlag: Gyldendal / La Oveja Negra
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 1991,
Gyldendal, *Magnum*. 3. utg.:
Gyldendal, *Pocket*, 1996. 4. utg.:
Gyldendal, *Pocket*, 2003.

271. José Donoso (Chile)
De dødes ø / La desesperanza
362 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1986
forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: roman

272. Juan Gelman (Argentina)
Bein og bebudelser. Dikt i utvalg
73 s.
overs.: Inger Elisabeth Hansen
forlag: Gyldendal, *Gyldendals serie*
for gjendiktninger
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Utvalg og
forord ved Inger Elisabeth Hansen.

1990

273. Ana María Miranda (Brasil)
Helvetesmunn / Boca do inferno
310 s.
overs.: Kari Risvik
ed.princ.: São Paulo, 1989
forlag: Gyldendal / Companhia das

- Letras
genre: roman
274. Evelio Rosero Diago (Colombia)
Det Juliana så / Juliana los mira
203 s.
overs.: Anne Marie Møgster
ed.princ.: Barcelona, 1987
forlag: Gyldendal / Anagrama
genre: roman
275. Isabel Allende (Chile)
Eva Luna forteller / Los cuentos de Eva Luna
267 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: 1989, Barcelona
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
genre: noveller
merkn.: Fire noveller er gjengitt i *Et uendelig liv* (se post 305). 2. utg.: Gyldendal, *Magnum*, 1992. 3. utg.: Gyldendal, 1997. 4. utg.: Gyldendal, 2001.
276. Jorge Amado (Brasil)
Det store bakholdet / Tocaia grande
487 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1984
forlag: Gyldendal / Record
genre: roman
- 1991**
277. Laura Esquivel (Mexico)
Hjerter i chili. Føljetongroman med oppskrifter, kjærlighetshistorier og
husråd / Como agua para chocolate
212 s.
overs.: Mona Lange
ed.princ.: Mexico By, 1989
forlag: Aschehoug / Planeta
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Aschehoug, *Pocket*, 2004.
278. Mario Vargas Llosa (Peru)
Han som snakker / El hablador
226 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1987
forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: roman
279. Octavio Paz (Mexico)
Rappaccinis datter / La hija de Rappaccini
75 s.
overs.: Åse-Marie Nesse
ed.princ.: Mexico By, 1990
forlag: Dreyer / Era
genre: drama
280. Octavio Paz (Mexico)
Saltomortalens time
219 s.
overs.: Åse-Marie Nesse
forlag: Dreyer
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Utvalg og etterord av Åse-Marie Nesse.
281. Pablo Neruda (Chile)
Den store sangen
139 s.

- overs.: Halvor Roll
 forlag: Gyldendal, *Gyldendals serie for gjendiktninger*
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Etterord av Terje Johanssen. Utvalg fra *Canto General*. Mexico By.: América, 1950. 2. utg.: Gyldendal, *Klassiker*, 2002. Øvrige utg.: Bokklubben, *Århundrets bibliotek*, 2004.
282. Vlady Kociancich (Argentina)
Shakespeares siste dager / Los últimos días de William Shakespeare
 273 s.
 overs.: Mona Lange
 ed.princ.: Buenos Aires, 1984
 forlag: Cappelen / Emecé
 genre: roman
- 1992**
283. Autran Dourado (Brasil)
Tyrens sprang / O risco do bordado
 207 s.
 overs.: Arne Worren
 ed.princ.: Rio de Janeiro, 1970
 forlag: Gyldendal, *Vita / Expressão e Cultura*
 genre: roman
 merkn.: 2. utg. Gyldendal, *Mini-Vita*, 1994
284. Carlos Drummond de Andrade (Brasil)
Tankar om ordet menneske
 84 s.
- overs.: Alf Saltveit
 forlag: Solum
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Etterord og utvalg av Alf Saltveit.
285. Carlos Fuentes (Mexico)
Christofer Ufødt / Cristóbal Nonato
 575 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Mexico By, 1987
 forlag: Gyldendal / Fondo de Cultura Económica
 genre: roman
286. Chico Buarque de Hollanda (Brasil)
Bråk / Estorvo
 132 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: São Paulo, 1991
 forlag: Aschehoug, *Nova / Companhia das Letras*
 genre: roman
287. Gabriel García Márquez (Colombia)
Tolv vandrehistorier / Doce cuentos peregrinos
 169 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Bogotá, 1992
 forlag: Gyldendal / La Oveja Negra
 genre: noveller
 merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 1994.
288. Isabel Allende (Chile)
Den endeløse planen / El plan infinito

- 385 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1991
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
genre: roman
merkn.: 2. utg. Gyldendal, *Magnum*, 1993. 3. utg. Gyldendal, *Bestselger*, 2002.
289. Jon Bing og Tor Åge Bringsværd (red.)
Drager og datamaskiner. Fabelprosa IV
 195 s.
forlag: Gyldendal
genre: noveller
merkn.: Novelleantologi. Inneholder bl.a. én novelle av Octavio Paz.
290. Mario Vargas Llosa (Peru)
Til stemorens pris / Elogio de la madrastra
 1973 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1988
forlag: Gyldendal / Tusquets
genre: roman
291. Napoleón Baccino Ponce de León (Uruguay)
Greven av molukkene. En roman om verdens første jordomseiling / Maluco: la novela de los descubridores
 351 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: Barcelona, 1990
- forlag:* Cappelen / Seix Barral
genre: roman
292. Rubem Fonseca (Brasil)
Buffo & Spallanzani / Bufo & Spallanzani
 242 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1985
forlag: Aschehoug / F. Alves
genre: roman
- 1993**
293. Ana María Miranda (Brasil)
Kongens bilde / O retrato do rei
 334 s.
overs.: Kari Risvik
ed.princ.: São Paulo, 1991
forlag: Gyldendal / Companhia das Letras
genre: roman
294. Carlos Fuentes (Mexico)
Kvinnen og landet / La campaña
 268 s.
overs.: Jan S. Nergaard
ed.princ.: Mexico By, 1990
forlag: Scanbok / Fondo de Cultura Económica
genre: roman
295. Octavio Paz (Mexico)
Avantgardens solnedgang / «El ocase de la vanguardia»
 93 s.
overs.: Bertil Knutsen og Jørgen Gaare

ed.princ.: Barcelona, 1974
forlag: Cappelen, *Cappelens*
upopulære skrifter / Seix Barral
genre: essay
merkn.: Utdrag fra essaysamlingen
Los hijos del limo: del romanticismo
a la vanguardia.

1994

296. Gabriel García Márquez
(Colombia)
Om Amor og andre demoner / Del
amor y otros demonios
188 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Bogotá, 1994
forlag: Gyldendal / Norma
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 1995; nå
med tittel *Om kjærlighet og andre*
demoner.

1995

297. Guillermo Martínez (Argentina)
Om Roderer / Acerca de Roderer
92 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Buenos Aires, 1992
forlag: Pax / Planeta
genre: roman
298. Isabel Allende (Chile)
Paula / Paula
320 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1994

forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 1996. 3.
utg.: Gyldendal, 1999. 4. utg.:
Gyldendal, *Månedens bok*, 2000.
5.utg.: Gyldendal, *Klassiker*, 2006.
Øvrige utg.: Den norske Bokklubben,
1997.

299. João Ubaldo Ribeiro (Brasil)
Firfislens smil / O sorriso do lagarto
469 s.
overs.: Anne Ellingers
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1989
forlag: Aschehoug, *Nova / Nova*
Fronteira
genre: roman
300. Mario Vargas Llosa (Peru)
Lituma i Andesfjellene / Lituma en los
Andes
238 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1993
forlag: Gyldendal / Planeta
genre: roman
301. Octavio Paz (Mexico)
Gledepunkter
overs.: Kolbein Falkeid
forlag: Cappelen
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Inneholder 14
dikt av Octavio Paz, s. 42–63. Fra
samlingene *Vuelta, Águila o sol?*,
Salamandra og *Ladera este.*

302. Paulo Coelho (Brasil)
Alkymisten / O alquimista
 164 s.
 overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: 1988
forlag: Ex Libris /
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Ex Libris, 1996;
 illustrert av Mœbius. 3. utg.:
 spesialutgave, Ex Libris, 1997. 4. utg.:
 Ex Libris, 1998. 5. utg.: Ex Libris,
 spesialutgave, 1999. *Øvrige utg.:*
 Storskriftforlag, 1999. Den norske
 Bokklubben, *Månedens bok*, 2001.
 Damm, *Damms utvalgte*
skjønnlitteratur, 2002. Bazar, 2002.
 Bazar, 2004. Bazar, 2005; 10 års
 jubileumsutgave. Bazar, 2008;
 Jubileumsutgave. Bazar, 2008.

1996

303. Diogo Mainardi (Brasil)
Kaskader / Arquipélago
 88 s.
 overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: São Paulo, 1992
forlag: Cappelen, *Pan* / Companhia
 das Letras
genre: roman
304. Gabriel García Márquez
 (Colombia)
Kidnappet / Noticia de un secuestro
 281 s.
 overs.: Kjell Risvik

- ed.princ.:* Barcelona, 1996
forlag: Gyldendal / Mondadori
genre: reportasje
305. Isabel Allende (Chile)
Et uendelig liv
 63 s.
 overs.: Kjell Risvik
forlag: Gyldendal, *Lille bibliotek*
genre: noveller
merkn.: Utvalget er hentet fra *Eva*
Luna forteller (se post 275).
306. Julio Cortázar (Argentina)
 «Om å miste et hår og finne det
 igjen», «Instruksjoner for å gå opp en
 trapp», «Hodeløst», «Forord til
 instruksjoner for å trekke en klokke»,
 «Instruksjoner for å trekke opp en
 klokke», «Reiser», «Bildet ble
 grumsete», «Den smale skjeen» og
 «Instruksjoner/eksempler på hvordan
 man er redd»
 overs.: Kjell Risvik
forlag: s.18–28 i tidsskriftet *Marginal*
 nr. 3, 1996: Julio Cortázar. Utgitt av
 Cappelen.
genre: korttekster
merkn.: fra *Historias de cronopios y*
famas; Buenos Aires: Minutauro,
 1962.
307. Luis Sepúlveda (Chile)
Den gamle mannen som leste
kjærlighetsromaner / Un viejo que
leía novelas de amor
 152 s.

- overs.: Christian Rugstad
 ed.princ.: Barcelona, 1989
 forlag: Gyldendal / Tusquets
 genre: roman
 merkn.: 2.utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2005.
308. Napoleón Baccino Ponce de León (Uruguay)
En hjertevenn i Bangkok / Un amor en Bangkok
 222 s.
 overs.: Christian Rugstad
 ed.princ.: Montevideo, 1994
 forlag: Cappelen / BP Editores
 genre: roman
309. Paco Ignacio Taibo II (Mexico)
En enkel sak / Cosa fácil
 196 s.
 overs.: Carsten Carlsen
 ed.princ.: Barcelona, 1977
 forlag: Gyldendal, *Den svarte serie* / Grijalbo
 genre: roman
310. Paulo Coelho (Brasil)
Ved elven Piedra satt jeg og gråt / Na margem do Rio Piedra eu sentei e chorei
 192 s.
 overs.: Christian Rugstad
 genre: roman
 ed.princ.: 1994
 forlag: Ex Libris / Rocco
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2002.

1997

311. Antonio Skármeta
*Postmannen og Pablo Neruda*⁵⁰ / *El cartero de Neruda*
 115 s.
 overs.: Knut Oftad
 ed.princ.: Hanover, 1985
 forlag: Pax / Ediciones del Norte
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Samme norsk oversettelse men nå under tittelen *Postmannen og Pablo Neruda eller Brennende tålmodighet*, De Norske Bokklubbene, *Månedens bok*, 1998.
 3.utg: Den norske Bokklubben, 2006.
312. Mário de Andrade (Brasil)
Macunaíma. Helten uten noen karakter / *Macunaíma, o, herói sem nenhum caráter*
 197 s.
 overs.: Anne Ellingers
 ed.princ.: São Paulo, 1928
 forlag: Bokvennen, *Klassikerserie*
Moderne tider / Eugenio Cupolo

⁵⁰ Denne historien var opprinnelig et hørespill skrevet i 1979 for tysk radio. I 1983 blir den oversatt til norsk og sendt av Radioteatret under tittelen *Brennande tålmod*. Senere blir historien til film- og teatermanus, og blir filmatisert to ganger: I 1983 for tysk TV av forfatteren selv og i 1994 av Michael Radford, med tittel *Il Postino*. Historien dukker opp først i bokform i 1985 med tittel *Ardiente paciencia*. Senere får romanen tittelen *El cartero de Neruda*.

- genre:* roman
merkn.: Etterord av Anne Sletsjøe.
313. Laura Esquivel (Mexico)
Kjærlighetens lov / La ley del amor
 223 s.
overs.: Mona Lange
ed.princ.: Barcelona, 1995
forlag: Cappelen / Plaza & Janés
genre: roman
merkn.: Multimedia-roman med tegneserier og musikk-CD.
 Illustrasjoner av Miguelanxo Prado.
314. Mayra Montero (Puerto Rico)
Du, mørket / Tú, la oscuridad
 141 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1995
forlag: Pax / Tusquets
genre: roman
315. Paulo Coelho (Brasil)
Kjærlighetsbrev fra Profeten / Cartas de amor do Profeta
 139 s.
overs.: Bård Kranstad
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1997
forlag: Ex Libris / Ediouro
genre: blandet
merkn.: Brevveksling mellom Kahlil Gibran og Mary Haskell, fritt bearbeidet av P. Coelho.
316. Tomás Eloy Martínez (Argentina)
Santa Evita / Santa Evita
 378 s.
overs.: Kari Kemény
- ed.princ.:* Buenos Aires, 1995
forlag: Aschehoug / Planeta
genre: roman
- 1998**
317. Chico Buarque de Hollanda (Brasil)
Benjamin / Benjamin
 157 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: 1995
forlag: Aschehoug
genre: roman
318. Eduardo Galeano (Uruguay)
Fotball i sol og skygge / El fútbol a sol y sombra
 273 s.
overs.: Kai Swensen
ed.princ.: Montevideo, 1995
forlag: Pax / Ediciones del Chanchito
genre: blandet
319. Eduardo Galeano (Uruguay)
Ildens erindring 1. Opprinnelsene / Memoria del fuego I: Los nacimientos
 350 s.
overs.: Kai Swensen
ed.princ.: Montevideo, 1982
forlag: Pax / Ediciones del Chanchito
genre: blandet
320. Federico Andahazi (Argentina)
Anatomen / El anatomista
 217 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: Buenos Aires, 1997

- forlag:* Cappelen / Planeta
genre: roman
321. Isabel Allende (Chile)
Afrodite. Fortellinger, oppskrifter og andre afrodisiaka / Afrodita
332 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1997
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
genre: noveller og matoppskrifter
merkn.: Oppskrifter av Panchita Llona, illustrasjoner av Robert Shekter.
322. João Guimarães Rosa (Brasil)
Sagarana / Sagarana
223 s.
overs.: Bård Kranstad
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1946
forlag: Gyldendal / Universal
genre: noveller
323. Mario Vargas Llosa (Peru)
Rigobertos notatbøker / Los cuadernos de don Rigoberto
308 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Madrid, 1997
forlag: Gyldendal / Santillana
genre: roman
324. Martha Cerda (Mexico)
Fru Rodríguez og andre verdener / La señora Rodríguez y otros mundos
179 s.
overs.: Hege Hammer
ed.princ.: Guadalajara, 1994
- forlag:* Gyldendal / La Luciérnaga
genre: roman
325. Nicanor Parra (Chile)
Dikt og antidiikt
138 s.
overs.: Kolbein Falkeid
forlag: Cappelen
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Forord av Kolbein Falkeid.
326. Patrícia Melo (Brasil)
Morderen / O matador
194 s.
overs.: Anne Ellingers
ed.princ.: São Paulo, 1995
forlag: Aschehoug, *Exit* / Companhia das Letras
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Aschehoug *Alfa*, 1999
327. Paulo Coelho (Brasil)
Det femte fjell / A quinta montanha
250 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: 1996
forlag: Ex Libris
genre: roman
- 1999**
328. Abilio Estévez (Cuba)
Ditt er riket / Tuyo es el reino
470 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1997

- forlag:* Aschehoug, Nova / Tusquets
genre: roman
329. Dulce María Loynaz (Cuba)
Svart vin
 91 s.
overs.: Tove Bakke
forlag: Cappelen, *Stemmens kontinent*
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Utvalg og etterord av Tove Bakke.
330. Eduardo Galeano (Uruguay)
Ildens erindring 2. Ansiktene og maskene / Memoria del fuego II: Las caras y las máscaras
 352 s.
overs.: Kai Swensen
ed.princ.: Montevideo, 1984
forlag: Pax / Ediciones del Chanchito
genre: blandet
331. Eduardo Galeano (Uruguay)
Ildens erindring 3. Vindens århundre / Memoria del fuego III: El siglo del viento
 378 s.
overs.: Kai Swensen
ed.princ.: Montevideo, 1986
forlag: Pax / Ediciones del Chanchito
genre: blandet
332. Isabel Allende (Chile)
En lykkens datter / Hija de la fortuna
 341 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1999
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
- genre:* roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Månedens bok*, 2000. 3. utg.: Gyldendal, 2000.
 4. utg.: Den norske Bokklubben, *Månedens bok*, 2003.
333. Julio Cortázar (Argentina)
Paradis / Rayuela
 557 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: Buenos Aires, 1963
forlag: Solum, *Fabula / Sudamericana*
genre: roman
merkn.: Forord av Christian Rugstad.
334. Martha Cerda (Mexico)
Vi som elsker hverandre så høyt / Toda una vida
 133 s.
overs.: Hege Hammer
ed.princ.: Barcelona, 1998
forlag: Gyldendal / Ediciones B
genre: roman
335. Mayra Montero (Puerto Rico)
Som et bud til deg / Como un mensajero tuyo
 172 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1998
forlag: Pax / Tusquets
genre: roman
336. Paulo Coelho (Brasil)
Veronika vil dø / Veronika decide morrer
 217 s.

overs.: Anne Elligers
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1998
forlag: Ex Libris / Objetiva
genre: roman
merkn.: Øvrige utg.: Damm Damms
utvalgte skjønnlitteratur, 2002.
Damm Pocket, 2004. Bazar, 2004.

2000

337. Manuel Pout (Chile)
Maskinen
129 s.
overs.: Hege Hammer
forlag: Aschehoug
genre: noveller
merkn.: Novellesamling. Oversatt fra
manuskript i samarbeid med
forfatteren.

2001

338. Isabel Allende (Chile)
*Aurora. Et portrett i sepia / Retrato
en sepia*
309 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Barcelona, 2000
forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
genre: roman
339. Tove Bakke (red.)
To cubanske i utvalg
overs.: Tove Bakke
forlag: Samlaget, *Poesi*
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Dikt av Ángel

Escobar og Virgilio Piñera. Utvalg
ved Tove Bakke.

2002

340. Carlos Fuentes (Mexico)
*Årene med Laura Díaz / Los años con
Laura Díaz*
501 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Mexico By, 1999
forlag: Gyldendal / Alfaguara
genre: roman
341. Isabel Allende (Chile)
*De ville guders by / La ciudad de las
bestias*
262 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: New York, 2002
forlag: Gyldendal, *Tiden* / Rayo
genre: ungdomsroman
merkn.: Første del av trilogien *Ørnen
og Jaguarens fortelling* (se postene
348 og 356).
342. José Lezama Lima (Cuba)
Paradiso / Paradiso
559 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Havanna, 1966
forlag: Pax, *Sargasso* / Unión
genre: roman
merkn.: Etterord av Kjell Olav
Jensen.
343. Julio Cortázar (Argentina)
«Parkar som går over i kvarandre» /

«La contunuidad de los parques»
overs.: Kjartan Fløgstad
forlag: Gyldendal
genre: novelle
merkn.: s. 101–2 i antologien *Den må du lese! 24 favorittfortellinger*. Også i *Ordlyden* (se post 251). Fra *Final del juego*; Buenos Aires: Sudamericana, 1966.

344. Lars Mæhle (red.)
Den må du lese! 24 favorittfortellinger
 309 s.
forlag: Gyldendal
genre: noveller
merkn.: Novelleantologi.
 Favorittfortelling valgt av Kjartan Fløgstad. Inneholder bl.a. én novelle av Julio Cortázar (se post 343).

345. Paulo Coelho (Brasil)
Djevelen og frøken Prym / O demônio e a Srta. Prym
 198 s.
overs.: Anne Ellingers
ed.princ.: Rio de Janeiro, 2000
forlag: Bazar / Objetiva
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Bazar, 2003. 3. utg.: Bazar, 2008

2003

346. Gabriel García Márquez
 (Colombia)
Leve, for å fortelle / Vivir para

contarla
 437 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: 2002⁵¹
forlag: Gyldendal
genre: selvbiografi
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Månedens bok*, 2004. 3 utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2004.

347. Horacio Quiroga (Uruguay)
Fortellinger om kjærlighet, galskap og død / Cuentos de amor, locura y muerte
 197 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: Buenos Aires, 1917
forlag: Solum, *Fabula* / Imprenta Mercatali
genre: noveller
348. Isabel Allende (Chile)
Gulldragens rike / El reino del dragón de oro
 310 s.
overs.: Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 2003
forlag: Gyldendal / Montena Mondadori
genre: ungdomsroman
merkn.: Andre del av trilogien *Ørnen*

⁵¹ Publisert samtidig i Buenos Aires: Sudamericana, Bogotá: Norma, Mexico By: Diana, New York: Knopf og Barcelona: Mondadori, alle i 2002.

- og *Jaguarens fortelling* (se postene 341 og 356). 2. utg.: Gyldendal, 2006.
349. Jorge Edwards (Chile)
Drøm og historie / El sueño de la historia
 349 s.
 overs.: Kjell Risvik
 ed.princ.: Barcelona, 2000
 forlag: Gyldendal / Tusquets
 genre: roman
350. Mario Vargas Llosa (Peru)
Bukkefesten / La fiesta del chivo
 430 s.
 overs.: Kjell og Kari Risvik
 ed.princ.: 2000
 forlag: Gyldendal / Alfaguara
 genre: roman
 merkn.: Gyldendal, *Pocket*, 2004. 3. utg.: Gyldendal, 2010.
351. Paulo Coelho (Brasil)
Elleve minutter / Onze minutos
 296 s.
 overs.: Anne Ellingers
 ed.princ.: Rio de Janeiro, 2003
 forlag: Bazar / Rocco
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2004. 3. utg.: Bazar, 2004.
352. Paulo Coelho (Brasil)
Håndbok for lysets krigere / Manual do guerreiro da luz
 159 s.
 overs.: Bård Kranstad
 ed.princ.: Rio de Janeiro, 1997
- forlag: Bazar / Objetiva
 genre: blandet
- 2004**
353. Bartolomé de las Casas (Den dominikanske republikk)
Kortfattet beretning om ødeleggelsen av Vestindia / Kortfattet beretning om ødeleggelsen av Vestindia
 110 s.
 overs.: Kari Näumann
 ed.princ.: 1552
 forlag: Bokvennen, *Barokk*
 genre: historie
 merkn.: Forord av Arne Worren.
354. Carlos Sherman (Uruguay)
Himmelretningene / Los puntos cardinales / Cardinal Points
 127 s.
 overs.: Kjell Olaf Jensen
 forlag: Kulturkontoret, Kristiansand kommune
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Norsk, engelsk og spansk parallelltekst. Oversatt til engelsk av Vera Rich. Forord av William Quinteros.
355. Isabel Allende (Chile)
Mitt oppdiktede land / Mi país inventado
 194 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: Barcelona, 2003
 forlag: Gyldendal / Plaza & Janés

- genre:* memoarer
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2005.
356. Isabel Allende (Chile)
Pygmeenes skog / El bosque de los pigmeos
 213 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: New York, 2004
forlag: Gyldendal / Rayo
genre: ungdomsroman
merkn.: Tredje del av trilogien *Ørnen og Jaguarens fortelling* (se postene 341 og 348).
357. João Guimarães Rosa (Brasil)
Den store sertão / Grande Sertão: Veredas
 465 s.
overs.: Bård Kranstad
ed.princ.: Rio de Janeiro, 1956
forlag: Gyldendal, *Klassikerserien / José Olympio*
genre: roman
merkn.: 254Med innledende essay av Mia Couto og etterord av Bård Kranstad. 2. utg. De Norske Bokklubbene, *Verdensbiblioteket*, 2006.
358. Mario Vargas Llosa (Peru)
Paradiset på det andre hjørnet / El paraíso en la otra esquina
 367 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Lima, 2003
- forlag:* Gyldendal / Alfaguara
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2005.
359. Pablo Neruda (Chile)
Den store sangen / Canto general
forlag: De Norske Bokklubbene, *Århundrets bibliotek*
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Utvalget i denne utgaven er hentet fra tidligere oversettelser: *Dikt i utval* (se post 100); *Den store sangen*, (se post 281) og *Moderne latinamerikansk lyrikk i nordisk gjendiktning* (se post 14).
360. Pablo Neruda (Chile)
Kapteinens vers / Los versos del capitán
 131 s.
overs.: Kjartan Fløgstad
ed.princ.: privat utgivelse i 44 eks i Napoli, 1952
forlag: Solum, *Poema*
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Forord av Rosario de la Cerda. Etterord av José María Izquierdo. 2. utg.: Den norske Lyrikklubben, 2004.
361. Santiago Gamboa (Colombia)
Bedragerne / Los impostores
 264 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 2002

forlag: Pax / Seix Barral

genre: roman

362. Virgilio Piñera (Cuba)

Kaldt fortalt / Cuentos fríos

242 s.

overs.: Tove Bakke

ed.princ.: Buenos Aires, 1956

forlag: Samlaget, Nattbiblioteket /

Losada

genre: noveller

merkn.: Novellesamling. Forord av
Tove Bakke.

2005

363. Abilio Estévez (Cuba)

*De fjerne palasser / Los palacios
distantes*

255 s.

overs.: Kjell og Kari Risvik

ed.princ.: Barcelona, 2002

forlag: Aschehoug / Tusquets

genre: roman

364. Alejandra Pizarnik (Argentina)

«Tegn»

overs.: Randi Marie Røsnes

genre: dikt

merkn.: s. 345 i i antologien *Til min
elskede* (se post 370).

365. Gabriela Mistral (Chile)

«Vaggsång»

genre: dikt

merkn.: s. 128 i antologien *Til min
elskede* (se post 370).

366. Gabriel García Márquez

(Colombia)

*Alle mine triste horer / Memoria de
mis putas tristes*

142 s.

overs.: Kari og Kjell Risvik

ed.princ.: Barcelona, 2004

forlag: Gyldendal / Mondadori

genre: roman

merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*,
2006. 3. utg.: Gyldendal, *Månedens
bok*, 2006

367. Isabel Allende (Chile)

*Zorro. Ukjente år / El Zorro:
Comienza la leyenda*

414 s.

overs.: Kjell og Kari Risvik

ed.princ.: Barcelona, 2005

forlag: Gyldendal / Plaza & Janés

genre: roman

merkn.: 2. utg. Gyldendal, 2006.

368. Julia de Burgos (Puerto Rico)

*Blå, klar / Canción de la verdad
sencilla*

74 s.

overs.: Inger Elisabeth Hansen

ed.princ.: San Juan, 1939

forlag: Cappelen, *Stemmens kontinent*

genre: dikt

merkn.: Diktsamling. Etterord av
Inger Elisabeth Hansen.

369. Nicolás Guillén (Cuba)

Den store dyrehagen / El gran zoo
56 s.

- overs.: Fartein Horgar og Siri Olsen
 ed.princ.: Havanna, 1967
 forlag: Orkana / Unión
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Etterord av Fartein Horgar.
370. Randi Marie Røsnes (red.)
Til min elskede. Kjærlighetsdikt fra hele verden
 432 s.
 forlag: Damm
 genre: dikt
 merkn.: Diktantologi. Utvalg og forord av Randi Marie Røsnes. Inneholder dikt av Alejandra Pizarnik, Gabriela Mistral, Octavio Paz og Pablo Neruda.
371. Octavio Paz (Mexico)
 «Dine augo»
 overs.: Åse-Marie Nesse
 genre: dikt
 merkn.: s. 32 i antologien *Til min elskede* (se post 370). Oversettelse hentet fra *Saltomortalens time* (se post 280).
372. Octavio Paz (Mexico)
 «Berøring»
 overs.: Kolbein Falkeid
 genre: dikt
 merkn.: s. 257 i antologien *Til min elskede* (se post 370). Oversettelse hentet fra *Gledepunkter* (se post 301).
373. Pablo Neruda (Chile)
 «Beruset som på terpentinn», «I ditt bryst rommes mitt hjerte», «Sonett XVI»
 overs.: Randi Marie Røsnes
 genre: dikt
 merkn.: s. 300, 319 og 346 i antologien *Til min elskede* (se post 370).
374. Paulo Coelho (Brasil)
Zahir / O Zahir
 380 s.
 overs.: Bård Kranstad
 ed.princ.: 2005
 forlag: Bazar
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2006. 3. utg.: Bazar, 2008.
375. Pedro Juan Gutiérrez (Cuba)
Den skitne Havanna-trilogien / Trilogía sucia de La Habana
 342 s.
 overs.: Hege Hammer
 ed.princ.: Barcelona, 1998
 forlag: Gyldendal / Anagrama
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Gyldendal, Pocket, 2006.
376. Sergio Pitol (Mexico)
Et ekteskap / La vida conyugal
 139 s.
 overs.: Kjell og Kari Risvik
 ed.princ.: Mexico By, 1990
 forlag: Gyldendal, Marg / Era
 genre: roman

377. Bernardo Carvalho (Brasil)
Ni netter / Nove noites
 191 s.
 overs.: Christian Rugstad
 ed.princ.: São Paulo, 2002
 forlag: Cappelen / Companhia das
 Letras
 genre: roman
378. Carla Guelfenbein (Chile)
*Kvinnen i mitt liv / La mujer de mi
 vida*
 248 s.
 overs.: Kristina Solum
 ed.princ.: Santiago, 2005
 forlag: Hr. Ferdinand / Alfaguara
 genre: roman
379. Isabel Allende (Chile)
*Inés, jeg elsker deg / Inés del alma
 mía*
 329 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: 2006
 forlag: Gyldendal / Plaza & Janés
 genre: roman
 merkn.: Gyldendal, *Månedens bok*,
 2007. Øvrige utg.: Den norske
 Bokklubben, 2007.
380. Juan José Saer (Argentina)
Affæren / La ocasión
 205 s.
 overs.: Christian Rugstad
 ed.princ.: Barcelona, 1988
 forlag: Gyldendal, *Marg/ Destino*
 genre: roman

381. Paulo Coelho (Brasil)
Pilgrimreisen / O diário de um mago
 279 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: 1987
 forlag: Bazar
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2007. 3. utg.:
 Bazar, 2008. 4. utg.: Bazar, 2010.

2007

382. César Vallejo (Peru)
Menneskelige dikt
 142 s.
 overs.: Inger Elisabeth Hansen
 forlag: Aschehoug, *Gjendiktning*
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Forord av Inger
 Elisabeth Hansen.
383. Gabriela Mistral (Chile)
Alle skulle bli dronning
 114 s.
 overs.: Tove Bakke
 forlag: Samlaget
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Utvalg og
 etterord av Tove Bakke. Utvalget er
 hentet fra *Gabriela Mistral: Poesías
 completas*; Jaime Quesada (red.)
 Santiago: Andrés Bello, 2004.
384. Mario Vargas Llosa (Peru)
*Rampejenta / Travesuras de una niña
 mala*
 337 s.

- overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Madrid, 2006
forlag: Gyldendal / Alfaguara
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, *Pocket*, 2008.
385. Mario Vargas Llosa (Peru)
Tante Julia og han som skriver / La tía Julia y el escribidor
 377 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Barcelona, 1977
forlag: Gyldendal / Seix Barral
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Gyldendal, 2010
386. Paulo Coelho (Brasil)
Heksen fra Portobello / A bruxa do Portobello
 319 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: 2006
forlag: Bazar
genre: roman
merkn.: 2. utg.: Bazar, 2008.
387. Roberto Bolaño (Chile)
Chilensk nokturne / Nocturno de Chile
 158 s.
overs.: Christian Rugstad
ed.princ.: Barcelona, 1998
forlag: Solum, *Fabula* / Anagrama
genre: roman
- 2008**
388. Daína Chaviano (Cuba)
Mitt elskede Havanna / La isla de los amores infinitos
 343 s.
overs.: Eli Zwaig Kolstad
ed.princ.: Barcelona, 2006
forlag: Gyldendal / Grijalbo
genre: roman
389. Guillermo Martínez (Argentina)
Forbrytelsene i Oxford / Crímenes imperceptibles
 184 s.
overs.: Halvor Kristiansen
ed.princ.: Buenos Aires, 2003
forlag: Gyldendal / Planeta
genre: roman
390. Isabel Allende (Chile)
Summen av dagene / La suma de los días
 359 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: Barcelona, 2007
forlag: Gyldendal / Areté
genre: selvbiografi
merkn.: 2. utg. Gyldendal, *Pocket*, 2009.
391. José Martí (Cuba)
Med stjerneskrift
 119 s.
overs.: Jon O. Lorentzen
forlag: Wigestrands
genre: dikt
merkn.: Diktsamling. Norsk og

- spansk parallelltekst. Forord av Jon O. Lorentzen.
392. Paulo Coelho (Brasil)
Brida. En bok om frihet / Brida
 264 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: Rio de Janeiro, 1990
 forlag: Bazar / Rocco
 genre: roman
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2009
393. Roberto Bolaño (Chile)
De romantiske hundene / Los perros románticos
 92 s.
 overs.: Kristina Solum og Jan Jakob Tønseth
 ed.princ.: Barcelona, 2006
 forlag: Solum / Acantilado
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Forord av José María Izquierdo.

2009

394. Mario Vargas Llosa (Peru)
Brev til en ung forfatter / Cartas a un joven novelista
 133 s.
 overs.: Kjell og Kari Risvik
 ed.princ.: Barcelona, 1997
 forlag: Gyldendal, XS / Planeta
 genre: essay
395. Pablo Neruda (Chile)
Oder
 198 s.
 overs.: Kari Näumann
 genre: dikt
 forlag: Bokvennen
 merkn.: Utvalg, innledning og etterord ved Kari Näumann.
396. Pablo Neruda (Chile)
Spørmålenes bok / Libro de las preguntas
 97 s.
 overs.: Øystein Josefsen
 ed.princ.: Buenos Aires, 1974
 forlag: Koloritt / Losada
 genre: dikt
 merkn.: Diktsamling. Norsk og spansk parallelltekst. Illustrasjoner av Carlos Chávez. Forord av Øystein Josefsen.
397. Paulo Coelho (Brasil)
Seierherren står alene / O vencedor está só
 476 s.
 overs.: Kari og Kjell Risvik
 ed.princ.: 2009
 genre: roman
 forlag: Bazar
 merkn.: 2. utg.: Bazar, 2010
398. Roberto Bolaño (Chile)
Ville detektiver / Los detectives salvajes
 639 s.
 overs.: Kristina Solum
 ed.princ.: Barcelona, 1998
 forlag: Solum / Anagrama

genre: roman

merkn.: 2. utg. Solum, 2010

2010

399. Adolfo Bioy Caseres (Argentina)

Morels oppfinnelse / La invención de Morel

111 s.

overs.: Christian Rugstad

ed.princ.: Buenos Aires, 1940

forlag: Gyldendal, XS / Losada

genre: roman

merkn.: Forord av Jorge Luis Borges.

400. Alejandra Pizarnik (Argentina)

«Den forelskede», «Buret», «Den ubevegelige dansen»,
«Oppvåkningen», «Barndom», «Å være», «En natt delt under minnet om en flukt»

overs.: Pedro Carmona-Álvarez

genre: dikt

merkn.: s. 123–8 i antologien *Verden finnes ikke på kartet* (se post 414).

Hentet fra *Poesía Completa*

(Barcelona: Lumen, 2001).

401. César Aira (Argentina)

En episode i en omreisende malers liv / Un episodio en la vida del pintor viajero

95 s.

overs.: Kjell og Kari Risvik

ed.princ.: Rosario, 2000

forlag: Hovde & Brekke / Beatriz

Viterbo Editora

genre: roman

402. César Vallejo (Peru)

«Timenes vold», «Hete, sliten går jeg med gullet mitt, ditt», Raseriet som knuser mannen til barn», «Hva er det med meg, som pisker meg med linja», «De ni uhyrene», «En mann går forbi med et brød over skulderen», «Saken er at det stedet der jeg tar på meg», «Trilce XIII»

overs.: Inger Elisabeth Hansen

genre: dikt

merkn.: s. 175–84 i antologien

Verden finnes ikke på kartet (se post 413). Tidligere publisert i *Menneskelige dikt* (Aschehoug, 2007), revidert oversettelse.⁵²

403. Damaris Calderón (Cuba)

«Til Marina Tsvetajeva», «Columbus kirkegård/Spoon River», «Banketten (skiver)», «Lyktemann»

overs.: Pedro Carmona-Álvarez

genre: dikt

merkn.: s. 449–57 i antologien

Verden finnes ikke på kartet (se post 413). «Til Marina Tsvetajeva» er fra *Sílabas Ecce Homo* (Santiago: Universitaria, 1999); «Columbus kirkegård/Spoon River» er fra *Parloteo de sombra* (Matanzas:

⁵² César Vallejos forfatterportrett er en forkortet versjon av den poetiske biografien i diktboka *Dobbel Dame mot løvenes ørken* (Gyldendal, 1986) av Inger Elisabeth Hansen.

- Vigía, 2004) «Banketten (skiver)» er fra *Los amores del mal* (Mexico By: El Billar de Lucrecia, 2006)
«Lyktemann» er tidligere upublisert.
404. Horacio Castellanos Moya (El Salvador)
Vannvidd / Insensatez
128 s.
overs.: Jan Jakob Tønseth
ed.princ.: Mexico By, 2004
forlag: Cappelen Damm / Tusquets
genre: roman
405. Isabel Allende (Chile)
Øya under havet / La isla bajo el mar
479 s.
overs.: Kari og Kjell Risvik
ed.princ.: Barcelona, 2009
forlag: Gyldendal / Random House Mondadori
genre: roman
406. Jorge Luis Borges (Argentina)
Samlede fiksjoner
615 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
forlag: Agora Press
genre: noveller
merkn.: Novellesamling. Helt ny oversettelse. Tekstene er fra *Historia universal de la infamia*; Buenos Aires: Emecé, 1954. *Elogio de la sombra*; Buenos Aires: Emecé, 1969. *El libro de arena*; Buenos Aires: Emecé, 1975. *La memoria de Shakespeare* 1983. *El Aleph*; Buenos Aires: Losada, 1949. *El hacedor*; Buenos Aires: Emecé, 1960. *El informe de Brodie*; Buenos Aires: Emecé, 1970.
407. Jotamario Arbeláez (Colombia)
«Etter krigen», «Kinesisk havn», «MCMLXIV», «Profeten i sitt hjem»
overs.: Pedro Carmona-Álvarez
genre: dikt
merkn.: s. 353–61 i antologien *Verden finnes ikke på kartet* (se post 414).
408. Mario Vargas Llosa (Peru)
Valpene / Los cachorros
79 s.
overs.: Fredrik Giertsen
ed.princ.: Barcelona, 1967
forlag: Gyldendal / Lumen
genre: roman
409. Martín Gambarotta (Argentina)
«Det første panikk-syndromet», «De som har poteter», «Olje», «En nasjonal hymne», «De som har stekepannen», «De som vet hvor Angola ligger», «De som vil», «Rodríguez kledd i kornstakk», «De som vet hvordan», «Man kan komme fram», «En gang lå Rodríguez», «Å være et hvitt belte», «Feberen er et symptom», «Rodríguez komponerte Flåten», «De som vil ha et annet flagg», «Den beste platen til Rodríguez heter Unki Dori», «Sektetismen kan bære ethvert adjektiv», «De som kan»

- overs.: Pedro Carmona-Álvarez
genre: dikt
merkn.: s. 93–7 i antologien *Verden finnes ikke på kartet* (se post 414).
Dikt fra *Relapso + Angola* (Buenos Aires: Vox, 2005).
410. Milton Hatoum (Brasil)
Foreldreløse i Eldorado / Orfãos do Eldorado
143 s.
overs.: Kjell og Kari Risvik
ed.princ.: São Paulo, 2008
forlag: Cappelen Damm / Companhia das Letras
genre: roman
411. Nicanor Parra (Chile)
diverse *artefactos* (dikt og bilder)
overs.: Pedro Carmona-Álvarez
genre: dikt
merkn.: s. 217–33 i antologien *Verden finnes ikke på kartet* (se post 414). Hentet fra *Artefactos i Obras Completas & algo* + (Barcelona: Galaxia Gutenberg, 2006)
412. Paula Ilabaca Núñez (Chile)
«lucía støy», «Var det meg? », «Jeg husker et foto», «Jeg er ikke forelsket», «Allerede trøtt av ordene», «Og perlen»
overs.: Pedro Carmona-Álvarez
genre: dikt
merkn.: s. 121–41 i antologien *Verden finnes ikke på kartet* (se post 414). Hentet fra *Cuatro Cuartetos 1*.
- Cuatro poetas recientes de Chile*
(Buenos Aires: Black & Vermelho, 2005) og *La perla suelta* (Santiago: Cuarto Propio, 2009).
413. Paulo Coelho (Brasil)
Valkyriene / As valkirias
206 s.
overs.: Grete Skevik
ed.princ.: 1992
forlag: Bazar
genre: roman
414. Pedro Carmona-Álvarez og Gunnar Wærness (red.)
Verden finnes ikke på kartet. Poesi fra hele verden
540 s.
forlag: Oktober
genre: dikt
merkn.: Diktantologi. Inneholder dikt av Martín Gambarotta, Alejandra Pizarnik, Paula Ilabaca Núñez, César Vallejo, Nicanor Parra, Jotamario Arbeláez, Damaris Calderón og Roberto Juarroz. Forord av Pedro Carmona-Álvarez og Gunnar Wærness. Forfatterportretter.
415. Roberto Juarroz (Argentina)
«En vev av blikk», «Jeg vet ikke om alt er gud», «Skapningen begynner mellom mine menneskehender», «Det hender at hendene mine vekker meg», «Vi har elsket så mange ting sammen», «Alle drar som best de kan», «Hvilke av den oppfunne

fuglens forutsetninger», «Hvis vi
kjente til punktet», «Jeg noterer i
bilder»

overs.: Pedro Carmona-Álvarez

genre: dikt

merkn.: s. 525–31 i antologien

Verden finnes ikke på kartet (se post
414). Hentet fra *Poesía vertical*.

Antología (Madrid: Visor, 1991).

Litteraturliste

- Andreassen, Trond. *Bok-Norge. En litteratursosiologisk oversikt*. Oslo: Universitetsforlaget, 2006.
- Andresen, Erling. *Blandt indianere og katolikker i Argentina*. Oslo: Filadelfia, 1935.
- Angvik, Birger. *Moderne latinamerikanske noveller*. Oslo: Pax, 1973.
- Angvik Birger og Knut Faldbakken. «Diktere og diktatorer». *Vinduet* 32 nr. 4 (1978): 1.
- Benito, Miguel. *Latinamerika i svensk bibliografi 1959–1969*. Stockholm: Kungliga Bibliotek, 1971.
- Berntsen, Marit Landsem m. fl. *Fra idé til bok. Håndbok i forlagsarbeid*. Oslo: Forleggerforeningen, 1990.
- Berve, Nina. *Latinamerika i norsk bibliografi 1976–1980. Latinoamericana* nr. 9, 1982. Stockholm: Latinamerika-Institutet i Stockholm.
- Bioy Casares, Adolfo. *La invención de Morel*. Buenos Aires: Emecé, 1972.
- Bioy Casares, Adolfo. *Morels oppfinnelse*. Oslo: Gyldendal, 2010.
- Bransjestatistikk 2009*. Den norske forleggerforeningen, <<http://www.forleggerforeningen.no/nor/content/download/13577/66963/file/Bransjestatistikk2009.pdf>> (opp søkt 25.02. 2011).
- Carpentier, Alejo. «Prefacio» i *El reino de este mundo*. Havanna: Bolsilibros Unión, 1964.
- Castillo Pérez, Alberto. «El Crack y su manifiesto». *Revista de la Universidad de México* nr. 31 (2006): 83–7.
- Cohn, Deborah. «A tale of Two Translation Programs: Politics, the Market and Rockefeller Funding for Latin American Literature in the United States during the 1960s and 1970s» *The Latin American Research Review* 41, nr. 2 (2006): 139–164.
- De la Campa, Román. «Magical Realism and World Literature: A Genre for the Times?» *Revista Canadiense de Estudios Hispánicos* 23, nr. 2 (1999): 205–19.
- Egeland, Marianne. *Landet uten morgendag. Tidsopplevelse og tidspresentasjon i den meksikanske roman etter 1940*. Oslo: Aschehoug, 1985.
- Falkenberg, Johan. *Fremtidsland og fortids riker*. Oslo: Dreyer, 1948.
- Flores, Ángel. «Magical Realism in Spanish American Fiction». *Hispania* 38, nr. 2 (1955): 187–192.

- Formo, Tone. «Oversettelse i Norge etter 1940» i *Brobyggere. Oversettelser til norsk fra middelalderen til i dag*, redigert av Magnus Rindal et al., 107–255. Oslo: Aschehoug, 1998.
- Fuguet, Alberto og Sergio Gómez. «Presentación del país McOndo» i *McOndo*, redigert av Alberto Fuguet og Sergio Gómez, 11–20. Barcelona: Mondadori, 1996.
- Giertsen, Fredrik. «Nye stemmer fra Latin-Amerika: Fra Macondo til McOndo». *Morgenbladet*, 6. august 2004.
- Gjerdrum, Aase. «Oversatt litteratur» i *Fra idé til bok. Handbok i forlagsarbeid*, 95–101. Oslo: Forleggerforeningen, 1990.
- Gramner, Jan og Miguel Benito. *Latinamerika i svensk bibliografi 1977–1980. Latinoamericana*, nr 12. Stockholm: Latinamerika-institutet, 1982.
- Granier, James A. *Latin-American Belles-lettres in English Translation: A Selective Bibliography*. Washington: 1942.
- Greg, W. W. «Bibliography – An Apologia» i *Collected Papers*, redigert av J. C. Maxwell, 239–66. Oxford: Clarendon Press, 1966.
- Gyldendal norsk forlag 1925–1950*. Oslo: Gyldendal, 1950.
- Gärdermalm, Jimmy, Ylva Strömstén og Miguel Benito. *Latinamerika i svensk bibliografi 1974–1976. Latinoamericana*, nr. 4. Stockholm: Latinamerika-institutet i Stockholm, 1979.
- Hallheim, Runar. «Tetter hull i norske bokhyller». *Aftenposten*, 17. november 2010.
- Iversen, Lars. «Om utenlandsk diktning i Norge 1926–1983. En studie om fem serier av oversatt skjønnlitteratur». Hovedfagsoppgave i allmenn litteraturvitenskap, Universitetet i Bergen, 1983.
- Jakobsen, Tor. *Sør-Amerikansk litteratur i Skandinavia. En bibliografi*. Oslo: Statens bibliotekskole, 1969.
- Kaasa, Monica. *Innkjøpsordningene. En sterk litteraturpolitikk*. Oslo: ABM-Utvikling, 2009.
- Kamp, Kenneth. «Utflytta valderøyning med kvalitetsforlag». *Nytt i uka*, 19. januar 2011.
- Kulås, Guri, Olav Østrem og Sarah Sørheim. «Ikke spesielt spennig». *Klassekampen*, 8. oktober 2010.
- Levine, Suzanne Jill. *The Subversive Scribe. Translating Latin American Fiction*. Champaign: Dalkey Archive Press, 2009.
- Levine, Suzanne Jill. «The Latin American Novel in English Translation» i *The Latin American Novel*, redigert av Efraim Kristal, 297–317. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.

- Lindbladh, Charlotte og Katarina Lindström. *Latinamerika i svensk bibliografi 1983–1984. Latinoamericana* nr. 17. Stockholm: Latinamerika-Institutet i Stockholm, 1987.
- Macondo. «Om Macondo» <http://www.macondo.nu/om_macondo.htm> (oppsøkt 04.05.2011).
- Mathiassen, Jorid. «Små forlag med store titler». *Bok & Samfunn*, nr 15, 2009.
- Mikaelsen, Marit. *Latinamerikansk litteratur oversatt til dansk, svensk og norsk 1960–1970. En bibliografi*. Mosjøen: Statens bibliotekskole, 1977.
- Molloy, Sylvia. «Den postkoloniale Latin-Amerika og den magiske realismens imperativ: En beretning for et akademi». Oversatt fra engelsk av Cathrine Strøm og Nina Østensen. Publisert den 28. september 2008 i Vagants nettsider <http://www.vagant.no/article/46733_det-postkoloniale-latin-amerika-og-den-magiske-realismens-im> (oppsøkt 04.05.2011).
- Møller, Peter. *Oversatt, utgitt, innkjøpt. Trenger vi en innkjøpsordning for oversatt sakprosa?* Oslo: Norsk faglitterær- og oversetterforening, 2010.
- Ny litteraturpolitikk. En litteraturpolitikk for perioden 2010–2014*. Utarbeidet av Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening. <<http://www.nffo.no/dav/613552fd6c.pdf>> (oppsøkt 11. 1. 2011).
- Pane, Remigio. «Two Hundred Latin-American Books in English Translation: A Bibliography». *Modern Language Journal* 27 nr. 8 (1943): 593–604. <<http://www.jstor.org/stable/316423?seq=2>> (oppsøkt 08.05. 2011).
- Pettersen Østgaard, Kaja. «Seriens forestilte felleskap. En bokhistorisk, litteratursosiologisk og tekstfortolkende studie av bokserien marg (2000–2008)». Masteroppgave i litteraturformidling, Universitetet i Oslo, 2010.
- Rama, Ángel. *La crítica de la cultura en América Latina*. Caracas: Biblioteca Ayacucho, 1984.
- Ricci Della Grisa, Graciela. *Realismo mágico y conciencia mítica en América Latina*. Buenos Aires: Fernando García Cambeiro, 1985.
- Risvik, Kjell. «Forord» i *Latin-Amerika forteller*, redigert av Kjell Risvik, 7–16. Oslo: Den norske Bokklubben, 1980.
- Risvik, Kjell. «Jorge Luis Borges – og den fantastiske litteraturen» *Vinduet* 32 nr. 4 (1978): 62–8.
- Risvik, Kjell. «Solskinn om bord, månesinn om natten» i *Det umuliges kunst. Om å oversette*, redigert av Per Qvale, 288–301. Oslo: Aschehoug 1991.

- Rodríguez Monegal, Emir. *El boom de la novela latinoamericana*. Caracas: Tiempo Nuevo, 1972.
- Rodríguez Monegal, Emir. *Narradores de esta América I*. Montevideo: Alfa, 1964.
- Rodríguez Monegal, Emir. *Narradores de esta América II*. Buenos Aires: Alfa, 1974.
- Rodríguez Monegal, Emir. «Realismo mágico versus literatura fantástica: Un diálogo de sordos» i *Otros mundos otros fuegos. Fantasía y realismo mágico en Iberoamérica*, redigert av Donald Yates. Michigan: Latin American Studies Center of Michigan State University, 1975.
- Rognstad, Ole-Andreas. *Opphavsrett*. Oslo: Universitetsforlaget, 2009.
- Rønning, Helge og Tore Slaatta. *Boken: Mellom perm og skjerm. Utviklingstrekk i internasjonal forlagsbransje*. Rapport utarbeidet på oppdrag fra Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, 2010.
- Selsnes, Gisle. «Borges: En introduksjon til det 20. århundret». *Agora*, nr. 4 (2010): 5–27.
- Shaw, Donald. «Gallegos' Revision of *Doña Bárbara* 1929–1930». *Hispanic Review* 42, nr. 3 (1974): 265–78.
- Steenmeijer, Maarten. «How the West Was Won: Translations of Spanish American Fiction in Europe and the United States» i *Voice-overs: Translation and Latin American Literature*, redigert av Daniel Baldeston og Marcy E. Schwartz, 144–55. New York: State University of New York Press, 2002.
- Stenvång, Eva. *Latinamerikanska författare i svensk översättning*. Stockholm: Utbildning för Biståndsverksamhet, 1988.
- Stenvång, Eva. *Latinamerikansk och karibisk litteratur på svenska*. Stockholm: Tranan, 2002.
- Tjelmeland, Hallvard og Blochmann, Grete. *Norsk innvandringshistorie. I globaliseringens tid*. Oslo: Pax, 2003.
- Tranan forlag. <<http://tranan.nu/tranan/>> (oppsøkt 04.05.2011).
- Volpi, Jorge et al. «Manifiesto Crack». *Revista de Cultura Lateral*, nr 70 (2000). <<http://www.lai.at/wissenschaft/lehrgang/semester/ss2005/fs/files/crack.pdf>> (oppsøkt 04.05.2011).
- Wester, Anne-Gunn. *Latinamerikansk litteratur. En bibliografi over litteratur om og av latinamerikanske forfattere på skandinavisk 1950–1976*. Oslo: Statens bibliotekskole, 1978.
- Wilson, Jason. *An A to Z of Modern Latin American Literature in English Translation*. London: Institute of Latin American Studies. 1989.

Worren, Arne. «Innledning» i *Oligarkienes svanesang. Artikler om latinamerikanske romaner*, redigert av Arne Worren, 9–22. Oslo: Aschehoug, 1988.

Navneregister

Tallene viser til bibliografiens nummerte poster

A

Aasen, Finn 9, 13–21, 35, 57
Accioly, Breno 173
Acuña Narro, Manuel 47
Aguilera Malta, Demetrio 177
Agustín, José 192
Aira, César 401
Alfonso, Domingo 69
Allende, Isabel 253, 260, 265, 275, 288,
298, 305, 321, 332, 341, 348, 355–6,
367, 378, 390, 405
Álvarez Baragaño, José 79
Álvarez Bravo, Armando 65
Álvarez Gardeazábal, Gustavo 75
Amado, Jorge 2, 3, 8, 267, 276
Andahazi, Federico 319
Andrade, Jorge Carrera 16
Angvik, Birger 64, 66, 68, 70, 72, 75,
77–8, 80, 82, 85–6, 89–90, 97, 101,
108, 110, 134, 145, 149
Arbeláez, Jotamario 407
Arévalo Martínez, Rafael 228
Argentina 7, 9, 17, 29, 31, 33, 57–8, 62,
85, 87, 101, 139, 147, 149–50, 156,
171, 180, 191, 202, 210, 218, 226,
231, 237, 245, 248–9, 259, 266, 272,
282, 297, 306, 316, 320, 333, 343,
364, 380, 389, 399, 400–1, 406, 409,
415
Arguedas, José María 82, 141, 193, 194
Arlt, Roberto 62
Arreola, Juan José 200
Arrufat, Antón 63
Asturias, Miguel Ángel 11, 26, 30, 34, 35,
48, 59, 219

B

Baccino Ponce de León, Napoleón 291,
208
Baeza Flores, Alberto 109
Baggethun, Kirsti 241
Bakke, Tove 329, 339, 362, 383,
Bañuelos, Juan 43
Barnet, Miguel 94
Benedetti, Mario 145, 213, 256
Benítez, Antonio 164
Bergstrøm, Torbjørn 3
Bioy Cáseres, Adolfo 399
Bolaño, Roberto 386, 391, 397
Bolivia 108, 159, 167, 224, 229
Bombal, María Luisa 212, 255
Borges, Jorge Luis 9, 17, 31, 35, 57, 139,
156, 191, 266, 406
Bosch, Juan 198
Branly, Roberto 104
Brasil 2, 3, 5, 8, 15, 83, 113, 128, 151,
157, 165, 173, 175–6, 178–9, 186,
189, 190, 206, 207, 214, 220–2, 225,
227, 233, 236, 238, 267, 269, 273,
276, 283–4, 286, 292–3, 299, 302–3,
310, 312, 315, 317, 322, 326–7, 336,
345, 351–2, 357, 374, 377, 381, 386,
392, 397, 410, 413
Britto García, Luis 90
Brunet, Marta 216
Bryce Echenique, Alfredo 64
Buarque de Hollanda, Chico 286, 317
Bugge, Niels Magnus 31

C

Calderón, Damaris 403
Cardenal, Ernesto 72, 110
Cardona Peña, Alfredo 162
Carlsen, Carsten 309

Carpentier, Alejo 4, 10, 35, 55, 119, 135, 160
 Carmona-Álvarez, Pedro 400, 403, 407, 409, 411–2, 414–5
 Carvalho, Bernardo 377
 Cáseres Lara, Víctor 239
 Cáseres Romero, Adolfo 159
 Castellanos Moya, Horacio 404
 Castellanos, Rosario 52, 232
 Castillo, Otto René 98
 Cerda, Carlos 122
 Cerda, Martha 324, 334
 Céspedes, Augusto 167
 Chávez Alfaro, Lizandro 89
 Chávez, Carlos 396
 Chaviano, Daína 388
Chile 20, 21, 24, 27, 35, 61, 73, 78, 80, 100, 109, 111, 116, 118, 121–6, 130–1, 133, 148, 170, 183, 195–6, 212, 216–7, 243, 253, 255, 260, 262, 265, 271, 275, 281, 288, 298, 305, 307, 321, 325, 332, 337, 341, 348–9, 355–6, 359–60, 365, 367, 373, 378–9, 383, 387, 390, 393, 395–6, 398, 405, 411–2
 Coelho, Paulo 302, 310, 315, 327, 336, 345, 351–2, 373, 381, 386, 392, 397, 413
 Collazos, Óscar 97
 Coloane, Francisco 183
Colombia 32, 75, 97, 127, 144–5, 184–5, 209, 223, 242, 247, 258, 263, 270, 274, 287, 296, 304, 346, 361, 366, 407
 Córdova-Claure, Ted 108
 Cortázar, Julio 33, 58, 87, 202, 248, 305, 332, 342
 Costantini, Humberto 259
Costa Rica 162
 Coutinho, Sônia 238
Cuba 4, 10, 18, 35, 53, 55, 63, 65, 67, 69, 70–1, 73, 76, 79, 81, 91–6, 99, 102–6, 119, 134–5, 160, 164, 254, 238–9, 342, 362–3, 369, 375, 388, 391, 403

D

Dalton, Roque 107
 Dannevig, Karna 7
 Darío, Rubén 234
 Dávila, María Amparo 211
 de Alcântara Machado, Antônio 165
 de Andrade, Mário 214, 312
 de Asbaje, Juana (også kjent som Sor Juana de la Cruz) 45
 de Burgos, Julia 368
 de la Cerda, Rosario 360
 de las Casas, Bartolomé 252
 de Lima, Jorge 15
 de Vasconcelos, José Mauro 83, 113
Den dominikanske republikk 198, 353
 Denevi, Marco 210
 Délano, Poli 133, 148
 Depestre, René 103
 Desnoes, Edmundo 70
 Díaz Martínez, Manuel 93
 Diego, Eliseo 71
 Domínguez Alba, Bernardo (også kjent som Rogelio Sinán) 172
 Domínguez, Luis 131
 Donoso, José 80, 195–6, 243, 271
 Donoso Pareja, Miguel 146
 Dorfman, Ariel 121
 Dourado, Autran 283
 Drummond de Andrade, Carlos 284

E

Ecuador 16, 146, 158, 177, 181
 Edwards, Jorge 349
El Salvador 107, 163, 235, 404
 Ellingers, Anne 267, 299, 312, 326, 345, 351
 Enzensberger, Hans Magnus 9
 Escardó, Ronaldo 106
 Escobar, Ángel 339
 Esquivel, Laura 277, 313
 Estévez, Abilio 328, 363

F

Fagundes Telles, Lygia 207
 Falkeid, Kolbein 301, 325, 372

Fernández, Pablo Armando 99
 Fernández Retamar, Roberto 105
 Fløgstad, Kjartan 62–3, 65, 67, 68, 71,
 73–4, 76, 79, 81, 84, 87–8, 91–5,
 98–100, 102–7, 129, 248, 250–1,
 254, 343–4, 360
 Fonseca, Rubem 233, 292
 Frøydarlund, Jan Anker 27
 Fuentes, Carlos 12, 28, 152, 174, 241,
 264, 285, 294, 340

G

Gaare, Jørgen 295
 Galeano, Eduardo 153, 154, 318–9, 330–1
 Gallegos, Rómulo 1
 Gambarotta, Martín 409
 Gamboa, Santiago 361
 García Márquez, Gabriel 32, 127, 144,
 155, 184–5, 242, 247, 258, 263, 270,
 287, 296, 304, 346, 366
 Gelman, Juan 272
 Giertsen, Fredrik 408
 Gil Gilbert, Enrique 181
 Gjerløw, Turid 132, 137, 140, 143–4,
 146–8, 245
 González, José Luis 140
Guatemala 11, 26, 30, 34–5, 48, 59, 98,
 168, 219, 228
 Guelfenbein, Carla 378
 Guido, Beatriz 7, 171
 Guillén, Nicolás 18, 96, 369
 Guimarães Rosa, João 189, 322, 357
 Gutiérrez Nájera, Manuel 208
 Gutiérrez, Pedro Juan 375
 Güiraldes, Ricardo 231

H

Hagerup, Helge 5
 Hammer, Hege 324, 334, 338, 375
 Hansen, Inger Elisabeth 120–1, 123–6,
 130–1, 133, 138, 142, 244, 252, 272,
 368, 382, 402
 Hatoum, Milton 410
 Hem, Arne 153
 Hernández, Felisberto 182
 Hernández, Juan José 85
Honduras 239

Horgar, Fartein 369
 Huidobro, Vicente 21

I

Ibargüengoitia, Jorge 261
 Ilabaca Núñez, Paula 412
 Indregard, Martin 83, 113
 Ingenieros, Delia 31
 Izquierdo, José María 360, 393

J

Jamis, Fayad 74
 Jara, Marta 217
 Jensen, Kjell Olaf 342, 354
 Jerez, Fernando 126
 Jodorowsky, Alejandro 54
 Josefsen, Øystein 396
 Juarroz, Roberto 415

K

Kemény, Kari 262, 316
 Knutsen, Bertil 295
 Kociancich, Vlady 282
 Kolstad, Eli Zwaig 388
 Kranstad, Bård 315, 322, 352, 357, 374
 Kristiansen, Halvor 389

L

Lampl, Hans Erich 31
 Lange, Mona 139, 195, 226, 277, 282, 313
 Lara Resende, Otto 227
 Lezama Lima, José 81, 342
 Lihn, Enrique 73
 Lillo, Baldomero 170
 Lindbæk, Lise 2
 Lins, Osman 225
 Llona, Panchita 321
 Lira, Constanza 124
 Lispector, Clarice 175, 269
 Lorentzen, Jon O. 391
 López, César 67
 López Velarde, Ramón 50

Loynaz, Dulce María 329
Lynch, Marta 218

M

Machado de Assis, Joaquim Maria 190
Mainardi, Diogo 303
Malbrán, Ernesto 125
Mallea, Eduardo 29, 180
Marqués, René 230
Marré, Luis 91
Martí, José 390
Martínez, Guillermo 297, 389
Martínez, Tomás Eloy 316
Mejía Vallejo, Manuel 209
Melo, Patricia 326
Mendoza, Plinio 247
Menéndez Leal, Álvaro 163
Meneses, Guillermo 187
Mexico 6, 12, 19, 36–7, 39–47, 49–52,
54, 60, 74, 86, 112, 128, 152, 161,
174, 192, 197, 200–1, 208, 211, 232,
241, 244, 250, 261, 264, 277,
279–80, 285, 294, 295, 301, 309,
310, 313, 324, 334, 340, 371–2, 376
Midttun, Lasse 266
Miranda, Ana María 273, 293
Mistral, Gabriela 24, 111, 365, 382
Montero, Mayra 314, 335
Monterroso, Augusto 168
Morejón, Nancy 95
Mujica, Héctor 77
Murillo, Josefa 42
Møgster, Anne Marie 274

N

Näumann, Kari 353, 395
Negalha, Jonas 128
Nergaard, Jan S. 294
Neruda, Pablo 20, 27, 35, 61, 100, 116,
118, 262, 281, 359, 360, 372, 395–6
Nervo, Amado 36
Nesse, Åse-Marie 28, 36–47, 49–52, 62,
109, 111–2, 116–7, 279–80, 371
Nicaragua 72, 89, 110, 143, 234
Nilsson, Kåre 256, 259

Nogueras, Luis Rogelio 254
Norum, Tryggve 4
Nymark, Johannes 120, 121, 123–6,
130–1, 133, 154

O

Ocampo, Silvina 149, 237
Oftad, Knut 311
Olsen, Siri 369
Onetti, Juan Carlos 84, 129, 142, 199
Orgambide, Pedro 101, 147
Ortiz, Adalberto 158
Ossa, Carlos 123

P

Padilla, Heberto 76
Pacheco, José Emilio 41
Panama 137, 172
Parra, Nicanor 325, 411
Paraguay 22, 169
Paz, Octavio 19, 49, 60, 250, 279, 280,
295, 301, 310, 371–2
Pellicer, Carlos 39
Pellegrini Jr, Domingos 179
Pérez, Rafael Alcides 102
Peru 13, 23, 64, 68, 82, 114–5, 132, 136,
141, 193–4, 203, 215, 246, 257, 268,
278, 290, 300, 323, 350, 358, 381,
383–4, 393, 401, 407
Piñera, Virgilio 339, 362
Piñón, Nélida 222
Pitol, Sergio 375
Pitty, Dimas Lidio 137
Pizarnik, Alejandra 364, 400
Pout, Manuel 337
Prada Oropeza, Renato 229
Puerto Rico 140, 230, 314, 335, 368
Puig, Manuel 245

Q

Quinteros, William 354
Quiroga, Horacio 188, 347

R

Ramos, Graciliano 186
Rawet, Samuel 236
Revueltas, José 197
Reyes, Alfonso 161
Ribeiro, João Ubaldo 151, 299
Ribeyro, Julio Ramón 203
Rich, Vera 354
Risvik, Kari 22, 29, 115, 255, 286, 292, 293, 297–8, 314, 317, 321, 323, 328, 332, 335, 338, 340–1, 346, 350, 355–6, 358, 361, 363, 366–7, 376, 379, 381, 384–6, 390, 392, 394, 397, 401, 405–6, 410
Risvik, Kjell 22, 32–3, 58, 115, 118–9, 127, 135, 141, 151–2, 156–194, 196–225, 227–239, 242–3, 246–7, 249, 253, 257–8, 260, 263–5, 268–71, 273, 275–6, 278, 285–8, 290, 292, 296–8, 300, 304–6, 314, 317, 321, 323, 328, 332, 335, 338, 340–2, 346, 348–50, 355–6, 358, 361, 363, 366–7, 376, 379, 381, 384–6, 390, 392, 394, 397, 401, 405–6, 410
Roa Bastos, Augusto 22
Roll, Halvor 281
Rosero Diago, Evelio 274
Rubião, Murilo 221
Rugstad, Christian 291, 302–3, 307–8, 310, 320, 327, 333, 347, 377, 380, 387, 399
Rulfo, Juan 6, 86, 201, 244
Røsnes, Randi Marie 364, 370, 373

S

Sábato, Ernesto 150
Saer, Juan José 380
Salazar Arrué, Salvador (også kjent som Salarrué) 235
Saltveit, Alf 284
Sandemose, Axel 1
Scliar, Moacyr 220
Scorza, Manuel 114, 132

Seeberg, Axel S. 8, 10–1, 26, 30, 34, 48, 59, 114, 261
Sepúlveda, Luis 307
Shekter, Robert 321
Sherman, Carlos 354
Silveira de Quiroz, Dinah 178
Simo, Ana María 53, 134
Skármeta, Antonio 120, 311
Skevik, Grete 413
Sletsjøe, Anne 312
Sletsjøe, Leif 128, 150
Solum, Kristina 378, 393, 398
Soria Gamarra, Óscar 224
Soriano, Osvaldo 226
Suardíaz, Luis 92
Swensen, Kai 318–9, 330–1

T

Tablada, Juan José 44
Taibo II, Paco Ignacio 309
Tschudi, Camilla Plathe 122
Traba, Marta 249
Trevisan, Dalton 176
Tønseth, Jan Jakob 393, 404

U

Urbina, Leandro 130
Urquiza, Concha 40
Uruguay 84, 129, 142, 145, 153–4, 182, 188, 199, 213, 256, 291, 308, 318–9, 330–1, 347, 354
Usigli, Rodolfo 51
Uslar Pietri, Arturo 166

V

Vaa, Aslaug 24
Vallejo, César 13, 23, 68, 136, 382, 402
Vargas Llosa, Mario 115, 215, 246, 257, 268, 278, 290, 300, 323, 350, 358, 384–5, 394, 408
Veiga, José Jacinto 157
Venezuela 1, 77, 90, 166, 187

Veríssimo, Erico 5
Vilela, Luiz 206

W

Wollebæk, Per 6
Worren, Arne 345, 353, 383

Ø

Økland, Einar 27